

Karel Makoň

Otázky a odpovědi

V.

**(Napsáno in memoriam MUDr. RNDr. Jiřího Ryšánka,
primáře psychiatrické léčebny v Kroměříži)**

1988

Autor zakazuje jakékoliv úpravy textu (včetně gramatických)

Jsem rád, že celoživotní dílo tatínkovo nebude zapomenuto a že budete zatím jedinou jeho uchovatelkou. Málokdy se stává, že vlastní dítě je uchovatelkou hodnot, jež objevil otec, jde-li o hodnoty, které otec nenabyl pouhým studiem, nýbrž vnitřní zkušeností. Otec považoval svůj dvojnásobný doktorát (přírodních věd a lékařství) za vhodnou přípravku, vedenou zvnějška, k tomu, aby se jeho vědomosti přicházející zvnějška, setkaly s vědomostmi, pocházejícími z vnitřní zkušenosti, a pokud jsou obojí správné aby vytvořily jediný celek, ze kterého by jednou mohlo těžit celé lidstvo jako z metody poznání. Byl si jist, že svou zkušenost neprosadí psaním, ale doufal, že i ten, kdo pouze čte, by si mohl všimnout, že dávno před tím, než žil a také v nové době právě ti nejodvážnější získali tytéž zkušenosti a odvážně o nich psali.

Ve starověku se o nich psalo v obrazech, které nám dnes připadají být pouhými bájemi. Pro nás byly nejvýznamnější výpovědi řeckých bájí, ale jejich obdobou byly báje i mnohem starší. Jednotícím prvkem mezi nimi je vnitřní shoda všech pravd v nich obsažených, pravím všech, a to bylo pro tatínka šokující. Nemohl se smířit s tím, že takové nepřeborné bohatství by se mohlo definitivně ztratit, dalo-li se lidstvo cestou jednostranného bádání a je jím tak okouzleno (neboť i ono je velmi bohaté na poznání pravdy), že úplně jako nereálné odsunulo stranou všechno, co pochází z metafyzické zkušenosti, jakoby to byla vzbájená nepravda.

Vezměte si do ruky otcovo překladatelské dílo, od středověké alchymie až po novodobou školu Jungovu, Adlerovu a jiných. Otec všude, ve všech těchto dílech spatřoval dokumenty, o nichž by se dalo říci, že co bylo dříve skrýváno a zahaleno do tisícových roušek, nyní se začíná z nich vymaňovat, a nepovstane-li včas, bude to k velké škodě lidstva. Dnes už se přece nemáme čeho bát. Na celém světě už není tak všemocné authority, aby se mohla postavit proti zdánlivě pouze subjektivní zkušenosti. Otec si správně říkal: "Jestliže se nějaká subjektivní zkušenost dokonale kryje se zkušeností, která byla vyslovována, a především prožívána, na celém světě v přerůzných dobách bez osobního styku mezi zkušenými, pak bude stačit, když se zveřejní tato jednota zkušenosti, aby lidstvo pochopilo, že tisíckrát dosažená subjektivní zkušenost, je-li pořád stejná, je zkušeností dokonale objektivní, dokonale přírodovědnou. Vypovídá však o té části přírody, která je nedostupná omezenému rozsahu běžného vědomí, musí dojít k něčemu, čemu latiníci říkají dilatatio mentis, rozšíření mysli."

Tolik úvodem. A máme připravenou cestu k tomu, abychom přešli ke zdůvodnění a vysvětlení pojmu rozšířené mysli.

Psáno tedy k počtě MUDr. RNDr. Jiřího Ryšánka, který zemřel dne 27. května 1988, po dlouhé chorobě, kterou si způsobil z velké části sám tím, že nehnutě vysedával nad knihami, které překládal. Nebýt tedy této jeho vytrvalé sedavé činnosti, byl by tu ještě mezi námi. Vždyť se dožil pouhých 62 let.

Děkuji psychiatrické léčebně v Kroměříži, že mně poslala úmrtní oznámení. Mám tam už jen jediného známého, MUDr. Lubomíra Žáčka, bývalého mého posluchače v Gottwaldově, tehdy ještě ve Zlíně. Budu mu posílat opis jednotlivých statí tohoto spisu, aby si byl vědom toho, co jeho někdejší primář dělal navíc, a o čem těžko jeho spolupracovníci věděli. Dr. Ryšánek byl dobrovolnou obětí své touhy prospět lidstvu ze strany tzv. subjektivní zkušenosti, kterou nabyl společně s nejvyspělejšími učiteli na celém světě, a kterou považoval za tak důležitou, že neváhal položit za ni svůj život.

Začato v Plzni dne 21. června 1988.

Karel Makoň

I. Vznik vědomí

1. Budu-li mluvit o vzniku vědomí, vím, že budu vykládat o vzniku něčeho, co fakticky nevzniká, nýbrž co **jest** bez ustání navzdory tomu, že se vědomí někde začne vyskytovat, někde začne upadat a dokonale se ztrácet.

Mívám ve zvyku osvětlovat tento úkaz podobenstvím:

Vtisknu-li důlek do mokrého písku, který se nachází přibližně v úrovni spodní vody, za chvíli se důlek naplní vodou, která prolne z okolního písku, protože v něm voda je, i když ji na povrchu písku nevidíme.

2. Máme tedy právo mluvit o vzniku vědomí jen v tom smyslu, že pro nás začne být znatelné teprve tehdy, když je můžeme zachytit svým lidským aparátem, tedy organismem do míry jeho převodové schopnosti vědomí na vjem a vjemu na vědomí a do míry bdělosti.

3. Jak je tomu s vědomím, tak je tomu s existencí. Musíme rozlišovat existenci jako takovou, nezávislou na čemkoliv existujícím, a existenci závislou na nezávislé existenci.

Odkud beru tyto vědomosti? Už staří Židé před Kristem dokázali z odvozené existence se dostat do existence neodvozené, tedy do existence jako takové. Příkladem nám může být Eliáš a později Ježíš. Dokázali se vrátit se svou lidskou (rozuměj odvozenou) existencí do zdroje existence. Té cestě říkám existenční a v náboženství se pojmenovává vstupem člověka v těle do stavu nebe, což se neděje najednou a bez přípravy, nýbrž provádějí se ty pokusy častěji, situace člověka se obrátí a není pro něho návratu do oddělené existence. Eliáš věděl, že už brzy "odejde do nebe" a řekl to svému žákovi Elišovi (Eliseovi). Totéž prozradil Ježíš svým učedníkům a dokonce uvedl návod, jak provést tu transformaci: "Nenarodíte-li se znovu, nevejdete do království božího." Pro nás vědomí vzniklo tím že jsme se narodili. Obdobně vznikne vědomí o věčném životě, že se znovu narodíme ve věčném životě, a to z vody a z ducha, a zde na světě. O tom bude později řeč.

4. Nezávislou existenci a nezávislé vědomí můžeme jen tak vystopovat z jejich následků v odvozené existenci a v odvozeném vědomí. K některým z těchto následků máme snadný přístup, a neměli bychom se smířit s tím, že kam nemáme přístup, to neexistuje. Jsou následky nezávislé existence a nezávislého vědomí, ke kterým nemáme přístup, a je jich více než těch, ke kterým přístup máme. O tom se můžeme sami přesvědčit až při rozšířeném vědomí. Takový přístup k vědomí se nám zpočátku jeví jako vstup do pohádky. Takovou jednu už vědou odhalenou pohádku vám ve zkratce budu vyprávět.

5. V matčině těle po oplodnění zárodečné buňky, která je před oplodněním nerozdělená a velmi jednoduchá, najednou po oplodnění buňky dochází k překotnému dělení buňky, která jako parazit si začíná přivlastňovat z okolního organismu matky síly, a pomocí těchto ukořistěných sil a pomocí genetického kódu se začne měnit v samostatný organismus, který zdaleka ještě není organismem lidským, nýbrž napřed organismem prvoka, pak mořského živočicha nebo vodního organismu, dokonce se žábry, jako je má ryba, a tak to jde dál. Přitom se zárodek stále koupe ve vaku plodové vody, ale už začíná být zárodkem člověku podobným, až nakonec se dere z matky ven, protože více ji využívat nemůže dosavadním způsobem. Touží po samostatném životě. Dá se velmi snadno vystopovat, že za těch devět měsíců pobytu v mateřském těle embryum prošlo vývojem, který v přírodě trval milióny let, a kdybychom byli důslední, mluvili bychom o miliardách let. Ale záleží na tom, zda se tu nějakým zrychlením prošlo milióny či miliardami let, když nám uniká, co bylo před tím,

než tu byla buňka? Uniká zatím naší registraci onen vznik z existence jako takové a vědomí jako takového, z obojího nezávislého na následcích.

6. My však musíme zatím zúžit pole pozornosti, abychom se nezapletli do neplodných úvah. Poměrně snadno si můžeme zjistit vznik závislého lidského vědomí na prostředí, do kterého vešlo. Změnou prostředí se i ono měnilo. Dítě se ocitlo ve světě, který se mu jeví jako něco, čím dítě není, tedy jako něco od něho oddělené. Ale všechno, co se mu jeví jako od něho oddělené, je odděleno jen v jistém smyslu, ne úplně, nebo přinejmenším přestává být od něho odděleno např. tím, že dítě začne mít vlivem smyslové, rozumové a citové činnosti k tomu tzv. oddělenému poměr, někdy láskyplný, někdy nenávistný, ale tento poměr by nám měl prozradit, že nejsme odděleni veškerým možným způsobem od toho, co je mimo nás.

7. Tady je začátek rozšiřování vědomí. Neměli bychom nechat bez povšimnutí, že ono se rozšiřuje zvnitřka, z nás navenek, např. z našeho poměru k lidem a k věcem. Dalo by se z toho usoudit, že můžeme předpokládat, že je vyslancem zdrojové existence a že naše omezené vědomí je vyslancem neomezeného věčného vědomí.

8. Takoví, jací jsme nyní, jsme schopni sledovat jen následky nějaké neznámé příčiny, která existuje bez možnosti, abychom se jí dopátrali vývojovým stavem prostředků, které máme po ruce. Je tedy pravdivost našich výroků v této věci omezena podle úsudku uvedeného v I, 2n. Tento pocit bezmocnosti začneme překonávat až od kapitoly IV.

II. Rozšíření mysli

1. Metod je více, jak se dostat ze známého k neznámému. V podstatě bychom mohli všechny tyto výzkumné metody rozdělit na dvojí:

a) Rozšiřování vědomostí o tom, co stojí mimo nás. K tomu nás vede především tříbení rozumových schopností, studium a záměrné užívání smyslových vjemů. K tomu přistupuje ještě možnost obeznámit se s tím co se děje v nás, k čemuž nás vedou lékařské vědomosti a psychologie zvláště. Tady jsme v našich vědomostech stále pozadu oproti fyzice, chemii a biologii. To je způsobeno tím, že lidský organismus se chová jako **živý** organismus, neustále se měnící, nesrovnatelně prudčeji než např. nerost, rostlina, mnohá zvířata co do rozsahu vývoje. U nerostu dokážeme vysledovat jeho geologické stáří, ale pokusme se vyzkoumat stáří lidské mysli! Kdyby šlo jen o její pohybovou část,

řekli bychom, že mysl se zrodila ze živé hmoty lidského organismu a je nedílnou jeho nadstavbou.

b) Ale my známe také stav mysli klidné a rozbouřené a mnoho stavů, které se nacházejí mezi těmito dvěma krajními body. Možná, že nám ani nenapadne, abychom tento rozsah stavů mysli považovali za jeden z nesčetných druhů oscilací, které existují ve vesmíru, a ptali se, co se to tu chvěje? Jestli je mysl ve stavu rozechvění, je pravděpodobné, že si uvědomujeme jen chvění, pohyb mysli, ale ne ono samotné, co je vystaveno tomu chvění, tomu pohybu mysli. Je známý výrok Herakleitův, že všechno se stále mění, a vedle toho výrok Archimedův, že kdyby znal pevný bod, vyvrátil by zemi. Po stavu klidu pátrali už nejstarší národové. Nejznámější jsou zjištění čínská a indická. Ale nemusíme jít tak daleko. Tatínek věděl, že alchymisté znali celou řadu procesů, kterými se můžeme dostat do stavu klidu mysli, a že klid je základem mysli samé, je tím, co se může rozechvít a rozhybat, a že my poznáváme mysl jen ve stavu pohybu, čili vlastně mysl nepoznáváme, nýbrž jen její pohyb. Bludná a tragická záměna. Alchymisté by možná umírněně řekli, že mysl neznáme jinak než v jejím nenormálním stavu, a protože nic jiného neznáme než tento její stav, usuzujeme mylně, že jí je ona. Zaměňujeme její stav s ní samou. Vydáváme mylně i ostatní její stavy za ni. Ona je něčím víc než pohybem a pohyb zastírá její pravou věčnou tvář. Ona nevzniká, nýbrž ona **jest**. A za tímto poznáváním mysli šel tatínek. Ubíral se tedy cestami jak dávných mudrců, tak i cestami moderních metafyziků, z nichž budu jmenovat aspoň jednoho člověka ve 20. století Alana Wattse na Západě a dalšího na Východě Daisetz Teitaro Suzukiho. Toho druhého tatínek přeložil z anglického originálu pod titulem Západní a východní cesta.

Mysl je součástí nikdy nezrozeného vědomí. Dříve než se narodilo naše tělo a než vznikl živý organismus, vědomí jest, nikoliv bylo nebo bude, nýbrž je. A to je onen pevný bod Archimedův. Pevnost jeho nespočívá v tom, že je vázán stále na nějaké pevné místo, nýbrž v tom, že není vázán na nic a není závislý na ničem.

2. Je to tedy něco za fyzikou, něco metafyzického, a dá se k němu dospět jedině použitím takového stavu fysis, hmoty, jako představuje dospělé lidské tělo. Předpolím tohoto poznání je rozšíření mysli nebo vědomí za běžné jeho hranice. Toto rozšíření není ničím jiným než prostředkem poznání, není cílem poznání, za kterým šel tatínek. Dá se zjistit jen subjektivní metafyzickou zkušeností, jejíž povahu a přístupové cesty k ní tatínek dobře znal. Je to alchymistický proces probíhající v živém lidském těle a jako

každý takový i zevně probíhající proces, vyžaduje ustavičnou pozornost a velkou disciplínu. Malé zakolísání se draze platí. Člověk musí bdít jak nad procesem samým, tak i sám nad sebou, protože bez uchování těla nelze v procesu pokračovat. Biochemické procesy např. probíhají v rostlině samovolně a mohou nám být příkladem, jak se sami máme zachovat. Země + voda + slunce + teplo + genetická základna semene = živý rostlinný organismus. Do přeměny vstupuje u člověka dále myšlenka, představa, cit, což jsou pohyby vnitřní, a celá řada pohybů vnějších, změna místa, polohy, zaujatosti atd. To je už začátek vyššího procesu než chemického a zároveň začátek rozšiřování vědomí, bez něhož se člověk neobejde. Nejznámějším rozšířením vědomí je mentální dospívání a sbírání zkušeností výběrovou metodou.

3. Jedním z nejznámějších výběrových prostředků vývoje je rozšiřování mysli, které sv. Terezie z Avily nazývala přesně tak: dilatatio mentis. V západní psychologii dlouho přetrvával omyl, že mysl je zásobována jen smyslovými vjemy z jedné strany a usměrňována rozumovým zpracováním těchto vjemů na straně druhé. Říkávám tomu úsek vědomí ohraničený smyslovými vstupy, které označuji A, a končící rozumovou úvahou nebo rozumovým a citovým zpracováním smyslových vjemů, které označuji B. Celý tento úsek nerozšířeného vědomí budu označovat jako úsek AB, a mysl v něm hraje úlohu zprostředkovatele pomocí myšlenky. Víme už také, že myšlenka představuje energetický náboj, který už dovedeme dokonce měřit. Při tomto měření s došlo k zajímavým zjištěním. Když se tento náboj měřil u joginů dlících v samadhi, v němž oni byli úplně trpní, jejich náboj byl daleko vyšší než u člověka "myslícího", tj. hýbajícího myslí, majícího mysl v pohybu, tedy proměnlivou, stále měnící obsah. Má-li např. jogin na mysl své tělo, aniž by třeba v těle jen těkal z místa na místo, je dokonce nebezpečné se ho dotknout. Mohli bychom dostat ránu jako elektrickým proudem. Tato zkušenost by nám měla napovědět dvojí:

a) Je-li naše mysl v pohybu, nemá velký náboj a není tedy rozpínavá, zůstává v mezích úseku vědomí AB, nerozšiřuje se.

b) Zastaví-li se mysl, jsouc usměrněna zaujatostí, snadno překročí rámeček AB. Tomu říkám rozšíření mysli a myslím tím ve skutečnosti i rozšíření vědomí a jeho zbystření.

4. Nezapomínejme však na velmi důležitého pomocníka mysli, a tím je lidská představa. Jít představou za rozšířením mysli, znamená pomáhat si obrazem pravdy k pravdě. Zatím o tom

nebudu moci nic více říci, dokud se nezmíním o lidském těle podle potřeb dalšího výkladu.

5. Klidná mysl může sahat až k věčnosti, ale jen tehdy, když nebyla dosažena pouze technikou, nýbrž předcházeli klidu stav sjednocení všech lidských schopností pomocí vše ostatní přesahující zaujatosti, ovšem při zachování živého lidského těla. Zachová-li se podmínka celobytnosti zaujatosti, není třeba představy jako prostředku k nabytí zaujatosti. Není-li představa přítomna, nemůže zkreslit (předurčit) a oslabit poznání, učinit je podřízeným představě.

Uvědomte si, že představa je pomocníkem téměř nepostradatelným při běžné činnosti, a pak také moderátorem, umírňujícím vzestup, věznitelem na úrovni, kam až sahá. Ona především způsobuje, že se nedostáváme za úzký úsek vědomí AB.

Později budeme rozlišovat klidnou mysl od čistého srdce, ale tak daleko jsme se ještě s výkladem nedostali.

III. Lidské tělo

1. Nyní se podíváme na tělo jinými očima, než kterými se naň díváme zvnějška, tedy netradičním způsobem. Na tělo lze nahlížet i zvnitřku, jaksi netělesnými očima, které nevidí obrysy, nýbrž obsah.

2. Zrak je jedním ze smyslů, kterým se zvláště výlučně díváme na všechno zvnějšku. Oči se podobají více než ostatní smyslové orgány něčemu, co se nachází vysunuto "na stopkách", a snad proto tento smysl sahá také do největší hloubky, která nemůže být zastřena ani tomu, kdo je slepý.

Snad proto si mohou křesťanští mystici dovolit nazvat nejvyšší způsob modlitby **nazíráním**, přičemž se třeba vůbec nic nevidí, ale přesto se nazírá mimosmyslově, jakoby celý lidský zájem byl odveden k předmětu, jímž je lidská mysl zaujata. Takovým vnitřním pohledem náhle víte o něčem, co by vám zrakový smysl ani rozum nemohly zpřístupnit. Každý zamilovaný je nazíravcem začátečníkem. Trochu pokročilejším je v tomtéž smyslu umělec, který "vidí" své dílo nebo "slyší" svou hudbu vnitřně dokonaleji, než potom vnitřní podobu díla dokáže ztvárnit. Ale tato schopnost tvořit nazíráním není vázána jen na bdělý stav.

3. Stává se nám, že ve snu vidíme představy jako živé. Slepí od narození by vám řekli, že nic takového ve snu nevidí. To

znamená, že tvary, které vidíme ve snu, pocházejí z toho, co jsme viděli v bdělém stavu. Slepí by vám ale řekli, že ve snu hmatají dokonaleji než v bdělém stavu. Bedřich Smetana slyšel ve své hluchosti celý orchestr dokonaleji než před tím, kdy ještě slyšel atd.

4. Tak je tomu se všemi smysly. Zdá se, že jejich pozadí je dáno jejich podnětem, pocházejícím z vnějšího světa. Ten podnět tady je, ale ani zdaleka není vším.

5. Kdyby tomu tak bylo, šlo by o uzavřený kruh, ze kterého zdánlivě není východisko. Kruh je opravdu na určité úrovni uzavřen, ale nikoliv neprodyšně nebo samoučelně, aby tu prostě byl. Je dobré, že se nám tak jeví. Potřebujeme se napřed umět opřít o zem, na níž stojíme. Nedokážeme-li to, nemůžeme jít dál. Nemáme-li pevnou půdu pod nohama, nemůžeme odstartovat do vzdálenějšího vesmíru, jímž je zatím náš vnitřní svět. Tento kruh je tedy relativní pravdou a jeho potřeba je dočasně nezbytná. Fyzickou smrtí se vychází z tohoto kruhu číslo jedna, a vstupuje se do kruhu číslo dvě, čili do jiné úrovně vědomí. Aby se to stalo, k tomu není třeba fyzické smrti, nýbrž rozšířeného vědomí už zde za života v těle. Můžeme si zatím rozšířené vědomí představit jako dostředné kruhy, z nichž nynější, který si uvědomujeme, je sice nejbližší pravému středu naší bytosti, ale zároveň je nejužší. Náš přerod bude vypadat tak, že se napřed rozevřeme do širších kruhů, ale pak se vrátíme do společného středu všech kruhů, který Indové nazývají výstižně bindu, bodem bez prostoru.

6. Vážím si toho, že dokážeme logicky myslet. Je to také kruh: Závislost B na A, C na B atd. a nazpět až k východisku A je kruhem, který však visí ve vzduchu. Co je tím vzduchem? Neviditelná opora úseku vědomí AB o celé vědomí z jedné strany, a o lidský organismus z druhé strany.

7. Trnete asi v očekávání, že řeknu, že tou oporou je Bůh, a tím vás odkážu do neznáma, a tím se zároveň vymknu z vám známé reality, kterou je např. okruh smyslové činnosti nebo lidský okruh. Dokud ani tam nestojíme na pevné půdě, není naděje, že bychom mohli odtamtud někam vykročit. Proč asi si tatínek udělal dvojí doktorát? Dokázal, že chce plně využít rozumu a zjistit jeho meze ne proto, aby jej potřel, nýbrž aby mu mohl vytýčit proveditelný úkol.

8. Nevrhnu se do neznáma ani já. Řeknu jen, že tělo je nám dosud velmi málo známým výtvozem přírody, a že považuji za správné, abyste se seznámily s některými jeho dalšími možnostmi uplatnění. Zatím budu jen opakovat, že člověk je vybaven

rozumem, kterým se dá jen usuzovat, buď správně nebo nesprávně, ale nedá se jím dojít až k pravdě, nýbrž jen k tomu druhu odnože pravdy, který se může zakořenit v daných okolnostech. Tatínek dobře věděl, že na rozum je spolehnouti jen v mezích logického a analogického úsudku. Cpeme-li rozum někam dál, dostáváme se k velmi rozporným domněnkám, z nichž každá se liší od badatele k badateli. To platí o filosofii, jak se vyvíjela po celá tisíciletí.

9. Začneme při rozboru těla se zrakem jako s nejvýznamnějším smyslem. Něco jsme si už o tom řekli v III. 2. Věda dokáže lokalizovat vznik zraku v některé části mozku. Jestliže ta část mozku je napadena nádorem, zrak se ztrácí. Někdy v 50. letech tohoto století byl léčitel Josef Zezulka z Prahy v Rožnově a já jsem tam za ním přijel s téměř nevidoucím panem Vilémem Válkem z Gottvaldova. Ten měl zelený zákal od útlého mládí. Po celou dobu, kdy pan Zezulka držel ruce na hlavě pana Válka, ten normálně viděl a vykládal mi, co na mém obličejí odpovídá jeho představě a co nikoliv. Jakmile pan Zezulka přestal držet ruce na hlavě pana Válka, ten přestal vidět, ale vnitřní tlak se už u pana Válka nedostavil. Ten tlak mu před tím způsoboval takové bolesti, že by je byl bez léků nesnesl. Schopnost vidět se tedy ubírá též jinými cestami, než jaké zná lékařská věda. Potvrzeno i vyléčením holčičky z vrozené slepoty páterem Piem v Itálii. Lékaři zjistili, že holčička ani nadále nemůže vidět pomocí sítnice a zrakového nervu. Ale ona dodneška vidí. Označme si tyto cesty zatím duševními. Vedle tělesných (nervových), označme si ty druhé cesty jako duševní. Duše není závislá na nervové soustavě. Sem patří má zkušenost z transu s husami v předškolním věku. V transu s nimi jsem neměl tělo ani ony ani já. Díval jsem se po sobě a po husách, a nikoho jsem neviděl kromě světla, které vyzařovaly, a to světlo se podobalo spíše koupeli než bytostí. Husy tam nebyly rozděleny na bytosti. Ani já jsem nebyl od nich oddělen nějakou mezerou. Zrovna tak ve spánku při styku se zemřelou manželkou neviděl jsem ani sebe, ani ji, ale slyšel jsem, co mi říkala. Její upozornění se týkala např. změn ve vzezření živých lidí. Ty změny jsem si potom v bdělém stavu ověřil. Všechny opravdu nastaly. K těmto zkušenostem se ještě vrátím, až budu moci vysvětlit jejich základnu v živém lidském těle.

Kromě toho existuje, jak víte, smyslová paměť.

10. Souhrnem těchto pamětí je naše představa, která má dynamickou povahu. K něčemu nás vede, k něčemu nás vybízí,

něco dokonce předvídá analýzou a skladem dojmů posbíraných smysly, ale už i utříděných a zhodnocených rozumem a citem.

12. Na představě jsou založeny všechny vynálezy i veškerá schopnost něco provést, např. jíst, pít, chodit, spát atd. O tom by bylo dobře napsat knihu příslušných pozorování, z nichž tento závěr vyplynul.

12. Co způsobuje, že se dovedeme vžít do viděného filmu tak, že se s hrdiny ztotožňujeme a prožíváme jejich příhody jako své? Co způsobuje, že jsme ve snu někým jiným, sobě podobným, a jednáme jako bytost nezávislá na těle, které spí? Co způsobuje, že jsme schopni někoho mít rádi a jiného nenávidět? Integrační a desintegrační schopnost lidské osobnosti, tj. schopnost spojit se nebo rozpojit se s někým nebo s něčím.

13. Obojí je umožněno jednak představou, jednak pocitem oddělenosti a spojitosti s někým a s něčím.

Už staří Číňané zjistili, že vedle nervových drah existují v těle, téměř paralelní s nervovými, dráhy nehmotné povahy, které jsou pro život stejně důležité jako nervová soustava. Na tom je postavena akupunktura, do které teprve naše lékařská věda dorůstá. Ale neměla by tam dorůst jen lékařská věda, nýbrž též psychologie.

Jsou to dráhy aktivní povahy, jang, a trpné povahy jin. Dají se **primitivně** ovlivnit akupunkturou a akupresurou, méně povrchně duševními stavy a z nich především představou. Těmto praktikám vás nebudu učit za účelem léčení chorob (neboť to není ani původním smyslem těchto praktik), nýbrž vás budu učit, jak převést časné na věčné. První krok za nás učinila příroda, neboť stav tělesnosti je dokonalým převodem věčného na živé časné. To je ale poloviční cesta, po níž chceme kráčet dál. Druhým krokem je převod časného na věčné. A to je úkol jediného lidského života, pokud je dostatečně dlouhý k tomu, aby se tohle dalo dosáhnout. Dá se tam dojít jen z pozice tělesné a mentální dospělosti. Bude o tom řeč až v kapitole IV. a následujících.

Zatím chci jen varovat před přílišným optimismem, že v dohledné době zvládneme byť i jen primitivní způsob akupunktury. Měl jsem vzácnou příležitost setkat se s člověkem (byl to Kubánek, pro kterého jsem tlumočil ve Škodovce v Plzni), který pomáhal Číňanům stavět dráhu z Číny přes Takla-Makan až k Ťan-Šanu. Podmínky na stavbě byly tvrdé. Vedra i mrazy, vysoké závěje, dech pouště. Dotyčný člověk dostal reumatické bolesti v kolenou, kterých se nemohl normální léčbou zbavit. Obrátil se na akupunkturistu, který ho vždycky na čas bolestí zbavil. Když i

potřetí došlo je k dočasné úlevě, dotyčný léčitel poradil, aby se pacient odebral do hor k jeho mistrovi. Ten píchal jehly do těch míst jako jeho žák, ale s trvalým léčebným účinkem. Na opakovanou otázku, čím to je, se jen s úsměvem uklonil. Není zde místo k tomu, abych opakoval třeba jen ve zkratce můj rozhovor s uzdraveným. Došli jsme k závěru, že pouhý akupunkturista nemá zapotřebí či nepotřebuje znát pravý základ toho léčení, neboť mu jde jen o léčení. Znalost drah jang a jin je jen jedním z výsledků znalosti přeměny časného na věčné, a to jen v nepatrné míře, metodou aproximační, která ustrne-li nebo spokojí-li se jen léčením, nevede k vědomému spojení s věčnou podstatou člověka. Mistr však je spojen se svou věčnou podstatou a ona v něm jedná za něho, například přivolává ho i odvolává z různých situací, i z tělesnosti.

14. Kdybychom měli schopnost cítit se jen oddělenými od všeho, byli bychom absolutními sobci a nebyli bychom schopni soužití s lidmi ani s přírodou. Ale že je v nás zastoupena jak rozpojovací, tak spojující schopnost, můžeme zůstat snesitelnými lidmi, majícími nějaký živý podíl nejen na životě mimo nás, ale i na životě v nás, v našem nitru.

15. Tedy stáváme se subjektivními podílníky na objektivních faktech v nás i mimo nás. Vytváříme podivuhodnou jednotu s celým světem a patříme do společnosti i do vesmíru, ve kterých žijeme.

16. Můžeme patřit také ještě něčemu jinému? Na to dokáže odpovědět zkušeností např. indická joga Hadí síly (Kundalini joga), která je služkou téměř všech indických jog, a je známa, nepřehnaně řečeno, přes tisíc let. Tento objev není zanedbatelný nejen proto, že se udržel tak dlouho v podvědomí lidí, nýbrž i proto, že má obdoby ve všech starých Písmech. Tatínek se s těmito znalostmi setkával i ve Starém zákoně, kde bychom je při pouhé četbě vůbec nenašli. Ale tatínek nikdy jen nečetl.

17. Jogini předpokládají, že lidské tělo je schopno vázat sedm úrovní vědomí, z nichž jenom v jedné z nich žijeme vědomě. Nechtějí říci, že máme sedm vědomí, nýbrž že naše vědomí je využito jen z jedné sedminy a že nám toto využití stačí k tomu, abychom zde na zemi se zrodili, žili, umírali, měli své radosti i strasti a cítili se v té části vědomí, ve které žijeme, jako oddělení od ostatních a ostatního, co existuje mimo nás, čímž přesně lokalizujeme, co je v nás a co je mimo nás, rozlišujeme, co se nás týká a co nikoliv atd.

18. Nás však zajímá něco jiného, myslím v tomto spisu. Tatínek i já jsme pojímali lidský život jako jogu, česky řečeno jako jho, které jsme na sebe vzali v okamžiku narození a které neseme celý život, a nikoliv bezúčelně. Klíčem k této jogické praxi je naše představa a umění se s ní rozloučit právě tak jako být jí zaujat. Všechno je v joze závislé na někom, kdo po ní už před žákem šel a je ochoten žáka vést a korigovat na jeho cestě. Je to disciplína podobná kterékoliv přírodní vědě. Experiment se provádí na člověku samém, lépe řečeno v těle člověka. Možná, že byste byly raději, kdybych vás provedl v Evropě známější hathajogou, ale neučiním tak, protože mám jiný záměr než jen zdokonalovat tělesné funkce a rozšiřovat je.

19. Dalším principem jogy Hadí síly je zachovávat určitý rytmus života, nejen dechu. My si vysvětlíme tak trochu aspoň ten, protože z vás neumím udělat žákyně této jogy a ani nechci. Mám jiný úmysl: bližší poznání sama sebe, které je nutné k tomu, aby člověk, učinil ze sebe něco více než zvířecí život.

20. Zvíře potřebuje zachovávat jiný rytmus života, než který mu předpisuje příroda, a my ohlas tohoto předpisu jmenujeme zvířecím pudem. Kdyby tento pud zvíře neposlouchalo, proviňovalo by se proti přírodnímu řádu, čili hřešilo by proti němu. Tohle však zvíře dobrovolně nedělá, leda z donucení člověka nebo jsouc k tomu donuceno změněnými přírodními poměry. Skřivan na Galapágách se naučil vytahovat stéblem červíky ze dřeva. Kdepak by to náš skřivan uměl. Na Galapágách by zahynul pro nedostatek potravy. Uvádím vám ten případ proto, abyste věděly, že zvířecí pud není tak slepý a nečiní zvíře nepřizpůsobivým, jak se nám zdá.

21. Zachovává člověk také nějaký rytmus života? Na tuto otázku není lehké odpovědět, protože člověk není natolik stálíci jako zvíře, nýbrž je soustavou otevřenou, dynamičtější než zvíře, a každý z nás je tedy na cestě někam, nevíme kam, ale říkáme tomu, že člověk touží sebe přerůst. Každý sebe přerůstá sice v paralelním, ale přece jen s jiným zaměřením, a tím ze sebe vytváří jedinečnou a ničím nesrovnatelnou individualitu.

22. Jogin na cestě Hadí síly si však zjistil, že každá lidská individualita má své konstanty, a těmi je právě těch sedm stupňů vědomí. Protože tomu tak je, možno těch sedm úrovní oživit. Jogin říká, že za tzv. normálních okolností není plně oživená ani první úroveň vědomí. Jak tu první, tak všechny další oživuje především představa a způsob života, který jsem nazval rytmem života. Jogin volí nový rytmus života a novou představu.

Tento nový rytmus života nemohou lidé zvolit, dokud nestabilizují stávající úroveň vědomí. Ta je labilní nejen proto, že se ve své bdělosti rychle unavujeme a že jsme ustavičně se měnícími bytostmi, ale také proto, že jsme za sebe nezodpovědní, jakmile usneme. Nejsem proti zdravému spánku, ale ten druh spánku, o kterém nemůžeme říci, co se tam s námi děje, není spánkem zdravým, nýbrž spánkem člověka utýraného bdělým stavem. Člověk nemá spát proto, že je utýrán bdělým stavem, protože pak se nezbudí do dalšího bdělého snu svěží. Spánek je mu jen odpočinkem, ale nikoliv přechodem do další úrovně vědomí.

Poznal jsem z transů prožívaných v předškolním věku s husami, že zvířata jsou na tom ve spánku lépe než lidé. Husy si pamatovaly, že během spánku zažívaly pospolitost stáda i pospolitost se mnou. Obnovovaly ve spánku či transu stav rozšířeného vědomí, ke kterému při bdělém stavu nemohly dospět, protože při něm měly pocit oddělených tělesností, kdežto ve spánku tato oddělenost zmizela zároveň se zmizivším pocitem tělesnosti. Husy denně a pružně měnily rytmus života. Ten v jejich spánku či transu by se dal nazvat stavem rajským, kdežto bdělý pouze stavem smrtelného odděleného živočicha. Husy plně využívají svůj bdělý stav a stejně plně pak svůj spánek či trans. Kdyby mě byly husy nedostaly uměle do jejich transu, byl bych dodnes spal jako dřevo, jako ostatní lidé, kteří ztratí vědomí, jakmile tvrdě usnou. Tyto zkušenosti nechci propagovat, protože je způsobili lékaři svým týráním tak vystupňovaným, že jsem při operacích za vědomí podržel jen prázdné vědomí bez představ a bez pocitů (tedy bez mezí A a B). Dověřil jsem bez svého přičinění čistý stav vědomí a ověřil jsem si, že vůbec něco takového existuje a nezabije člověka.

23. Tento přechod je pro jogina nepostradatelný, protože nepřejde-li člověk z jednoho bdělého stavu do jiného bdělého stavu za nových podmínek, nemůže být neustále ovlivňován svým mistrem, který nespí jako my, nýbrž podle požadavků jogického rytmu života. Tento rytmus je zárukou dalšího vzestupu rozšíření vědomí a jiné záruky není. V tzv. bdělém spánku je možný styk mezi mistrem a žákem.

Kdybch vás nechal trčet v pochopitelném údivu, velice bych se provinil. Lékaři vás nemusí trápit operacemi za vědomí, ani zvířata vás nemusí vést do ráje, a přece dosáhnete daleko přirozenějším způsobem a dokonaleji změnu úrovně vědomí přímo lidskými normálními prostředky, jak se dá poznat z příkladu Ježíšova života. Viz kap. V. a další.

24. Vyšší stavy vědomí nevyžadují tělesné přemísťování mezi stýkajícími se partnery. To je nesmírně důležité při předávání informací i pro předávání síly k uskutečnění některých záměrů. Tělo pak funguje jako budka pro bezdrátovou telegrafii, protože styčným prvkem není slovo, nýbrž symbol slova.

25. Touto cestou se však nedáme ve svém výkladu. Nás zajímá jen transformační schopnost živého a dospělého lidského těla, které představuje schopnost transformovat všechny síly působící ve vesmíru na sílu jedinou, která naše vědomí může dopravit za hranice vesmíru. Dlužno ještě říci, že hranice vesmíru nikdo nenajde, kdo je hledá v čase a prostoru, protože ony jsou bezprostorově obsaženy v nás.

IV. Transformační schopnost lidského těla

1. Už jsme si všimli základní transformace lidského těla, jak ji proděláváme v prenatálním stavu v matčině těle (I, 5). Tato přeměna se děje bez naší osobní vůle (sic!). Jde o základní proměnu probíhající v živé hmotě, kterou budu nazývat hmotou narozenou, ať už jde o nerost, rostlinu, zvíře či člověka. Všechny tyto vznikající a zanikající druhy hmoty tvoří jednotu, kterou jen těžko někdy postihneme rozumovým nástrojem, protože tato jednota je založena na jediném nenarozeném, které "se nachází" jak v člověku, tak v celém vesmíru. Jsou však metody, jimiž se můžeme dostat za narozenou hmotu do jejího základu, a v tom byl tatínek odborníkem.

2. My jsme si s tatínkem rozdělili úlohy. Do obecné přírodovědecké základny začlenil její klasické vyústění do lékařství, a tím si připravil cestu dál za hranice všeho toho. Byla to cesta zvnějška dovnitř a za vnějšek. Tatínek se potřeboval doplňovat ještě s někým, kdo šel na tentýž problém proměn ve hmotě z opačné strany, se zkušeností s tím, co je za hmotou, a toho našel ve mně. Přišel jsem záhy po narození proti své vůli ke zkušenosti, o které bude dále řeč (IV, 12).

3. Bez ohledu na tuto spolupráci dávno před tím, než se tatínek seznámil se mnou, zabral se tatínek do alchymie, která slibovala ze hmoty se dostat k jejímu základu. Stop po alchymii zbylo tolik, že nebylo možno jejich vzájemnou návaznost považovat za náhodnou. Tatínek se odvážil učinit něco podobného jako archeolog Heinrich Schliemann. Ten předpokládal, že báje o trojské válce není pouhou bájí, nýbrž že jejím základem je historická skutečnost. Vybavil se znalostmi už zašlých jazyků a pak už k němu promlouval každý kámen popsaný starým způsobem. S jistotou došel před brány někdejší Tróje a

město vykopat. Mám dojem, že totéž se podařilo tatínkovi s alchymii. Mezitím na druhé straně oceánu američtí badatelé v oboru nukleární fyziky platili vahou zlata za každý alchymický traktát. Jeden článek však jim dosud v té stavbě chybí. Přeměna obyčejných kovů na zlato byla jen záminkou pro hledání principů věčného života. Tímto způsobem požímal tatínek alchymii.

4. Podobným způsobem jako Heinrich Schliemann si počínal náš znamenitý znalec blízkého Východu, dr. Bedřich Hrozný. Obdivoval jsem zmíněné dva badatele i tatínka, že jim stačila hypotéza k tomu, aby se jí řídili po celou dobu svého bádání. Opíral jsem se přímo vyzývavě nevědecky o vlastní zkušenost. Tatínek ji dobře zvážil a přijal jako správnou. Tak jsme se sešli.

Vraťme se však k Bedřichu Hroznému. Správně předpokládal, že není-li Genese pouhou zkazkou, může mu jako jediná výčtem synů Adamových napomoci k tomu, aby našel ztracené Chetity. Pak na základě pojmenování jednoho syna Adamova jménem Chet rozluštil chetitské písmo. Synové Adama a Evy našli nejmenované ženy, které musely pocházet z jiných národů, a k nim se přiženili. Všichni synové "prvních lidí" jsou v Genesi pojmenováni podle tehdejších národů žijících na Blízkém Východě. Hrozný podle své správné hypotézy objevil sídlo Chetitů s celou jejich kulturou. Pod jménem jedince, uvedeného v Genesi, se skrýval celý národ s bohatou kulturou. O svých výzkumech i vodítku pomocí Genese píše v knize Nejstarší dějiny předního Východu.

Podobnou metodou se dá postupovat i při objevování budoucnosti bez potřeby být věštcem. Víme dnes, že alchymisté znali výrobu těžké vody a podle nich se dá postupovat při rozbíjení atomů. Intelligence je schopnost předvídat, a na té je postavena veškerá věda.

Starozákonní proroci nebyli proroky, pokud psali o podrobnostech ze života budoucího Mesiáše, který přijde na svět. Přijde-li, bude jeho život srovnatelný s jejich základní metafyzickou zkušeností. Tato zkušenost je jediná a neměnná, právě tak jako je jediný náš svět vnímaný smysly. Všechny zprávy ze starověku o příchodu Mesiáše jsou beze zbytku založeny na zkušenostech lidí, kteří žili před Kristem. Proto mohl David mluvit o Ježíši, jako by se s ním osobně stýkal. Opakuji, že starověcí mudrci věděli, že Ježíš se bude muset ubírat toutéž cestou, jakou je vede jejich metafyzická zkušenost. Znali tedy všechny zákonitosti této cesty, takže se nedivím pokušení těch, kteří na tohle přišli, že Ježíš nikdy nežil, nýbrž podle těchto byl vymyšlen. Naštěstí na těžkou

vodu se přišlo též jinými metodami, než jaké znali alchymisté, než opakovanou destilací vody. přestali jsme se domnívat, že nás alchymisté klamali. Jak věděli mudrci, příslušníci jiných národů než židovského, o narození Ježíše? V metafyzické zkušenosti jsou obsaženy podmínky, jak se i ve vás a v každém člověku může zrodit Kristus. Jednoho dne hvězda tří králů zasvitne i ve vás.

Kam však zatím mířím? I alchymisté, a to ti praví, nikoliv šarlatáni, byli lidé s velkou metafyzickou zkušeností. Alchymie nevznikla někdy ve středověku nebo na rozhraní našeho letopočtu, a staří o ní věděli nejen ze spisů, ale především z ústní tradice založené na opakované zkušenosti. Ta tradice se nesla dvojím směrem, k výrobě zlata a k objevení nesmrtelné podstaty člověka. Lidské tělo je podle názoru alchymistů nejen vývojovým článkem života, ale i dokonale zřízenou přetavovací pecí. V ní i to nejnižší se dá přetavit na nejvyšší a nejušlechtilejší. S tímto předpokladem se vstupuje do alchymického díla.

5. Aby se taková transformace povedla, musí se plně využít stav lidského vědomí. Z něho pochází dokonalejší poznání zevního světa, čímž se zpřístupní poznání věčného života. Vzorem nám může být tatínek, který podnikal vše, aby dokonale poznával zevní svět vědeckým způsobem, aby si z této strany přiblížil poznání věčného života. Poloviční zvládnutí prvního vede obvykle k zavržení druhého.

O obojím věděli alchymisté, a proto jejich recepty mají dvojí ráz:

a) Povahu znalostí fyzikálně chemických

b) Povahu znalostí mezi pomíjejícím a věčným přes dokonalé využití transformačních schopností lidského těla. Touto znalostí, spojenou s dokonalou disciplínou, bylo a je možno provést dílo, které se liší od náboženského, mystického nebo jogického tím, že se v něm nesmí polevit ani se nesmí přehnat (dílo nesmí zchladnout, ani se nesmí přehřát, jak se vyjadřovali alchymisté). Předpis se musí dodržovat bez výhrad, ať věčných nebo časových, jinak se dílo nepovede a jeho průběh ohrožuje samotnou lidskou existenci experimentátora. Vnitřní pochody začnou probíhat protichůdně a při nejlepším přinesou předčasné opotřebení lidského těla.

6. Celá tato vnitřní alchymie, tj. přeměna lidského těla na organismus schopný **unést** vědomí o věčném životě, byla dokonale rozpracována dějem jak ve Starém tak i v Novém zákoně. Opakuji: Tamní děje jsou kromě ukázek zevních faktů podrobným rozpracováním vnitřních stavů, které nemají charakter

dějový, nýbrž povahu vnitřních proměn. Kompletně pak celý jinde rozkouskovaný děj těchto přeměn je znázorněn životem Ježíše Krista. Je to rekapitulace a zkratka podobná líčení stvoření světa, pádu z ráje, potopy, zmatení jazyků, provedená tak, aby nemohlo dojít k hlubokým krizím a aby člověk za jediný život mohl touto cestou projít až k dokonalé vnitřní svobodě.

Než si vysvětlíme další poznatky v oboru vědomí, předpokládejme zatím, že je tomu tak, jak bylo řečeno, i když jsme dávno (od svého raného obzvlášť vnímavého dětství) ztratili živý kontakt s čistým vědomím, které však nepřestalo existovat pod prahem našeho malého úseku vědomí AB.

7. Za takových předpokladů si můžeme lehce vysvětlit, jak v nás probíhá starozákonní potopa světa. Postupně během devíti měsíců těhotenství lidský zárodek "bere na palubu svého korábu" všechna zvířata. Až vody opadnou, tj. člověk vyjde z mateřské plodové vody, také zvířata vyjdou z "archy", z lidského těla na povrch, tj. vstoupí do aktivní funkce v zevním světě. Potopa je nutným, ale velice podivným trestem za hřích, kterého se dopustili rodiče pohlavním stykem. Eva řekla o tomto styku, když se jí narodilo dítě: "**Mám Boha**". To je jeden z nejvýznamnějších výroků ve Starém zákoně. Eva věděla, že do narozeného dítěte je vetkán věčný život. Máme tedy k dispozici Boha, řeklo by se nábožensky, jak se vyjadřovala Bible. Je to obraz pravdy, nikoliv pravda sama. Nic věčného si časné nemůže přivlastnit. A dopouštíme se chyby, když si přivlastňujeme třeba jen časné. Ono je nám jen svěřeno, abychom s ním hospodařili, nikoliv abychom je vlastnili. K vlastnění dochází teprve při blahoslavenstvích tichých, neboť oni budou vlastnit zemi. (Viz Mat. V, 5). A pokud jsme správně pochopili symboliku Ježíšova života, víme že těmi tichými jsou jen ti, kteří prošli cestou víry až ke smrti Ježíšově na kříži a ocitli se bez pohromy za ní, čili kde před tím byli učedníky Páně a jako takoví se osvědčili buď způsobem deseti ze dvanácti, nebo způsobem dalšího jednoho (sv. Jana) ze dvou. Teprve těm věnoval Ježíš pokoj, a nebyl to pokoj učedníků, nýbrž pokoj Ježíšův. Řekl přece "**Pokoj svůj** dávám vám." (Bližší viz ve spisu Blahoslavenství, který má tatínek též ve své sbírce.) Teprve "tichá" země poslouchá a je "tichému" poddána. Zvířata pak nabývají novou funkci uvnitř lidského organismu. Pořád budeme mluvit o lidském těle, žijícím ve stále se měnících podmínkách vnitřního růstu. Zatím jsme si řekli, co zbylo z nás z našeho prenatálního věku a co se s tím zbytkem děje po narození člověka.

8. Přece však nesmíme tuto fázi života po narození jen tak odbýt. Dotkněme se jí ještě jednou obrazem ze Starého zákona, jehož skrytý smysl by vám mohl uniknout, a ne bez škody.

Vypráví se ve Starém zákoně, že lidé stavěli vysokou věž, aby ohrozili výsost nebes. Nacházíme ještě dnes v Mezopotámii zbytky takových věží (IES, Akademia 1982, III. díl, str. 918 o nich praví: zikkurat, název ze semitských jazyků, v mezopotámské a elamské architektuře stupňovitá věž se třemi až sedmi terasami a chrámem na vrcholu; v klasické formě se schodišťovými rampami. Zikkurat Urnammus v Uru, zikkurat Etemenanki v Babylónu, vyvinut během 3. tisíciletí ze sumerských terasových chrámů konce 4. tisíciletí - Eridu, Uruk), takže nemůžeme pochybovat o tom, že věže typu babylónské kdysi stály. Ale pro rozumové chápání je nedostupné, že stavitelům chrámu Bůh zmátl jazyky, rozrůznil jejich jazyky tak, že si přestali rozumět a stavbu zanechali. Jednání stavitelů babylónské věže je symbolem narůstajícího pocitu oddělenosti dospívajícího člověka. Chce-li člověk použít toho, čemu se od narození naučil k tomu, aby tím posílil svou pozici suverénního tvora nezávislého na přírodních zákonitostech a zaměňujícího svůj pravý úkol za úkol dočasný, zmátl se mu jazyk (Jen tak mimochodem: Zvířeti se jazyk nezmate. Umí jen jazyk vrozený, nikoliv naučený, kdežto my jsme na vrozený tak přibližně do tří let úplně zapomněli, protože se nám výchovou vnucuje jen mateřština). Podnětem zmatení je, že činnost ve světě pro svět tak převažuje, že člověku umožňuje zapomenout na životní příkaz (na který jsem si vzpomněl až v 17 letech svého věku): "Z věčnosti přicházíš a do věčnosti se máš vrátit." Člověk zaměnil svůj prostředek, pozemský život za cíl, takže pak o něm platí: "Pomni, že prach jsi a v prach se obrátíš!" Ale nemůže se obrátit v prach, co je v člověku věčného a co z prachu nevzniklo. O tom tatínek dobře věděl, a proto nyní vědomě žije. On nestavil babylónskou věž, nýbrž vcházel do Hradu nitra, jak by se vyjádřila svatá Terezie z Avily. V podobenství o babylónské věži se tedy mluví o zneužívání lidské tělesnosti, ke které může plně dojít až ve stavu dospělosti.

Zvláštním znakem všech lidí v Bibli je, že se v nich mluví jen o tom, co se stalo, málo o tom, jak se dospívá k tomu, co se stane. Jen tu při stavbě věže se mluví především o tom, jak došlo ke zmatení jazyků, ovšem jinotajně. Jinak se příčinám událostí věnuje v Bibli malá péče. Mám dojem, že Bible přímo zastírá příčinu událostí. Jak se máme vyrovnat s faktem, že jsme padli z ráje pro pouhé požití zakázaného ovoce? Tatínkovi jinotajně rčení nebylo ničím nerozluštitelným.

9. Tak např. pád z ráje nebyl pro tatínka nikterak nepochopitelný a vymyšlený, nýbrž byl pro něho něčím, co je ve své podstatě do té míry vyvázano z děje, jak je zároveň svázáno se změnou stavu vědomí. Jde pořád o jednoduchou formuli, jak při pádu z ráje, tak při potopě světa, zkáze babylónské věže, stvoření i konci světa, a ta formule zní prostě: Dějové vyjádření změny stavu vědomí, přičemž vědomí samo není závislé na čemkoliv projeveném, nýbrž všechno projevené je vázano na vědomí. Bájeslovné je tedy jen převedení nedějového do dějového, nikoliv nedějové samo. Řekne-li se v Bibli např. že Bůh se rozhněval, trestal apod., jsou to už jen převody do dějového, které se jeví jako trest, hněv apod. Nedějové je absolutně skutečné. A protože my žijeme v úzkém poli dějových přeměn, nemůžeme rozumem pochopit, co se neděje, nýbrž je. Rozum je pověřen jen k tomu, aby pochopil jednu stranu jedné a téže mince, tu stranu, kterou platí tomuto světu. K pochopení druhé strany se musí znovuzrodit, začít znovu žít, jako bychom se právě narodili. Proto byl Ježíš oprávněn k výroku: Nechte maličkých přijít ke mně, neboť jejich je království nebeské."

10. Jsme-li už u stavu vědomí, poradme se s někým, kdo lépe chápe stavy vědomí. Jsou to indiští mudrci. Ti rozeznávají sedm stavů vědomí, z nichž jen v jediném z nich žijeme. Jedin by si např. dovedl poradit se zmatením jazyků při stavbě babylónské věže tímto způsobem: Zmatení jazyků při stavbě babylónské věže by podle něho byla lidská schopnost něčemu se naučit, co původně při narození neuměl. Tím nejcharakterističtější pro člověka je lidská řeč. Zvíře má své signály vrozené, ale člověk se musí své řeči pracně učit, nechce-li ustrnout na úrovni zvířete. Pak ovšem každý z lidí mluví jinou řečí. Nemysleme si, že příslušníci jednoho národa se naučí poslechem jedné a téže mateřštině. Společná řeč nezabrání tomu, aby člověk podle své zkušenosti nepodkládal každému pojmu trochu jiný význam. Zmatení jazyků pro každého z nás začíná tehdy, kdy začínáme mluvit naučenou řečí.

11. Kde však je Bůh, který způsobil při stavbě babylonské věže zmatení jazyků? Tohle nám přece nejvíce vadí, že tehdy do všeho mluvil Bůh a dnes do ničeho nemluví a nikdo o něm neví. Postoupili jsme už tak daleko, že nemusíme všechno dění zosobňovat. Chápeme všechno působení dříve nevysvětlitelné jinak než zosobněním, zcela neosobně, jako působení zákonitostí, jejichž původ nám uniká stejně jako kdybychom je nazvali Bohem. Řekneme-li si však, že jde o vzájemné vztahy něčeho s něčím a že jsme svědky jen výslednice těchto vztahů, pak můžeme jen

dodat, že jsme nositeli nějakého oprávnění, které užíváme buď správně nebo nesprávně. Naše oprávnění je dáno rozsahem našeho vědomí. To je zkušenost, kterou u mne navodili lékaři v předškolním věku. Naše oprávnění k lidskému způsobu života je dáno živou tělesností a jejím vztahem k vědomí z jedné strany a vztahem k zevní a vnitřní skutečnosti z druhé strany.

12. Teď už budu muset mluvit beze strachu konkrétně podle zkušenosti. Byl jsem od doby operací za vědomí, tedy asi přibližně od čtyř let občas svědkem přítomnosti Boha a jeho moci. Protože mi však ten jeho projev nikdo nepojmenoval slovem "Bůh", na Boha jsem nevěřil. Totiž nevěřil jsem na Boha, na kterého věřilo mé nejbližší okolí, maminka, babička a dědeček. Nemohl jsem věřit jejich pojetí Boha. Vysvětlil jsem dlouze jinde, proč. Teď mi záleží jen na tom, abych mohl ve výkladu pokračovat, a proto řeknu aspoň toto:

Při každé ze 14 operací jsem se bránil všemi silami operaci, protože jsem si myslel, že mě chtějí jen trápit. Bránil jsem se vvbíčováním vůle až k její nejzazší mezi, aby nemohli s operací začít. Oni mě však přivázali k operačnímu stolu a nedbali na můj křik. Operaci bylo nutno provádět ze dvou stran těla. Proto mě během operace museli obrátit. A tu se vždycky stalo, že při operaci z druhé strany jsem už nemohl dále pokračovat v odporu. Smysly mi vypověděly poslušnost. Mohli operaci dokončit už bez mého křiku na druhé straně těla. Tato smyslová nepřičetnost trvala i po operaci. Nic jsem už nepoznával ani nepociťoval, co by se dalo nějak pojmenovat. Teprve za dva až tři dny jsem se nanovo dokonale propojil se zevním světem jako každý člověk. Nás teď zajímá řetězová reakce, která následovala po tak krutých operacích. Jakmile jsem kdykoliv poznal, že situace, ve které jsem se ocitl, je tak nepřekonatelná, že jí nemohu odporovat, odstupoval jsem od ní jako při operacích za vědomí. Už však nebylo třeba násilí lékařů, stačilo mé zjištění nebo můj dojem, že nemohu odporovat, což následovalo po předchozím vypětí všech sil a stačilo k tomu, abych situaci vzdal. Tedy napřed sjednocení bytosti odporem, pak vyprázdnění od vlastní vůle. Tohle by se dalo připodobnit Ježíšovu požadavku "zapři sama sebe". Jedno bez druhého by bylo nenastalo (příčemž první z této dvojice nahradilo "chce-li kdo za mnou přijít"), a také, co následovalo, by se bylo nikdy nestalo. Ocitl jsem se po té časové mezeře charakterizované vyprázdněním mysli v nové situaci, lépe řečeno: čas s jeho dějovým obsahem kolem plynul dál a já jsem se ocitl v nových okolnostech a začal jsem na ně reagovat z pozice čisté

mysli, nebo oproštěného od myšlenkových přídavek. A jaký podivuhodný následek se dostavil:

Situace probíhající přede mnou, probíhala zároveň ve mně, jako kdybych byl v ní a s ní (Byl to slibný začátek systému, jakým se zbavit pocitu oddělenosti, který dnes považují za vězení). Ale u toho nezůstalo. Do situace takto pojaté jsem vstupoval s obrovskou mocí, která nebyla srovnatelná, s téměř úplnou lidskou bezmocností, neboť byla moudrá a věděla, co člověk neví. Jakmile se situace touto mocí vyřešila, byla nadlidská moc, kterou jsem situaci řešil, ta tam (Tady by mně bylo mohlo napadnout, kdybych byl znal základní požadavky Ježíšovy pro hledání království božího, že jsem splnil další požadavek: "vezmi svůj kříž", neboť jsem se k té moci musel přidat svou osobní vůlí, bral jsem tedy svůj kříž. Nesplnil jsem jen poslední požadavek: "a následuj mne". Ani tento požadavek jsem neplnil mnohem později z vlastní vůle, takže si nemohu přičítat ani zásluhu, že jsem následoval Krista.) Z toho jsem mohl jasně poznat, že ta obrovská moc nebyla má, že nebyla lidská. Ale ani mi tehdy nenapadlo, abych o tom spekoval, a tak jsem nepřišel na to, že jsem byl občas svědkem všemohoucnosti boží nebo Boha samého. Tatínek si na tomto svědectví cenil nejvíce tu okolnost, že jsem k té zkušenosti nedošel ani spekulací, ani vírou a uznáním Boha a jeho existence, čili že se dá k té zkušenosti dojít vždycky a že jednou nebude moci stát věda proti náboženství a náboženství proti vědě, až obě strany budou obohaceny zmíněnou zkušeností. Říkám obohaceny, ne ovládány.

Všechno by bylo zůstalo u mne při starém, s občasným výskytem nevysvětlitelné síly a moudrosti, kdyby se bylo těmi výlevy boží moci a moudrosti ve mně něco nestřádalo do té míry, že to přeteklo přes normální hranice vědomí AB, a to se stalo znenadání v 17 letech mého života. Tehdy prostě mne ta moc přemohla tak, že jsem nemohl jednat jen podle vlastní vůle, nýbrž musel jsem tuto moc, která byla bezeslovná, poslouchat jako něco, co nebylo jen moudřejší než člověk, ale bylo též nestranněji spravedlivé. Má poslušnost už nebyla vynucována zvnějšku, tak jak si ji vynucovali lékaři při operacích za vědomí, nýbrž přicházela zvnitřku, z věčného jádra lidské bytosti, protože jsem byl si zároveň jist tím, že každý člověk je chrámem božím. Tak jsem se stal "věřícím", avšak ve skutečnosti vědoucím, že Bůh je. Vyšlo najevo, proč si člověk toho není vědom. Zakuklil se v úseku vědomí AB, jedná jen pro sebe a ve prospěch svého a nezachovává se podle základního návodu Kristova: "Kdo chce za mnou přijít, zapři sama sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne."

13. Nejdůležitější, co mi vstoupilo v těch 17 letech do vědomí, bylo, že jsme uvnitř nezrození a že toto nezrozené je stále první, dříve než jsme byli stvořeni a proto o něm nic nevíme a za tzv. normálních okolností ani nic vědět nemůžeme.

14. Toto první je někým, komu se říká v Otčenáši: "Otče náš, jenž jsi na nebesích". Dověděl jsem se tehdy, že nebesa jsou jiným mnohem vyšším stavem, než kterého jsme si vědomí. Je to stav, který není závislý na času a prostoru a je stále první proto, že z něho všechno, co je v čase a prostoru, ustavičně vyvěrá. Je-li vesmír vyvěrajícím z prvního, není už tím prvním, je něčím v pohybu a už proto je si jakoby něčím sám pro sebe. Přidáme-li k tomu, že pramen není závislý na tom, co z něho vyprýští, a jsme-li součástí vyprýštěného, máme před sebou obraz pravdy. Můžeme použít ještě příhodnějšího obrazu. Různé vysílačky vypouštějí do éteru vlny různé výšky. Náš přijímací aparát (naše tělo) zachytí vždy jen tu vlnu, kterou si zvolíme. Ostatní jako by vedle jeho zvolené vlny neexistovaly. Náš tělesný organismus má zatím schopnost přijímat jen v určitém pásmu vln. Rozsah vln toho času přístupných našemu vědomí, je úzký, říkám mu úsek vědomí AB. Vysílačka věčného vysílá na vlně "nebe" (a tělo tuto vlnu skrytě transformuje do úzkého pole poznání, existence a lásky), zatímco rozsah našeho příjmu je "země" nebo "vesmír", lépe "čas a prostor". Lze však rozšířit naše vědomí až do stavu pramene z pozice vyprýštěného. To je nejvyšší možný rozsah transformace vědomí původně jen tělesného.

Nedivme se, že Bible používá jen obrazů, aby vůbec dokázala vyjádřit se o věčném, musí-li počítat s tím, že u každého chápajícího se už vyskytuje vyvinutá představivost před pochopením nepředstavitelného. Pozdější lidé a čtenáři těch vysvětlení, nemajíce zkušenost, obvykle zapomněli, že co je psáno v Bibli, není samotnou pravdou, nýbrž obrazem o pravdě. Jestliže však někdo napsané nebo vyslovené považuje za pravdu samu a ne za její obraz, podařený nebo méně zdařilý, rozejde se dříve nebo později s pravdou samotnou a přestane ji uznávat. A není divu, vždyť všechno co se nachází v rozmezí určité úrovně, je skutečné, je pravdivé, není pouhým obrazem pravdy, jako hlas v přijímací stanici je hlasem vysílače, ničím jiným.

Většina lidí dnes už nedokáže obrazy předkládané v Bibli převést na pravdu samu, a přece by stačilo, kdyby čtenář dostal do ruky aspoň základní pokyny, jak má číst.

Aspoň příklad: Píše-li se ve Starém zákoně: "Ruka Hospodinova byla nad ním (nade mnou)", znamená to, že tady

končí děj na naší úrovni vědomí a začíná přepis extáze do děje. Mluví-li Bůh k extatikovi, přikazuje-li mu, zakazuje-li, chválí-li či žehná, projevuje souhlas či nesouhlas, vždycky je to převod ze stavu, jímž je extatik veden nebo od něčeho odváděn, přiváděn do obrazného slova pomocí lidských ne božských představ, aby i jiní, neextatikové, kdo tento stav nezažili, pochopili, co mají učinit nebo čeho mají zanechat. Např. celé líčení stvoření světa a pádu z ráje je líčení obrazem extatického stavu. Není tam ani jednoho historického slova. Všechno, co se tam píše, je obsahem stavu, který netrval možná ani vteřinu, a Mojžíš jej převedl do časové zkratky šesti dnů a sedmého dne Hospodinova odpočinku. V tom stavu bylo najednou obsaženo všech šest dnů i sedmý den odpočinku, za to ručím nejen já, ale i všichni, kdo ten stav zažili. Ještě jeden osobní příklad: Byl bych se mohl vyjádřit o první extazi v 17 letech obrazně takto: "Bylo to velké světlo, které dodnes neuhasl a vede mě." Byl to obraz pravdy, i když bych já neměl právo jej vyřknout, jak dále uvedu, protože jsem do této extáze vešel bez předchozích představ, neviděl jsem světlo, nýbrž jsem zažíval nečekaně a bez svého přání moc, která mne dodneška přemáhá. Neměla tvaru a nebyla slyšet, ale je mocnější než všechno, co lze vnímat smysly a co se dá rozumem pochopit.

Kdybch se byl dostal do extáze s předběžnými představami, získanými z naučené a přijaté víry, byl bych třeba viděl světlo a slyšel hlas, ale i tehdy by pro mne byla daleko více rozhodující změna středu mé bytosti, změna, která znamená odklon od sebe a závazné přilnutí k projevenému ideálu. To je přirozená cesta od představy k Nepředstavitelnému, který se oděl do představy, aby nám usnadnil cestu.

Nerad hýřím obrazy, protože jsem nenavázal na představu, která je vždycky obrazem.

Jakou nám dnes dá práci, abychom obrazy, které v Novém zákoně začínají slovy: "Podobno je království boží...", dokázali převést buď do novějších obrazů nebo do slovního symbolu pravdy. Užíval-li Ježíš obrazů, nikdy se s nimi nespokojil. Vedle nich dával příkazy a zákazy, obrazy vysvětloval a hlavně, a co hlavního, žil skutečným životem mezi námi, čímž nám dal příklad, jak máme žít. O tom ještě bude řeč.

K věčnému, vědomě prožívanému cíli možno dojít dvěma způsoby:

- a) Cestou, po které se nedá kráčet,
- b) Cestou, na které jsme vedeni Mistrem.

(Ošelín, 16. 7. 1988)

V. Cesta, po které se nedá kráčet

1. Výrok Lao-ceho ze 6. století před Kristem v knize Tao-te-ting: "Pravé Tao je cesta, po které se nedá kráčet." Lao-ce tím myslel, že je to cesta, jejíž cíl není uskutečnitelný osobní vůlí.

2. Dříve než se pustíme do výkladu o této cestě, rozluštíme si aspoň povrchně tuto záhadu Kristovými slovy: "Já jsem cesta, pravda a život." Jestliže je to cesta Kristova, není to cesta naše. Jedná při ní Kristus, poznává za nás při ní Kristus a žije za nás Kristus, i když všechno to se děje v plné míře až v poslední fázi cesty, o které praví sv. Pavel: "Živ jsem již ne já, ale živ je ve mně Kristus."

3. Člověk se učí od začátku svého života, jak má uplatňovat svou osobní vůli, a proto je jeho cesta cestou, po které se nedojde k vědomému spojení úseku AB s širším vědomím. Vždyť člověk se stále motá v úseku AB a nevychází ze starostí, počínaje drobnými starostmi a konče pocitem opuštěnosti. On je totiž, aniž si to soustavně uvědomuje, stále ve svém úseku vědomí zdánlivě opuštěn něčím, bez čeho je jeho život životem duchovně mrtvého člověka. Protože však se nikdo ani na chvíli neobejde bez síly, poznání a lásky pocházející z věčného pramene života, nejde o opravdovou opuštěnost, nýbrž jen o pocit opuštěnosti, vznikající z toho, že si není vědom zmíněné závislosti.

4. Protože člověk na této cestě buď vůbec neuznává mravní zákon nebo jej uznává jen jako dohodu (Konvenci) mezi lidmi, kterou je vhodné dodržovat pro usnadnění života ve společnosti, ve společenství lidí, nemůže vedle této konvence uznat hřích. Svatý Pavel s tím měl při svých kázáních mezi nevěřícími velké potíže. Pokřtění mu vyčítali, že musí plnit Zákon a že se jim vyhrožuje tresty, nebudou-li jej plnit, zatímco pohané hřeší a neví o tom a tím jsou zbaveni následků hříchu, zkrátka nemohou se proviňovat proti něčemu, co neznají. Uniká nám možná, že společná řeč a společné názory jsou také mezilidskými dohodami. Úcta k nim do určité míry zastupuje víru.

5. Lao-ce však měl na mysli opravdovou, ne mezi lidmi dohodnutou cestu, na kterou jsme postaveni svým zrozením v rouše lidském a nemůžeme se jí vyhnout, ani sebevraždou. Sami nekráčíme, nýbrž jsme po ní nesení. Nikde ve vesmíru se nelze zastavit, a u člověka platí tento princip pohybu mnohem neodbytněji než kdekoliv jinde. Platí symbolická slova moudrého

Goetha, že kdo se neustále snaží, ten nepropadá peklu, nýbrž míří ke spáse.

6. Všimněme si však dalšího Lao-ceova výroku o cestě, po které se nedá kráčet: "Nádoba prázdná je užitečná."

Daleko široko ode mne ve smyslu místním i časovém nebylo člověka, který by se byl tak dokonale nepřesvědčil o užitečnosti prázdné nádoby jako já. Proto na každém kroku o tom vykládám každému, kdo mi dovolí, abych mu popřál štěstí zásahu prázdnoty do jeho života.

Ocitl jsem se jako jiní lidé svým narozením na cestě, po které se nedá kráčet. Poslyšte však, co jsem se dočetl v článku Martina Zajíčka "Hovory nikoliv o genialitě", v 29. čísle Květů z roku 1988. Čteme tam o užitečnosti čtení v předškolním věku. Ale mě zaujaly tyto věty: "Zkušenosti s **herním** učením čtení od sedmého týdne věku dítěte. Princip je zdánlivě jednoduchý. Metoda používá zvýšené vnímavosti dítěte, jež trvá zhruba do třetího roku. Za tu dobu si dítě podle zahraničních pramenů osvojí zhruba polovinu všech informací, které získá za celý svůj další život."

Je tomu tak nějak, protože informace, které mi dodali lékaři opakovanými operacemi za vědomí, snad proto, že se udály v tak raném věku, o kterém se mluví v článku (u mě přesně od jednoho a půl roku do tří čtvrti čtvrtého roku věku), zformovaly natrvalo celý můj život. Tehdy se mé vědomí stalo prázdnou nádobou. Během každé ze čtrnácti operací, dokázali lékaři vyprázdnit dokonale mé vědomí. Někde se odtrhl konec A od konce B, ale zůstalo vědomí nespoutané smysly a rozumem. Proto jsem začal i po operacích čas o d času poměrně snadno vnímat, co je za smysly a za rozumem. Lékaři navozeným stereotypem prodloužili vnímavost dítěte, o které se mluvilo ve zmíněném článku. Ona se však také prohloubila. Vědomí zůstalo rozpraženo, nikoliv zaměstnáno např. čtením. Znovu se občas dostavovaly prázdnoty, ze kterých vyplývala nadlidská moc. A ta je ukázkou důležitosti prázdnoty. Tato moc v 17 letech mého života přemohla a podřídila si natrvalo mou osobní vůli. Od té doby ve mně existuje řád poslušnosti. Vím, co mám poslechnout napřed a co až potom.

Přesvědčil jsem, se, že dítě do tří let i později je vnímavé nejen pro informace pocházející ze smyslových vjemů. Smysly v té době mohou být zprostředkovateli i vnitřních smyslů, které jsou blíže jejich zdroje než smysly vnější. Zde o zkušenosti s mým synem. Asi ve třech letech ráno ke mně přišel syn a divil se, proč mi hlava neshořela, když ji viděl hořet bílým plamenem. Poznal

jsem ovšem, co viděl, ale místo abych jej v té zkušenosti přímo podpořil a rozvinul ji, začal jsem pro něj psát Výklad evangelia sv. Jana, který si dodnes nepřečetl. Promeškal jsem vnímavost tříletého dítěte.

Jiná zkušenost s mladší dcerou. Naučila se od starší v předškolním věku číst. Tato zkušenost jí přinesla samovolný přístup ke studiu. Byla prázdná jiným způsobem než já, protože se učila bez donucení **herně**. Prázdnot je mnoho druhů, jedna užitečnější než druhá, neboť uvolňují zaujatost. Některá vede jen k usměrnění osobní vůle bez ohledu na věk a obtížnost úkolu.

Chtěl jsem vám přiblížit pochopení, že prázdnota není krokem, který učinil člověk, jakého známe, nýbrž jeho skryté schopnosti. O nich mluví Lao-ce v dalším výroku:

7. "Pravá vláda je taková vláda, o které lid ani neví, že se mu vládne.

Lao-ce nemyslel na politiku, nýbrž na vládu věčného nad časným, která je tak nenápadná, že ani nevíme o její existenci. Vládce pozemský požaduje od svých poddaných, aby ho živili, kdežto věčný vládce nic takového nepožaduje. Ježíš tomu dobře rozuměl, když řekl: "Ne oběti, ale milosrdenství".

8. Protože jsem od jednoho a půl roku (říkávám přibližně od dvou let) na cestě, po které se nedá kráčet, vím, jak vládne věčné časnému. O tom jsem se ovšem dověděl až mnohem později. Dlouho jsem nevěděl, že jde o měnící se sílu emanace věčného do časného. Vzpomínáte si snad, že jste si přáli narodit se na tomto světě? Nemůžete si vzpomenout, protože se vaše zrození dělo bez vaší vůle. A kdyby to s vámi dopadalo i nadále jako se mnou, byl by si někdo přál, aby byl během dvou let (přibližně) operován čtrnáctkrát bez své vlastní vůle za vědomí? Byl by si někdo z vás přál, aby celý život neodvolatelně chodil se zmrzačenou rukou? Aby nemohl pokračovat ve studiích, k nimž přilnul celou svou vůlí? Aby zkrátka nemohl dělat nic, co je mu příjemné a měl jen dokonale otevřeny dveře k tomu, co je správné. Vůbec jsem si nepřál, abych od 17 let nemohl hřešit jako ostatní lidé. Čí mocí jsem byl náhle bezhříšný a bál jsem se přímo nepřičetně hříchu? Tehdy se začaly věci obracet dokonale naruby. Co bylo správné, bylo radostné a příjemné, ačkoliv jsem si nic z toho nepřál. Pak do toho vpadly tři dny zoufalství od 17. 11. 1939 do 21. 11. 1939. Nevěděl jsem, proč jsem se ocitl bez soudu v koncentračním táboře a proč jsem tam byl mučen více než mí spoluvězni. A i to byla vláda, "o které lid neví, že se mu vládne". Ale jak jsem řekl, věci se trvale obracely naruby. 21. 11. 1939

jsem byl zčista jasná esesmanem vybídnut, abych si počkal na smrt, že nastane za chvíli. A tu už jsem konečně přestal lpět na životě. Vzdal jsem se ho a tu se nečekaně ukázalo, kdo tu vládne, nejen se mnou, ale i s celým vesmírem, se vším stvořeným, a jak tiše, nepoznatelně, chodě po špičkách. Kdyby Tao svou vládou nevstoupilo do mého běžného stavu vědomí, nýbrž pořád jen extaticky, nikdy bych něčemu takovému neuvěřil, že by to bylo možné.

9. Teprve tady se má cesta sešla s cestou, kterou ukázal Ježíš Kristus. Od toho 21. 11. 1939 (tedy téměř od mých 27 let) nastoupily zázraky opačného smyslu než před tím. Začal jsem vplouvat do supramentálního stavu, jak by se vyjádřil Šrí Aurobindo Ghos. Teprve tehdy jsem se setkal s manželkou (ale ne hned, až více než za pět let) a byl jsem ušetřen od setkání s kteroukoliv jinou ženou před tím i potom. Tak jsem se setkal se třemi dětmi, s přeložením do Plzně a mezitím také s tatínkem vaším. A bylo zajímavé, že hned při prvním setkání poznal, co jsem prodělal a jakou cestou jsem šel, ačkoliv on k témuž přicházel z opačné strany, kde nikdy nechyběla vůle, myslím osobní vůle, ať v kladném nebo záporném smyslu. Tatínek např. ihned poznal, že nemám ženu, že nemám děti, ačkoliv je všechny osobně znal. Zkrátka potřebovali jsme se pro zmíněnou teamovou práci sejít. Tak se tatínek vyjádřil. Také je jediným člověkem, který měl všechny mé spisy a velice mu záleželo na tom, aby je měl. Přitom vytvářel pořád vlastní dílo a nepolevil v něm až do smrti, a bojím se říci: ani po smrti. Nezáleží na tom, zda mně právě v tomto bodě uvěříte.

10. Je vám snad jasné, že od určité doby do mého života nevstupovali lidé nebo události, protože jsem byl apriorně v nich obsažen. Tak to je cesta, po které ani dnes nekráčím. Svatá Terezie po ukončení údobí extazí, když se jí divili, co najednou všechno zmůže, když byla před tím tak těžce nemocná a když nepřestávala být pronásledována, řekla: "Mýma nohama kráčí Kristus, mýma rukama pracuje Kristus."

Také tatínek nerozeznával už Krista od Buddhy a jiných velikánů, protože přitakával svou zkušeností Vivekanandovi, že "ti všichni velikáni jsou jen vlnami na oceánu Božství." A o Božství se dovedl nejlépe vyjádřit mistr Eckhart. Jeho výroky o tom váš tatínek přeložil ze Suzukiho. Jak je ten svět malý a jak jsme si v něm všichni blízcí, povzdychl si jednou přede mnou tatínek.

11. Selvarajan Yesudian ve své knize Sebevýchova jogou (máte ji na stole, a od ní byste měly začít studium tatínkova díla)

vypráví pěknou legendu (tedy vymyšlenou zkazku) ze života Buddhova. Zavilý nepřítel Buddhův chce ho dohonit, aby ho zabil. Ale čím více utíká, tím je od něho Buddha více vzdálen. Buddha na něho volá: "Nikdy mě nedohoníš, protože ty utíkáš a já stojím."

To je jedna z nejmýšlivějších ilustrací cesty.

12. Následuje Cesta, po které nás vede Mistr. Budu ho nazývat Ježíšem Kristem, protože žádná cesta jiného Mistra není v celých dějinách lidstva tak podrobně popsána jako Ježíšova. Bůh se nám nemohl více přiblížit než obrazem dokonalého lidství, i když Ježíš o sobě řekl, že je menší než Otec a že jediný dobrý je jeho Otec v nebesích. Budu vás několikrát během dalšího výkladu upozorňovat, že prostředky cesty na jejím začátku, prostředku a konci jsou jiné, bylo by lépe říkat, vždy odpovídající únosnosti na tom kterém stupni vývoje. Nepočítejte si jako já, že jsem potřeboval tvrdě odmítat prostředky, které dohrály svou roli, např. život bez Boha a jen pro sebe a pro své. Ježíš nás učí tolerantnosti vůči jiným a disciplině vůči sobě. Nemáme právo chtít od někoho jiného, co máme právo chtít od sebe, a nemáme právo podceňovat nikoho na kterémkoliv stupni vývoje. O Ježíši bylo řečeno už ve Starém zákoně, že nalomeného stébla nedolomí. Musel však odsoudit věrolomnost farizeů, aby ukázal, že máme se i my snažit rozlišovat správné od nesprávného a nepotírat toto rozlišení straněním příjemnému před nepříjemným. Pak by o nás řekl Lao-ce, že na cestě Taa neučiní nikdo pokrok, pokud rozlišuje mezi příjemným a nepříjemným a zapomíná přítom na správné.

(Ošelín, 17. 7. 1988)

VI. Cesta, na které jsme vedeni Mistrem

1. Tato cesta je prostě cestou s jiným východiskem, tedy ubírající se odjinud než cesta, po níž se nedá kráčet. Východiskem první cesty není život libovolně prožívaný, nýbrž stylizovaný. Je to patrné jak z výroků Lao-ceho, tak z dějin Starého zákona.

Lao-ce se nezmiňuje o hříchu, nýbrž jen o ctnostech, a jednou z prvních ctností je jakési odosobnění zvláštního druhu: nemáme rozlišovat příjemné od nepříjemného. Lao-ce praví, že kdo je rozlišuje, nepřiblíží se k Tau a neví, co Tao je. Díváme-li se na svůj život od dvou let věku, byl jsem okolnostmi velmi radikálně odnaučován touto rozlišováním. Podrobněji jsem toto odnaučování popsal právě v V, 12. Pořád však jsem v tomto předmětu neprosplával tak, abych mohl projít. Privilegovaně mezi 1200 zatčenými vysokoškoláky jsem opětovně dostával nejtvrďší rány.

Už při sčítání v Ruzyni jsem dostal takovou ránu do pravého ucha či spánku, že jsem na několik dní ohluchl. Byl bych např. slyšel, že absolventi vysoké školy budou propuštěni. Nehlásil jsem se, protože jsem nic neslyšel, a tím jsem uměle neunikl koncentračnímu táboru. Dále 20. 11. 1939 jsem zase jako jediný byl sražen esesmanem k zemi a kopán. 21. 11. 1939 opět privilegovaně jsem byl vybidnut, abych si chvíli počkal, že jím budu zabit, jakmile dobije někoho (který nepatřil mezi vysokoškoláky). A tam jsem poprvé při zkoušce obstál. Konečně jsem se nelitoval a bez lítosti jsem vzdal svůj život. Výsledek toho byl, že jsem se dostal rázem na cestu, na které jsem byl veden Mistrem, ale neosobně, daleko dokonaleji, než jak vypadá osobní vedení. On ve mně žil, že jsem tou chvílí v koncentračním táboře přestal trpět, přestal být ohrožován nemocí, hladem, krutostí a strachem. Daleko důležitější bylo, že jsem pochopil vnitřní jednotu všech náboženství a všech lidských životů, že jsem pochopil učení Ježíše Krista bez učení, jako bych byl důvěrným jeho přítelem. A z této důvěrnosti teď budu vysvětlovat cestu, na které je člověk veden Mistrem. Mistr si mě vyhledal, přestože jsem ho nikdy nehledal. To není nevyzpytatelný výběr, nýbrž milost za milost, jak by se vyjádřil sv. Jan Evangelista.

2. Mohly byste mít za to, že protěžuji křesťany, když jim přisuzuji Ježíše Krista. Ale není tomu tak. Selvarajan Yesudian správně pochopil (viz jeho Joga dvou světů), že Kristus vnesl do jogy nový prvek - kolektivní vedení namísto individuálního vedení jednotlivce jednotlivcem. Mohlo by se vám zdát z toho, co jsem napsal v VI, 1, že pravý opak je pravdou. Bylo to vždy vedení jednotlivce už zbaveného pocitu oddělenosti aspoň do té míry, že přítom jednotlivec si byl vědom své funkce zprostředkovatele: Co zažil, vždycky jiným předával. Princip: Skrze jednoho mnozí. Podobenství o zrně, které padlo do úrodné půdy a neslo užitek stonásobný.

3. Je patrné ze skutků apoštolských a z Pavlových listů, že apoštolové všude, kam přišli, zakládali "církve", tj. obce křesťanů vedených kolektivně. Svatý Pavel psal jednotlivým církvím listy, které se zachovaly, takže si dovedeme představit, jakým způsobem byli první křesťané vedeni. Po době apoštolské se vytvářely školy, z nichž nejznámější byla alexandrijská, efezská a arménská. Ústřední církev římská prosadila za vlády Konstantina Velikého uznání křesťanství za státní (katolickou) instituci, ale dopustila se dvou velkých chyb: Učinila tak velké ústupky císaři, že křesťanství přestalo mít povahu původního vrcholně mírumilovného hnutí a nastoupilo nejen v Římě, ale i v celé římské říši

mocenský boj o politickou nadvládu. Druhou chybou bylo, že kodifikovalo (zdogmatizovalo) Kristovo učení v té podobě, jak se mu v té úpadkové době rozumělo. A ono se chápalo méně než např. ve škole alexandrijské, takže tato škola se s Římem rozešla a zachovala si esoterní ráz učení, který slavil svůj největší rozkvět za života Jana Evangelisty. Zjevení sv. Jana je toho dokladem. Bylo sice uznáváno za správné, ale přestalo se mu rozumět. A tomu se dá ještě rozumět, ne jen chápat.

4. S tím ruku v ruce se přestal chápat Ježíšův život jako soustava vnitřních stavů každého člověka a vykladači se spokojili jen s historií Ježíšova života. Na té pak lpěli tak, že se ztratil smysl proměn a zaměnil se za soustavu zázraků, tzn. že následky úplně zahladily z lidského povědomí příčinu a příčiny. Příčina pak se proměnila jen v dogma, které nebylo správné tehdy, když si všímalo zevních následků a neznalosti vnitřního jejich zdroje. Budu se snažit, abych převedl nazpět historii (slupku, obal) na její jádro (na vnitřní stav).

Upozorňuji vás, že nemusím ani čárku přidat k témuž tatínkovu pochopení, ale nemohu mu stačit v aplikaci Kristova učení na alchymii a na rozikruciaňské obrazy.

Přece však bych neměl tolik pospíchat a měl bych se zastavit nad otázkou mých spoluvězňů, proč jsem od 21. 11. 1939 po celou dobu svého pobytu v koncentračním táboře nedostal ani jednu ránu, přestal jsem mít strach a přestal jsem trpět. Spoluvězni viděli, že nejsem bit jako oni a chtěli vědět, co dělám pro to, abych zůstal ušetřen všech béd, kterých tam tolik bylo. Musel jsem jim říci, že nepodnikám vůbec nic, žádné ráně se nevyhýbám, ale že vím toto: Vnější situace člověka je jedním z následků vnitřního stavu člověka. Protože jsem 21. 11. 1939 opustil sama sebe, opustil jsem tím svůj stav, ve kterém jsem žil před tím a ve kterém jsem dostával rány jako ostatní spoluvězni, a ocitl jsem se v novém stavu. Tento nový stav byl tak mocný, že mě přestal vidět esesman, který mě chtěl zabít, a já jsem pak mohl volně procházet mezi bloky, kam byla namířena strojní puška s postem za ní, a nikdy nikdo na mě nestřelil. Toto také vězni pozorovali z oken a říkali si, jestli přece jen jednou budu zastřelen. Někteří se snažili chodit blízko mě, ale dostali i tak nabito, protože nezměnili svůj vnitřní stav na takový, který by je bezpečně ochránil. Od té doby vím, že Bůh netrestá, nýbrž se trestáme úrovní svého vnitřního stavu. I v dualismu lze nabývat různé úrovně vnitřního stavu, a podle toho se řídí tzv. osud člověka.

5. Věčný život se konkrétně přibližuje Ježíšovým životem k životu kteréhokoliv člověka také proto, aby každý z nás sebe mohl najít v něm, tedy aby našel správné východisko na cestě do věčnosti a mohl tak bezpečně pokračovat v tomto díle, odtamtud kde se každý z nás individuálně nachází.

6. Najdeme-li se velmi snadno v první části Ježíšova života, protože jsme se také narodili jako on, nedejme se uchlácholit touto snadností, protože my jsme obsaženi v celém životě Ježíše Krista, od jeho prvního dechu v Betlémě až po jeho nanebevstoupení a seslání Ducha svatého, v třetí fázi pozemského života.

Mohu to potvrdit s naprostou jistotou, protože mě o tom poučili nechtěně lékaři a já jsem jejich objev rozluštil během mnoha let tápání a hledání, a vždycky na nepravém místě a nepravým způsobem. Tím chci říci, že s čím jsem se shledal v 17 letech a později, to jsem nikdy nehledal a nikdy netušil.

Lékaři ve mně osamostatnili vědomí, ukázali mi, že jeho existence není závislá na těle a na čemkoliv jiném. Od dvou let jsem se s tím vědomím občas setkával až do 17 let, pak mě přemohlo a byl jsem oddán jeho silou, nikoliv svou. A konečně 21. 11. 1939 se oddanost změnila ve vědomý život založený na něm.

7. Důležité zatím pro vás je, abyste věděly, že odvozené těkavé a nestálé vědomí je exponentem jediného vědomí, které je ve všem, nejen v tzv. živém. Je tím, co označuji jako vnitřní život. Jím jsme si rovni celému Ježíši. Proto mohl o lidech říci "bohové jste".

Řetězová reakce, která byla u mne navozena lékaři, je každém člověku přirozenějším způsobem vzbuzena narozením ve světě v lidském těle. Lidské tělo je transmutační alchymickou pecí, a na nás už potom záleží jen na tom, jak pod ní topíme. Alchymista musí do díla různé věci přidávat, což je symbolem našeho vzrůstu v sebevzdání. Vždyť k dílu náleží též hniloba (putrefactio). Tím se těkavé ustaluje a samo svou vnitřní podstatou míří ke šťastné přeměně života časného na život věčný.

Alchymista věděl jen, co na co a čím a s jakým účinkem co působí. My nemusíme vědět ani to, protože v lidském těle už je všechno připraveno k reakci; dokonce reakce už byla narozením opuštěna. Čeho však je nám zapotřebí, je naše vědomá účast na díle. Jinými slovy řečeno: Vrátit těkavé do netěkavého a stálého a tím z něho učinit stálé a netěkavé. My tomu říkáme např. najít vyšší řád hodnot, nebo zaujmout se něčím natolik, že mysl přestane těkat.

Alchymista může začít tím, že miluje své dílo nade vše. Obdobně začíná své dílo člověk, že miluje sebe především. Ale Ježíš ukazuje učedníkům, že u toho nemají zůstat, že se mají učit milovat bližního jako sebe. Předává jim zázračnou sílu uzdravovat z toho důvodu, aby snáze pochopili, že schopnost pomáhat někomu je charisma, je darem od Boha, kdyby jim tato schopnost nebyla svěřena, nedokázali by milovat. I my, aniž o tom víme, láskou boží milujeme, poznáváme božím poznáním, životem božím žijeme.

7. Příkaz "ŽIJ" je vdechnutím ducha božího při stvoření světa. Kdyby to byl život náš, byli bychom na tom zle. Umírali bychom při smrti pozemského těla.

Od 21. 11. 1939 jsem neviděl nikoho umřít, nýbrž viděl jsem jen umírat, protože toho dnes se mé těkavé vědomí vrátilo do stálého vědomí. Umírá jen těkavé, věčný základ zůstává neporušen, protože není závislý na přechodném.

18. dubna 1988 jsem se viděl s tatínkem v tomto těle naposled. Oba dva jsme o tom věděli, ale o loučení nepadlo ani slovo.

Příkaz ŽIJ je příkazem pocházejícím z věčného, a proto je věčný. Jenom oděvy tohoto věčného se mění, jako se mění prostředky, jimiž se dostáváme do věčného. Narozemím na svět byl věčný život předán do rukou těla a stejným prostředkem je z něho odebírán.

Příkaz ŽIJ pro člověka zní takto: "Žij tak, abys pomocí tělesných schopností dospěl do vědomě žitého věčného života." Tento příkaz plní každý, protože všichni žijeme ve věčnosti a ne mimo ni, ale většina lidí jej plní nevědomě, váhavě, s vědomím o něčem jiném, totiž o tom, co přitom také dělá.

8. Čeho jsme si vědomi, že děláme, to bychom měli provádět nejdokonaleji, abychom se osvědčili v malém. Malé je, co provádíme vědomě, velké je, co nám k provádění toho malého dodává sílu, třebaže o tom velkém nevíme.

9. Příkaz ŽIJ pro život věčný, má své pozadí, o kterém nevíme. Proto nemůžeme hřešit, když žijeme jen pro život časný. Já už bych ale hřešil, kdybych žil především pro život časný, a tím zanedbával možnosti celého transformačního aparátu "tělo" a nechával je ležet ladem. Ve velkém se ustavičně osvědčuje věčné, jak to správně viděl, pravím **viděl** a tím zažil např. Mojžíš. O tomto svém vidění nám zanechal svůj dějový přepis v Genesi. Zachytil z něho jen tu část, která se týká člověka, jako by byl vesmír

homocentrický. Nic jiného Mojžíše nezajímalo, protože chtěl vylíčit úkol člověka ve vesmíru a za jeho hranicemi. Podařilo se mu to tak geniálně, že jsme to dodnes nepochopili. Ve velkém se všechno připravuje (přítomný čas), aby člověk mohl povstat k návratu do Otcova domu, máje k dispozici věčný život vštípený do jeho chřípí. Ovšem tento věčný život se do něho vštěpuje až od chvíle, kdy je jeho tělo připraveno z hlíny, rozumějme z hmotné substance, z matky, přechodem přes vznik rostlin a zvířat. Toutéž přípravkou prošel člověk v Genesi devět měsíců trvajících v matčině těle. Tak je tomu s Mojžíšovou zkratkou. Číslo je přitom v obou případech symbolická.

10. Velké z příkazu ŽIJ vždycky přichází samovolně zvnitřku, aniž o tom příslušný tvor ví. Potřebujeme my vědět, proč dýcháme? Proč všechny tělesné funkce probíhají samy od sebe, abychom mohli žít? Ale příkaz ŽIJ má jiný obsah u člověka než u zvířete a u rostliny, protože každý organismus má různé vnitřní složení, respektive jeho transformační schopnost, není-li člověkem, je neúplná, různě neúplná. Zjistil jsem např., že husy mají dostupné jen tři transformační stupně ze sedmi lidských. Když jsem se dostal z transu s husami, tyto o této nadřazenosti člověka věděly a považovaly mne proto za svého vůdce a rádce. Zda právem či neprávem, o tom zde nebude řeč. Husy pochopitelně nežijí proto, aby se dostaly na pekáč, nýbrž proto, že jsou platným vývojovým článkem. A vývoj je řetěz, v němž i ten nejnepatrnější tvor je článkem, nikoliv nezastupitelným, ale podpůrným. Dokud člověk žije jen pro sebe, je také jen podpůrným článkem vývojového řetězu a tak se s ním také jedná. Jakmile však přestane žít jen pro sebe a pro své, začne zastávat vyšší úkoly, a proto se s ním neděje, co s ostatními. Učedníkům Páně tři roky nic nechybělo, pokud plnili vyšší úkol: "Hledejte království boží a vše ostatní vám bude přidáno." Oni hledali království boží. Hledal-li jsem např. království boží pro spoluvězně, přestal jsem mít životní potíže i v koncentračním táboře, kde je jinak všichni měli.

11. Co znamená osvědčovat se ve velkém? Kdybych chtěl být zvláště stručný, řekl bych: "Jednat trpně". Ale víte dobře, že jednání není trpné, i když při něm někoho posloucháme.

Ve velkém jsme se poprvé osvědčili, když jsme se narodili jako lidé na této planetě. Ale kdo se přitom osvědčil? Zaručeně ne my, jak sebe poznáváme. V tom velkém se vždycky osvědčuje ten, kterého neznáme, ale je naším pravým Já. Jestliže však se pustíme do výchovy člověka jen svým odvozeným malým já, může se stát, že už ani jednou nepustíme ke slovu své pravé Já, a proto

se už nikdy nebudeme moci osvědčit ve velkém. Tohoto debaklu jsem byl ušetřen zásahem lékařů mezi druhým a čtvrtým rokem života. Lékaři čtrnáctkrát obnažili mé pravé Já, a to stačilo k tomu, aby se i v budoucnu přece jen někdy ohlásilo. Jakmile se ohlásilo, byl jsem dokonale trpný a přitom jsem jednal s nezvyklou silou, která neodpovídala stavu, ve kterém vládne naše provizorní malé já, vzniklé teprve po narození.

Osvědčit se ve velkém se dá přece jen vysvětlit ve zkratce např. náboženské, i když to není jediná možná zkratka.

Až se budeme umět pomodlit Otčenáš a nezalžeme přitom ani jediné slovo.

Až Bůh bude naším Otcem ve všem, co děláme a ve všem, na co myslíme, tj. až budeme brát sílu ke všemu jednání a myšlení vědomě od něho.

Až Jeho stav "na nebesích" uznáme jako velitelský můstek kapitána, který má právo cokoli povolit nebo zakázat a my poslechneme.

Až si budeme přát, aby jeho vláda a moc pronikla všude a ke všemu atd. Nebudu rozebírat celý Otčenáš, podal jsem jen návod.

A tady bych mohl ze své zkušenosti říci, jak daleko jsem měl k této pokoře, když jsem byl vždy s velkým křikem operován za vědomí, když později jsem pustil ke slovu božskou moc a moudrost jen tehdy, když jsem se před tím pořádně vztekl a uznal, že jsem bezmocný, a pak, až jsem pocítil ruku boží nad sebou, teprve jsem vzal otěže událostí do svých rukou a začal konat Jeho mocí vše, co jsem před tím chtěl učinit sám bez ohledu na to, zda je to Jeho vůle. A to byl teprve začátek pravé aktivní trpnosti. Teprve až 21. 11. 1939 On vstoupil do mého života, jako by se On ve mně narodil, ve mně vzrostl a dospěl k soustavnému jednání za mě, a já jen tomuto jeho životu odevzdal bez reptání činem i myšlením sebe. Teprve pak se mohlo stát, že i v koncentračním táboře, kde všichni trpěli, jsem netrpěl, protože On žil ve mně a ve všech trpících i ve všech trýznitelích.

A tohle všechno přece není lidské, k tomu se nemohu hlásit ani v nejmenším jako ke svému, nýbrž jako k božímu, ale pak se opravdu k tomu hlásit slovem i skutkem.

A teď k tobě, člověče, který chceš napřed všechno formulovat. Ta neformálnost šla tak daleko, že jsem při tom prvním odevzdání 21. 11. 1. 1939 ani nepomyslel na Boha, ani jsem Jemu život neodevzdal, nýbrž jsem prostě svůj život bez lítosti opustil, a tu

se stal ten zázrak, že můj život přestal být mým a začal být toho, kterého je. Kdybych byl na Boha nevěřil, bylo by se stalo totéž. Jakmile nejsme sví, ukáže se samo od sebe, že jsme boží. Pak už se nemusíme modlit ani jediným slovem Otčenáš a připomínat si, komu za všechno vděčíme a komu jsme za všechno povinováni úctou. Umíme posvětit jméno boží tím, že v něm žijeme. Dokud se tohle nestane, Otčenáš nám skvěle připomíná, kdo je Otcem každého okamžiku našeho života.

Ale nelamte nic přes koleno! Je třeba projít školou života, každý podle svého založení, nikdy ne kopií podle jiného člověka, nýbrž kopií Ježíše Krista. Imitatio Christí, napodobování Krista, nikoliv nějakého člověka, protože svým pozemským životem máme spět za pozemský život, ale ne až po smrti, nýbrž včas, dokud žijeme a jsme při síle. Nenapodobujme tak, abychom napřed přihlíželi jen k první fázi Ježíšova života od jeho narození do jeho třiceti let, nýbrž tak, abychom věděli, v čem ještě nejsme ani schopni ani ochotni se mu podřídít. Budeme-li postupovat v tomto duchu, nebude nám hrozit pýcha, to jest odpadlictví od příkazu božího ŽIJ.

My lidé bychom neuhlídali římský Kapitol, jako dokázaly husy, když lidé spali jako dřeva. Proto jsem tyto řádky, začínaje odstavcem 11, musel napsat v noci od tří hodin, abych byl chvíli aspoň jako husa, která za vás bdí. Mohl jsem přitom uvařit kávu a pak ji popít. Učme se od celé přírody, **a tou je také náš hlad a touha po spánku.**

12. Ale nechme maličkostí a nezamluvme velké věci. Jistě jste pochopily, kdo se neosvědčil v malém. I opuštění života bez lítosti bylo ještě osvědčením se v malém. A co řekl Ježíš: "Nikdo nemůže dát více než svůj život." Tam jsou hranice osvědčení se v malém. Pak už položím jen řečnickou otázku, která je už napřed zodpovězena: "Kdo se za mne osvědčoval v koncentračním táboře? V kom není nedostatků?" Budil jsem ovšem dojem, tedy klamný dojem, že jsem to já, člověk, který se osvědčuje ve velkém, ale byl to Mistr, který se osvědčoval, já ani v nejmenším. Jsou meze, které člověk nemůže překročit, ale pro Mistra neplatí.

13. Bylo by dobře říci, že jsem žádného Mistra nikdy nehledal a nemohu proto nikomu radit, aby jej hledal. Vždycky bude zklamán jako Buddha. Ani s tatínkem jsme se nehledali, nýbrž jsme se prostě setkali a setkávali podle nějaké vnitřní potřeby, které se nedá rozumět. Byla to setkání nepřipravená. Jel jsem přes Kroměříž a zastavil se, spíše já přes Kroměříž než tatínek přes Gottwaldov. Tatínek žádné setkání, ba ani nahlédnutí do

knihy, nepovažoval za náhodné. Pojem náhoda vyloučil ze svého života. Jestliže ho nakonec skolila obyčejná chřipka, byla to rána příhodná, nikoliv záhadná. Člověk nedokáže rozlišit, s čím má kdy přestat a kdy má s čím začít. Naštěstí mnohé se začne a skončí bez naší vůle. Co končí bez naší vůle, je ukázkou toho, v čem se už s naší vůlí nemělo pokračovat.

Budu-li tedy rozdělovat vedení Mistrem do tří částí, nechci tím naznačit, že máme přestat, s čím jsme začli z vlastní vůle, nýbrž že máme provádět pravou oběť, tj. máme obětovat obsahem oběti a ne její formou. Formální oběti jsou bezcenné. Proto se nezalíbila Hospodinu oběť Kainova a zalíbila se oběť Abelova. Nedejme se odvést od pravdy, že "Hospodin se odvrátil od oběti Kainovy."

14. Můžete se i ve Starém zákoně i v Novém naučit číst tak, abyste rozuměly událostem ve vašem životě.

Příklady: Hospodinovi se nelíbilo, jak žil jeho národ, a proto potrestal lidi potopou. U Boha neexistuje zalíbení nebo odpor, jeho národ nebo cizí národ. Autor potřeboval děj přiblížit těm, kterým vyprávěl a které chtěl přimět k lepšímu způsobu života. Všichni žijeme uvnitř díla božího a nemůžeme se z něho vymknout. Považujte celý vesmír i nebe samé za jedinou velkou dílnu boží, ve které Bůh bez zemdlení tvoří. Vzdalujeme-li se od smyslu díla, sami si umožňujeme, abychom mohli pokračovat, kam nemáme. Je tomu pak tak, jako bychom byli přivázáni k dílu elastickým pouťem, které se nedá napínat přes míru, ani se nedá přetrhnout. Všimly jste si možná na parním stroji centrifugy, která reguluje přívod páry a tím zaručuje bezpečný běh stroje. Takovou centrifugu v sobě máme.

Další příklad: Hospodin přivodil zmatení jazyků stavitelů Babylonské věže. Jednají-li lidé jen podle svého rozumu a vůle, dojde mezi nimi k rozporům. Ve dvacátém století jsme zažili dvě kruté ukázky toho ve dvou světových válkách. To bylo zmatení jazyků. Na povrchu jsou to lidé, kteří způsobili ty hrůzy, ale uvnitř je to automatismus, kterému nelze odporovat. Věřící lidé jej nazývají Bohem. Odporuje-li člověk automatismu, který v něm všechno řídí, bez vůle člověka (např. dech, vnitřní sekreci atd.), odvolává se ze života, čímž jeho neomalený odpor končí.

Svatý Pavel dobře pochopil, že činnost automatismu se má v člověku rozrůstat a postupně si má podmanit lidskou vůli. Proto světec praví, že se máme zmenšovat, aby v nás mohl stále více žít Kristus. Budu nazývat rozšířený automatismus nad běžnou úroveň automatismem (2) na rozdíl od běžného automatismu (1).

Rozšiřování činnosti automatismu (1) na (2) je z hlediska křesťanské mystiky napřed rozšiřováním mysli, kterou se nakonec nediskursivně nazírá, neuvažuje. Z hlediska jogy je to otvírání lotosů, takže např. po dokonalém otevření muladhary můžeme plně otevřít druhou svadhistanu tak, že jsme ve spánku stejně bdělí, jako když nespíme. Už toto počáteční rozšíření vědomí nám umožňuje styk s Mistrem bez pohybu (bez cestování za ním, bez dorozumívání naučenou řečí, takže padají jazykové přehrady). Otvírání lotosů ovšem pokračuje dál, až je člověk celý živý, jak by se vyjádřil Ježíš. Ten však ukazoval cestu shora dolů a nikoliv zdola nahoru. O tom bude zmínka později. Následování Krista nepotřebuje otvírat lotosy představou a soustředěním. Pro Boha jsou shora všechny otevřeny, pro člověka zdola nahoru zatím zavřeny. Proto Ježíš doporučuje klepat, aby nám bylo otevřeno. Kdyby však následoval Krista, byl by tam, kde je On, a pak už by nepotřeboval klepat.

Ošelín, 24. 7. 1988

VII. První fáze vedení Mistrem

1. Ve chvíli narození, jakmile jsme padli z ráje a ještě jsme se ne úplně ztotožnili s vyhnanstvím, ve kterém začínáme žít, by si měli být chovatelé vědomí toho, že v novorozenci přijímají Boha, jak to věděla Eva, když řekla při narození dítěte. "Mám Boha." Dříve než řeknu, jak by si měli vychovatelé počínat, vysvětlím ještě podrobněji smysl pádu z ráje, tj. smysl narození člověka ve světě.

Vyhnanství je to v tom smyslu, že jsme přešli ze samovolného vývoje v matčině těle, mocně podporováni vývojem života na naší planetě, do dalšího vývoje, ve kterém se musíme stále více starat o sebe a o své okolí.

2. Teprve pádem z ráje jsme se ocitli úplně v dualistickém řádu. Tento řád není nejvyšším řádem, ale je mezistupněm, který se nedá obejít. V něm střetávání různých kladů s různými záporů je něčím absolutně samozřejmým. Pouhá Ježíšova poučení nemohou proto nahradit Ježíšovo vedení jeho životem, kde tyto střety jsou vysvětleny dějem života. Není nic chybného na základní Ježíšově poučce: "Chceš-li kdo za mnou přijíti, zapři sama sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne." Jsem si však jist, že téměř nikdo se podle tohoto základního sdělení o metodě nedokáže řídit. Kdyby však někdo k tomuto principu cesty přiřadil poučení Ježíšovým životem, nejenom že by pochopil snadno jedinou větou naznačenou metodu cesty, ale věděl by od začátku cesty, jak má žít.

3. Dopouštíme se mnohých chyb. Především se nedá zabránit tomu, aby člověk nevlastnil svůj pozemský život i se vším, co je k němu přidáno. A přece víme, že každý zemře a všechno, co na zemi nabyl, bude muset opustit.

4. Ježíš Kristus svým životem radil, jak pomocí těchto párů dvojic se dostat přes první vedení, pak přes druhou fázi vedení atd.

5. Ježíš radí svým životem: Zdokonalovat na nejvyšší relativně možnou míru nabytý vztah ke světu. Až jednou přejde naše zacházení se světem do oblasti samovolna, čili až nám půjde bez těžkostí, dokážeme o svém poměru k tomuto světu říci: "Kdo je má matka, kdo jsou mí bratři?" To je symbolická mluva. Ježíš ukázal, že bez záměru se dospěje k poznání, že tento svět není naším domovem. Toto poznání je vyneseno na povrch vědomí bez naší touhy, aby se tak stalo. Stačí být dokonale poslušný rodiny a společnosti, jako byl Ježíš, aby se člověk jednou dokázal vzdát této poslušnosti. Dokáže to proto, že si nepřál přerůst rodinu a společnost, ve které žije, nýbrž se snažil tak dlouho být jim poddán, až z té poddanosti vyrostl tím, že mu byla samozřejmá a už nechtěná. Nemusel se už o ni starat. Byla tu bez jeho úsilí. Ježíš se úmyslně nezřekl rodiny, ani rodina se nezřekla jeho. Ježíš prostě dorostl do vyššího stupně oddanosti, který by byl nedosažitelný, kdyby ho zakrývala jako nejdůležitější nějaká oddanost nižšího stupně. Je patrné především z evangelia sv. Jana, že Ježíš nikdy neopustil svou rodinu a dal na její rady, ale jen tehdy, když neodporovaly jeho poutu k Otci.

6. Obdobným způsobem opustil své učedníky. Nezavrhl je, ale nemohl znovu udělat kompromis ze svých dvanácti let.

7. A nakonec opustil stav lidství, čemu se říká v překladu, že vstoupil na nebesa. Jak tento stav chápal, ukázal pak na seslání Ducha svatého na apoštoly.

Následuje rozpracování prvního stupně vedení po krocích, aspoň některých.

8. Ježíš také prodělal průchod rájem za devět měsíců pobytu v mateřském těle, ale pomocí symbolu partenogeneze nám přitom vysvětlil velmi důležitou okolnost: že jsme vedle narozeného také nenarození. Smiřme se s tím, že od počátku ukázky Ježíšova příkladu životem jsou tyto zásadně rozpojovány, ale postupně, ne všechny najednou, na páry dvojic. Které z nich jsou už rozpojeny, u těch už vidíme jen jeden z párů dvojic přetrvávající tak dlouho, dokud nepřekonáme stav lidství. Aby totiž ostatní nevyužité páry dvojic mohly pomáhat při dualistickém rozvoji života.

9. Partenogeneze (narození z Panny bez pohlavního soužití, obecně bez zásahu dualistického zákona) je nepostradatelným symbolem toho, co jinými symboly se vyjadřuje jako např. vdechnutí duše do chřípí člověka při stvoření, čím se chce říci, že se v nás náhle objevuje něco, co nezačíná být, nýbrž je nestvořené, co pochází přímo od Boha, který také je, nezačíná být teprve, když o něm začínáme vědět. Toto nestvořené, nezrozené, nýbrž jen předané, je v nás jedinou zárukou toho, že se můžeme k nezrozenému a ke zdrojovému vrátit. Základ naší duše je nesmrtelný, nezrozený, ale není poznáván naším úzkým úsekem vědomí AB. Nevědomostí jej zbavit existence.

Partenogeneze je jedním z mnoha rozpojení párů dvojic. V životě nás nenapadne, abychom tyto dvojice průběžně rozpojovali, ačkoliv po pochopení jejich smyslu by to bylo velmi užitečné. Jedním z účinků narození na světě je smrt. Tady rozpojujeme dokonale. Radujeme se z narozeného dítěte a nenapadne nás nad ním plakat, neboť ono bude muset někdy později také zemřít. Při narození dítěte jednáme správně, neboť je posíláme do světa, aby se v něm při nejmenším pomocí přerůzných párů dvojic, vědomostí a nevědomostí, ctnostmi a nectnostmi, přiblížilo k věčnému životu, ze kterého svým narozením, nebo svou narozenou částí vzešlo.

Ježíš nás však učí též ztrácet, a této věci si všimnu ještě později, protože umět ztrácet je větší umění než umět nabývat. Dítě, které jsme nabyli, ztratíme už dříve, než zemře, neboť půjde svou cestou a budeme rádi, že se od nás oprostí a přejde k sebevýchově. Výchova a sebevýchova, to je také pár dvojic, který by neměl být rozpojován nenávisť, nýbrž s láskou a vděčností k vychovatelům na jedné straně, a na druhé straně schopnostmi sebe vzdělávat.

K rozpojení nerozlučné dvojice, narození a smrti, dochází obvykle s velkým časovým odstupem a tento odstup je velmi důležitý, neboť mezi prvním a druhým se mělo mnoho stát, aby se užitečně přešlo od prvního ke druhému.

10. Chceme-li správně pochopit vedení Ježíšovo životem, pak vezme, že vždycky **ztráta předchází nabytí**. Zdá se to být nelogické, ale musíme se smířit s tím, že tomu tak je. Tento symbol opačného postupu byl znám už dávno před Kristem. Viz pták Fénix. Ježíš všechny tyto pověsti potvrdil zkušeností: "Zrno, které nezemře, nevydá plod." Můžeme toto poučení aplikovat na celý Ježíšův a ovšem i na svůj život.

11. Máme ve zvyku vidět především smrt Ježíšovu na kříži a jeho zmrtvýchvstání, protože nám chybí metafyzická zkušenost. Její existence je prokazatelná v celém lidstvu a pořád je stejná. Nevýhodou je, že je vždycky zahalena do jiného obrazu, jehož aktuálnost pomíjí. Ježíš ve svých 12 letech však prozradil, že pochází od Otce a že v něm musí být, jakož i my všichni v něm musíme být, jenže o tom nevíme, že se nemůžeme vymknout z vyřazování božího do naší existence.

12. Ježíš se tedy musel vědomě vzdát života u Boha a vejít do vyhnanství, v němž boží život není patrný.

Ztráta vědomí o věčném životě je nejtvrdějším faktem i v našem životě. Do našeho úseku vědomí se nevejde přímá informace o věčném životě. Slovo "nevejde se" vysvětlím, jak umím. S vědomím o věčném životě je spojeno tolik života, že tato moc potře poměrně nepatrný úsek AB a místo úseku vědomí AB zbude prázdnota, která se podobá (jen podobá, není stejná) prázdnotě přirozenosti boží. My jsme vešli při narození do vědomí o tomto světě z vědomí rajskeho člověka, který neměl pocit oddělenosti. Víme o tom z poměrně podrobného líčení rajskeho stavu, jak je uveden v Genesi. Pocit netělesnosti končil pádem z ráje. Symbol: Adam a Eva se začli cítit tělesně rozdílnými. Pro nás srozumitelněji: Dítě se začne po porodu cítit tělesně rozdílným od matky a tento pocit tělesnosti se stupňuje. Ztráta pocitu jednoty s matkou přechází k nabytí závislosti na zevním světě i na vlastní tělesnosti, takže dítě se začne záhy považovat za tělo oddělené od všeho.

Ztráta vědomí o tom, že jsme svou pravou podstatou nesmrtelní, je nejen tvrdá, ale zároveň velmi milosrdná, jak tomu je se vším v rámci zákona. Svět musí zastoupit ztracené vědomí nesmrtelnosti tak dokonale, aby za podmínek existence plusů a mínusů člověk právě pomocí těchto protikladů mohl tímto obohacením dospět do věčnosti.

13. Lidská individualita je zařízena tak, aby věčně dosahovala, a ne tak, aby dosáhla. Tato vlastnost nesmrtelné individuality výtečně rozvíjí postavení člověka ve světě, které je protějškem postavení Boha ve světě.

14. Mějte se mnou trpělivost. Nejde všechno vysvětlit najednou. Postavení člověka ve světě je dvojí: člověk má k dispozici vlivy mu nadržující, mohli bychom říci, že jemu blízké, vlivy člověka potírající, mohli bychom říci, že vzdálené, kdybychom se chtěli obejít bez dramatizace. Obojí vlivy zastupují dvojím způsobem jediný vliv boží, který dvojným rozkladem nedvojný vliv do-

konale zastírají a přitom zase ne natolik, aby přestaly jednat za Boha a ve jménu božím. Mějme k nim proto úctu i v krajním případě, o kterém se dobře vyjádřil Ježíš, když byl zatýkán a veden na popravu. Řekl učedníkům, kteří ho chtěli hájit mečem: "Zdali nevíte, že by mi přispěchaly na pomoc pluky andělů, kdybych si to přál?"

15. Tím vysvětlil, že v našem životě něco funguje také ochranně. To jsou ony bližší vlivy. V evangeliích se všechny označují jmenovitě, např. jako stáj, ve které se Ježíš narodil, dvě zvířata, dýchající na Ježíše, Panna Maria, svatý Josef, stařec Simeon, stařena Anna a svatí Tři Králové. Některé vlivy nutno teprve přiblížit, a to dvojnásobem, pomocí osla, který je dopravním prostředkem, a vstupem do existence, např. do Egypta nebo do Nazareta, místo do Betléma atd. Ty vzdálené vlivy je naopak nutno ještě více oddálit, aby nemohly škodit přes určitou míru, jako Herodes, jeho vojsko, farizeové apod. Pokračujme však v rozkladu, abychom mohli dojít k syntéze.

16. Napřed nebo aspoň o těch bližších vlivech.

Sčítání lidu a Betlém: Z nařízení císaře se musel každý odebrat do místa rodiště otce, a Ježíšovi byl přisouzen otec Josef, původem z Betléma. Sčítání lidu je tedy symbolem měřítka oddělenosti jednoho od druhého a přitom zároveň měřítkem sounáležitosti s místem a časem i jinou osobou.

K těmto dělítkům musí dojít po narození, přičemž hlavním dělítkem je stáj, lidské tělo se dvěma základními silami existujícími v těle, jang a jin, které jsou již jasným předobrazem dvojích prostředků vývoje člověka, tedy prostředků aktivních a pasivních. Člověk nemá dávat přednost jednomu a zanedbávat druhé.

Císař nařídil sčítání lidu a Josef a Maria se museli odebrat do Betléma, kde se pak Ježíš narodil. Pokud si zvykneme, že umístění různých dějů ve Starém zákoně není náhodné, pak snadno porozumíme slovům proroka: "Betléme, nejsi nejmenším (nejméně významným) městem mezi městy judskými..." neboť právě v určitém místě a prostředí je možno, aby se v něm narodilo věčné, tj. přešlo z neprojevené věčnosti do projevené časnosti. Prorokův výrok by nám měl připomenout, že narození člověka se neděje náhodně a na náhodném místě, nýbrž na místě pečlivě vybraném. V přírodě si zvířata hledají nejvhodnější místa pro svá doupatá a ptáci pro svá hnízda podle svého založení. Tyto rozpoznávací schopnosti člověk nemá, ale není o nic ochuzen. U člověka jde o konkrétní místo narození už v závislosti na něčem dalším mnohem důležitějším, co není z tohoto světa, protože

člověk na rozdíl od zvířat není na světě domovem, nýbrž jen hostem, který si vybírá místo pohostinství.

Vypodobním vám ve zkratce smysl svého místa narození, abyste mohly i své narození převést na symbol místa narození Ježíšova.

Můj otec zemřel, když mi bylo třičtvrtě roku. Kdyby byl zůstal naživu, byl bych se jeho vlivem stal hudebníkem a sportovcem, nebyl bych musel prodělat ani jednu operaci za vědomí a můj život by se ubíral jiným směrem. Zjistil jsem si, že otec měl ve škole známky dobré, až na náboženství. Zřejmě dělal při náboženství neplechu. Maminka naproti tomu, a její matka, na něž se přenesla tíha mé výchovy, byly velmi pobožné, podle předpisu tradice. Vlivem prázdnoty po operacích a jejího požehnání, jsem rozeznal, co je na tradici chybné a zřekl jsem se včas tradiční víry a modlitby a všechny náboženské úkony jsem konal jen z poslušnosti vůči těm dvěma, řekl bych s vrcholným sebezáporem, takže jsem někdy při mších omdlával, ale přesto jsem vydržel. Maminka mne čtrnáctkrát před každou operací za vědomí bez mého vědomí a bez osobních výhrad obětovala Bohu. Měla výhradu jen vůči lékařům: "Nechci dítě bezruké". Jako by řekla: "Smírím se snáze s tím, že nebudu mít dítě, než s tím, že bych je měla jednoruké." Lékaři jednali podle jejího písemného vyjádření před první operací a nedbali na bolest, kterou mi způsobovali. Ještě jednou, téměř v mých 27 letech, dne 21. 11. 1939, opět bez mého vědomí, mne opět obětovala bez výhrad Bohu. Byl bych se asi choval jinak bez její mateřské něhy a celé dílo bych byl pokazil.

To byla v heslech nezbytná trpná stránka ze začátku mého života. Tak je tomu s každým člověkem. Nepřichází z vlastní vůle na svět. Snad jen v mém případě ta trpnost hrála větší roli než v životech mnohých jiných lidí, a to bylo mé štěstí! Zvykl jsem si, že trpnost je pomocným partnerem mé činnosti. Každý máme svůj Betlém, svou stáj v Betlémě, své vychovatele a svůj automatismus (1) a (2). Je o nás pečováno mnohem dokonaleji než o zvířecí mládě. Není divu, že pak člověk mylně považuje prostředí, ve kterém se narodil, za svůj domov a tělo za sebe. Ztráta celistvějšího vědomí při narození je člověku mnohem více nahrazována než zvířeti. Ježíš si byl toho dobře vědom a nepovažoval tento zjev za nenormální. Pouze ukazoval, jak se máme z toho nutného provizoria dostat za ně.

Především si řekněme, že vyhnanství z ráje je nutné. Jinak bychom se nemohli narodit. Zároveň se na nás chce, abychom tolikanásobně zapomenutí na svůj pravý domov použili k návratu

do něho. To nelze učinit než pomocí těla jako transformačního aparátu věčného na časné a časného na věčné. První transformaci za nás provedla příroda a vůle rodičů, druhou musíme provést sami.

Pomozme si historií, abychom se dostali za ni. Není náhodné, že zrovna při narození Ježíše císař nařídil sčítání lidu. Nebýt toho, byl by se Ježíš narodil jinde. Nechám teď už stranou vliv místa a budu se držet jen toho, že v novém místě už pro něho nebylo domova, jen stáj, tzn. místo pro zvířata, obecně řečeno pro tělo. Bylo nutno, aby se nám tím vysvětlilo: Tady se zrozuje jen tělesné, obdobné zvířecímu, kdežto božské není závislé na zvířecím, ono je závislé na božském a božské si volí místo vyhovující zvířecímu, tj. tělesnému, aby tělesné mohlo být svým úsekem vědomí vyčleněno z úplného vědomí co nejpochoptelnějším způsobem, co nejnázornějším a nejpoučnějším způsobem. (?) Co také přinese sčítání lidu, tj. co (?) přinese začátek zindividualizování na hmotné úrovni, tedy začátek zástupného zindividualizování na hmotné úrovni, které má sloužit a existovat tak dlouho, dokud nesplní svůj úkol prostředníka na cestě zpět? Toto období v Ježíšově životě (ovšem i v našem) končí ukřižováním a zmrtvýchvstáním. Obecně by se dalo říci koncem světa pro zástupnou individualitu.

Tedy ještě jednou: Kdyby nebylo bývalo nutné, aby se odebral do Betléma, byl by se Ježíš narodil v normálním domě někde jinde, asi v Nazaretě, a nebyl by mohl vypovědět svým narozením ve stáji, jakým smysl pro duchovní vývoj člověka má lidské tělo podobné zvířecímu.

17. Tímto způsobem nastávají další potíže, ale my si všimneme napřed předností, toho bližšího (Panny Marie a svatého Josefa), které vítězí nad vzdálenějším (nad Herodem).

Převlek předchází a pokračuje. Napřed o převleku Panny Marie. Tomuto převleku se říká v Novém zákoně "zastínění". Práví se o tom v Luk I, 26-38:

V šestém měsíci (po obdobném zvěstování Alžbětě, matce sv. Jana Křtitele) byl od Boha poslán anděl Gabriel do Galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené muži jménem Josef, z domu Davidova, jméno panny Maria. I vešel k ní anděl a řekl: "Zdrávas, milostiplná! Pán s tebou! Ona se lekla jeho řeči a rozvažovala, co to má být za pozdravení. A anděl jí řekl: "Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a bude nazván Syn Nejvyššího. A Pán mu dá trůn jeho otce

Davidu a bude kralovat nad domem Jakubovým navěky a jeho království nebude konce. Maria však řekla andělovi: "Jak se to může stát? Vždyť muže nepoznávám!" Anděl jí pak odpověděl: "Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také, co se narodí, (bude) svaté, bude nazváno Syn Boží. A hle, tvá příbuzná Alžběta, která počala syna ve svém stáří, a ta, kterou nazývali neplodnou, je už v šestém měsíci. Neboť u Boha není nemožná žádná věc." I řekla Maria: "Hle, služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova." A anděl od ní odešel.

Vysvětlení: Tou chvílí začla Panna Maria jednat přímo ve funkci nesmrtelné duše, a s touto licencí ji nazývám symbolem nesmrtelné duše. Její pozemská schránka byla před tím pomíjející jako u každého jiného člověka, a z této své pomíjejícínosti měla právo jednat též podle lidské vůle a podle lidského názoru. Tak jednala např. ve 12 letech Ježíšových, když hledala Ježíše.

18. Z postavení, moudrosti a moci nesmrtelné duše může jednat **každý** člověk, splní-li podmínky, které splnila Panna Maria a ty zní: "Zapři sama sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne." Panna Maria musela dokonale zapřít sama sebe, když lidsky bylo nemožné počít těhotenství bez spolupráce s mužem (Vyprázdnila se od sebe). Vzala svůj kříž, protože celé těhotenství potom už probíhalo z jejích lidských sil. A následovala Krista, který jí byl zvěstován jako věčný, čili existující před čímkoliv jejím pomíjejícím.

19. I malé dítě, splní-li zmíněné podmínky, může jednat z postavení a moci nesmrtelné duše. Přesvědčoval jsem se o tom, kdykoliv jsem se sjednotil (např. prosazováním osobní vůle, a to je zástupná činnost místo "Chceš-li za mnou přijít".) a vyprázdnil se od své vůle, ocitl jsem se ve spojení s Vůlí boží a z ní jsem jednal. To už bylo braní vlastního kříže, ale bylo nevyhnutelné, bylo imperativní, nebylo možno mu odporovat. Jakmile jsem vyhověl Vůli boží, všechno se ve mně vrátilo do lidských kolejí. To se čas od času opakovalo až do 17 let.

20. O dalším blízkém mluví Písmo takto: Mat. I, 17-25: (V závorkách má poznámka)

Všech pokolení od Abrahama až po Davida bylo tedy čtrnáct, od Davida až po stěhování do Babylonu čtrnáct pokolení, od stěhování do Babylonu až po Krista čtrnáct pokolení. (Číslo 14 neznamena jen čtrnáct pokolení. Tak bychom se ubírali chybnými kroky až ke stvoření člověka, ke kterému by bylo došlo před poměrně nedávnými časy. K tomu mylnému počtu dospěje každý, kdo se nevyzná v číselné symbolice Starého zákona, které má

obraznou platnost. Čtrnáct znamená dovršení nějaké vývojové fáze, i v běžném životě člověka. Tak např. jsem byl čtrnáctkrát operován za vědomí, aby se z vyprázdnění od vlastní vůle už bez mučení stal samovolný stereotyp, jímž se potom samočinně vyvolávalo přímé působení Vůle boží, i s její mocí i v maličkostech.)

Narození Ježíše Krista se stalo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, a dříve než se sešli, shledalo se, že je těhotná z Ducha svatého. Poněvadž Josef, její muž byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, zamýšlel ji tajně propustit. Ale když o tom uvažoval, hle, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl mu: "Josefe, synu Davidův, neboj se vzít k sobě Marii, svou manželku, neboť co z ní bylo počato, je z Ducha svatého. Porodí pak syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od jeho hříchů."

Toto všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán skrze proroka:

Hle, Panna počne a porodí Syna, a nazvou ho jménem Emanuel, což je v překladu: "Bůh s námi". Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Páně, a vzal svou manželku k sobě. A nepoznal ji, až porodila syna; i nazval ho jménem Ježíš. (Slova "a nepoznal ji", znamenají, že s ní nežil pohlavně.)

Sv. Josef, pokud jednal z pozice nesmrtelné duše, patřil k páru dvojice Josef - Herodes, přičemž Josef je symbolem osvíceného rozumu, zatímco Herodes je symbolem neosvíceného rozumu, který chce vládnout. S touto licencí jmenuji Josefa osvíceným rozumem. Z této pozice jednal Josef zakrátko potom. Mat. II, 13-23:

Když (svatí Tři Králové) odešli, anděl Hospodinův se ukázal Josefovi ve snu a řekl mu: "Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uprchni do Egypta, a buď tam, dokud ti neřeknu; neboť Herodes bude hledat dítě, aby je zahubil." On tedy vstal, vzal v noci dítě i jeho matku, odešel do Egypta a byl tam až do smrti Herodovy. Tak se splnilo, co řekl Pán ústy proroka: Z Egypta jsem povolal svého syna.

Když Herodes poznal, že ho mudrci oklamali, rozlít se a dal povraždit všechny chlapce v Betlémě a v celém okolí ve stáří do dvou let, podle času, který vyzvěděl od mudrců. Tehdy se splnilo, co je řečeno ústy proroka Jeremiáše:

Hlas v Ráma je slyšet,

*pláč a veliký nářek;
Ráchel oplakává své děti
a nedá se utěšit,
protože jich není.*

Ale když Herodes umřel, hle, anděl Hospodinův se ukázal ve snu Josefovi v Egyptě a řekl: "Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do země izraelské, neboť ti již zemřeli, kteří ukládali dítěti o život." On tedy vstal, vzal dítě i jeho matku a vrátil se do izraelské země. Když však uslyšel, že Archalaos kraluje v Judsku po svém otci Herodovi, bál se tam jít; ale na pokyn ve snu se obrátil do končin galilejských a usadil se v městě zvaném Nazaret - aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků, že bude nazván Nazaretský.

Všimněte si rozdílu mezi Pannou Marií a svatým Josefem. Maria byla upozorňována v bdělém stavu, zatímco Josef ve spánku. Toto rozlišení je jedinečné povahy: Co z bdělého stavu, co ze spánku. Rozum musí být uspán, aby se mohl projevit jeho věčný základ. Základem rozumu je poznání, které je v bdělém stavu velmi oslabeno. Rozum chce vládnout. Ve spánku je utlumen, proto se může projevit jeho základ, který vládne tím způsobem, že rozum se ve snu bez reptání vzdává. Josef bez reptání odchází z Egypta i do Egypta.

Josef pouze ubránil Ježíšův život před neutlumeným rozumem Herodem, kdežto Panna Maria, která rovněž překonala lidský úsudek, nad to "měla Boha", jak by se vyjádřila Eva.

Ted' se umíte dívat správně na sen: Upozornění ve spánku jsou v nejlepším případě pouhým zaslíbením, kdežto upozornění v bdělém stavu jsou už skutkem, uskutečněním, ke kterému máme už přidat jen svůj kříž, který přidáváme ochotně, protože jej neseme silou boží. Ta ochota je také součástí síly boží, jen se zevním výrazem naší běžné lidské vůle. Taková maličkost jako upozornění ve stavu bdělém, nám prozrazuje, k čemu je v nejzazší míře náš bdělý stav. Proto Ježíš zdůrazňoval: "Bděte!"

(Upozorním zase, jak srovnávám se svou zkušeností: Kdybych byl dne 28. 10. 1939 upozorněn jen ve spánku, že mě hrozí životní nebezpečí, byla by z něho vyplynula jen síla pro mne, ale nikoliv i pro matku, která byla povolána tím za pomocníka silou, jež se přenesla z mého bdělého stavu do jejího bdělého stavu. Kdybych byl získal upozornění jen ve spánku, byl bych 21. 11. 1939 zahynul, protože bez pomoci matky bych byl tu chvíli toho dne v klidu nepřekonal a začal bych být pro esesmana

viditelným objektem jeho touhy zabít. Asi bych byl tou chvílí nepřešel do třetího stupně vedení.)

Při správné výchově mladého člověka by měl Herodes zemřít, tj. odejít ze své pozice výlučného vládce. Únik před ním není únikem ze světa, nýbrž únikem do země plných džbánů. V Egyptě pravidelně neprší, vláha přichází ze země a vod vtékajících do Egypta. To je symbolem toho, abychom neopovrhovali rozumem natolik, že by se pozdržoval pozemský život v jeho plné šíři.

Měl jsem k dispozici v rozhodujících prvních třech letech života jeden vyhraněný pár dvojic. Lékaři tvrdili před první operací, že bez operace umřu během dvou nebo tří hodin, po operaci pravděpodobně také. Mluvil z nich dobře fundovaný rozum. Na druhé straně mě maminka před každou operací obětovala Bohu, protože věřila, že v rukou božích jsem nejbezpečnější. U mě skutečně čtrnáctka operací znamenala konec určité vývojové fáze. Dorůstal jsem už během nich do jiného člověka, než byl ten, který se ztotožňoval s tělem tak, jako by ono nebylo prostředkem, nýbrž cílem.

21. Mat. II, 1-12: Když se narodil Ježíš v Judském Betlémě za dnů krále Heroda, hle, mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě a ptali se: "Kde je ten právě narozený král Židů? Viděli jsme jeho hvězdu na východě a přišli jsme se mu poklonit." Když to uslyšel Herodes, znepokojil se a s ním celý Jeruzalém; svolal proto všechny velekněze a zákoníky lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Oni mu odpověděli: V judském Betlémě; neboť tak je psáno u proroka:

*A ty Betléme v zemi judské,
zdaleka nejsi nejmenší mezi knížaty judskými,
neboť z tebe vyjde vévoda, který bude pastýřem
mého lidu, Izraele.*

Tehdy Herodes tajně povolal mudrce a podrobně se jich vyptal na čas, kdy se hvězda ukázala. Potom je poslal do Betléma a řekl: "Jděte a pátrejte důkladně po tom dítěti; a jakmile je naleznete, oznamte mi, abych se mu i já šel poklonit." Oni krále vyslechli a dali se na cestu.

A hle, hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo to dítě. Když spatřili hvězdu, zaradovali se velkou radostí. Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu při-

nesené dary - zlato, kadidlo a myrhu. Potom, na pokyn ve snu, aby se nevraceli k Herodovi, jinudy odcestovali do své země.

Kdyby byla hvězda opravdu zářila na nebi, byli by ji viděli i ostatní lidé, i Herodes, zvláště když se posunovala. Šlo o vnitřní zkušenost Mudrců. Celý středověk si myslel, že šlo o hvězdopravce, neboť soudili tak podle objevivší se hvězdy. Jenže jen tři lidé ji viděli, podobně asi jako jen tři učedníci Páně byli svědky proměnění Páně na hoře Tabor, jen tři svědky událostí v zahradě Getsemanské.

Ale nechme stranou, kdo co viděl, protože mnohem důležitější je charakter příchodu mudrců. Člověk není oddělenou bytostí ani od přírody, ani od lidí, i když si myslí opak. Tento omyl je dlouho nezbytný a velmi užitečný. Bez něho by se člověk nemohl pustit do celé řady činností, které mají navenek rovněž povahu oddělených činů jednoho od druhého, jak co do závislosti, tak co do následnosti. Kdyby toho nebylo, člověk by se předčasně vyšinul z děje a ten by mu nemohl do krajnosti prospět. Jsme posláni i do děje, a nemusíme tam splnit své poslání. Je to poslání pomocné, ale nakonec vytváří most do věčnosti z jednotlivých prvků činnosti, které jsou mezi sebou tak propojeny jako kameny mostu.

Jako nejsme fakticky odděleni směrem k přírodě a ke hmotnému prostředí, tak nejsme odděleni od vyšších úrovní vědomí, jejichž představitelé jsou v citovaném případě Tři Králové. Spojitost s vyššími úrovněmi jsme si jiným způsobem nevědomi, než jsme si nevědomi spojitosti s přírodou a s okolím. Vůči přírodě se chováme jako vládci, zatímco k vyšším úrovním ve vědomí AB nemáme vůbec žádný poměr.

V Ježíšově životě muselo být ukázáno, že člověk tento poměr vnitřně, nevědomě má a že je velmi významný. Z výroku Heroda je patrné, že o tomto poměru nic nevěděl. Myslel si, že Tři Králové se přišli jen poklonit nejvyššímu králi. Ale oni nesli i dary, skrytý úkol Ježíšovy nesmrtelné individuality. Ježíš tělesně pocházel z izraelského národa. Tělesný původ není náhodný a vystihuje do určité míry povahu nesmrtelné individuality.

22. Příchod Tří Králů nám má prozradit, že lidské světlo září na všech úrovních. Tři Králové to světlo viděli, protože u Ježíše vlivem partenogenese bylo jasnější než u jiného člověka a vedlo je k příslušné lidské individualitě. Protože však tělo každého člověka je vybaveno sedmi úrovněmi vědomí, které jsou až na první z nich zdola zavřené, ale shora otevřené, čili pro svaté Tři Krále

otevřené. Oni přicházejí shora, tj. z vyšších úrovní vědomí dolů do nižších úrovní.

Co se dělo při příchodu sv. Tří Králů demonstrativně, vlivem přípravy partenogenese, to se děje v normálním lidském životě vedeném událostmi velmi přirozeně a nenápadně. Ale všechno nesmrtelné se rodí v člověku (rozuměj proniká do jeho vědomí) partenogeneticky, takže z nesmrtelného proniká do našeho vědomí nesmrtelné a postupně pozměňuje rozsah i charakter našeho vědomí. Dovedu už do všech podrobností analyzovat tento vstup nesmrtelného do smrtelného, ale nebudu vás tím unavovat, protože užitek té znalosti bez předchozí zkušenosti by byl problematický. Nebyl jsem nikdy preventivně poučen.

Řeknu jen, že ve světle na vyšší úrovni objevíte vždycky připravené pomocníky. Byl bych rád, kdybyste je nehledaly jinde než v událostech, jejichž průběh se mění podle úrovně našeho vědomí. Stačí říci, že jsem v koncentračním táboře od 21. 11. 1939 netrpěl. Události se mne dotýkaly jen jinak než trpících. Teprve tehdy se dovršily účinky příchodu sv. Tří Králů. Moudrost boží v nás působí od našeho narození, ale je velmi ohleduplná.

23. O jednom účinku působení Moudrosti se však přece jen zmíním. Svatí Tři Králové sice prozradili Herodovi, kde se Ježíš narodil, ale zároveň Ježíše zachránili před Herodem, že se k němu už nevrátili. Moudrost na úrovni dualismu působí duálně, proto ji nepoznáváme. Duálně působí i ve snu, a proto i tam k nám mluví jen v obrazech. Prochází i tam naším transformátorem, postaveným na principu dualismu.

Co se dělo s Ježíšem při příchodu sv. Tří Králů, když převzal symbolicky jejich dary? Byl příliš malý, než aby je uchopil a nějak jich užil. Bylo to symbolické převzetí. Uvědomil si však svůj věčný původ a své poslání v těle i svůj návrat k Otcí. To jsou ty tři dary v jejich nejvyšším pojetí. (Já jsem si např. uvědomil svůj věčný původ až v 17 letech, ačkoliv mě naň upozornili lékaři už mezi dvěma až čtyřmi roky věku. A tento jediný dar ze tří darů sv. Tří Králů působil převratně, jak jsem už líčil jinde. Kdyby byl způsobil jen pocit, že žiji ve vyhnanství, dokud nespočinu v Bohu, bylo by to bohatě stačilo pro úplný převrat v myšlení.)

Ježíš musel získat všechny tři dary najednou a úplně, aby mohl zastat úkol vtěleného Boha. My tento úkol nemáme, nejsme proto předem informováni a naše nejistota je zdrojem velkého požehnání pro naše menší úkoly. (Viz Alan Watts: Moudrost nejistoty.)

24. Zkrátka, měl-li Ježíš splnit úlohu ukazatele Cesty, Pravdy a Života, musel napřed sám nabýt takového poznání, které by mu umožnilo rozeznávat, jakou moc má člověk a čemu má věřit a čemu nikoliv. Sám poznávající přicházel učit pravé víře. A tu musíme být velmi ostražití, abychom nic nevynechali z jeho učení, co by mohlo usnadnit cestu nebo poznání pravdy a života. Dávno před začátkem své učitelské dráhy, ve chrámě Jeruzalémském, kdy mu bylo teprve 12 let, dokázal, že je vybaven, ale že nemůže s učitelováním začít dříve, než doroste do takové poslušnosti rodině a společnosti, aby přestal být na nich závislý a mohl říci: "Kdo je má matka, kdo jsou mí bratři?" S vědomím úplné své nezávislosti na nich a úplné závislosti na Otci. Proto dary sv. Tří Králů předcházely jeho úkolu, kdežto ve kterémkoliv běžném lidském životě je pořadí darů jiné, a případ od případu jiné. Ani jedna cesta člověka není doslova a do písmene vzájemně napodobitelná. Záleží přitom na událostech, které se přihodily v tom kterém životě jedince a které regulovaly tok života a poznání.

25. V mém životě došlo k události pobití mláďátek od dvou do čtyř let. Dary Tří Králů se projevíly postupně. O prvním jsem se dověděl jako o svém úkolu převozníka při převážení přes Vltavu v předškolním věku, o druhém před chrámem sv. Panny Růžencové v Plzni, a o třetím 21. 11. 1939 pomocí esesmana, který mne chtěl zabít. A protože počet tří je jen symbolický, znamená až do uskutečnění posledního z nich jen zaslíbení. Tři Králové nejsou příčinou, nýbrž druhotným následkem partenogenese, která probíhá v nesmrtelné duši každého člověka. (Partenogenese se vyskytuje také u mšic a třásněnek, ale u nich nemá lidské zázemí, tj. transformační lidský aparát, a proto neústí do poznání.)

26. Ježíš nepřišel rušit Starý zákon, jak se vyjádřil, nýbrž naplnit, proto učil cestě správné víry. Před jeho příchodem víra upadala pod tíhou mnohých přídavků a dostávala se do poloh, z nichž nemohla dospět k poznání a k věčnému životu. Např. devět století před Kristem jako poslední Eliáš i s tělem vstoupil do stavu nebe. Dá se vyčíst ze života Ježíšova, že teprve on po devíti stoletích působil na tělo i tak, aby patřilo Otci. Nepovažoval je tedy za něco méněcenného a jen za trest vyhnaného z ráje. Vyhnanci jsme proto, že svým vědomím žijeme na pouhé periférii poznání. Ježíš ukázal, že pravá víra pochází z duchovního poznání (a života) a do něho (a do života) člověka vrací.

Tady je paralelní náповědí tzv. Kámen mudrců, který má člověku vrátit nesmrtelnost.

27. Víra se má vždycky opírat o nějakou poznávanou zkušenost. Tak dítě se od svých vychovatelů učí věřit ve skutečnost světa, ve kterém se narodilo. Je to skutečnost poznávaná smysly a zpracovaná rozumem a citem. Tento nebo obdobný uzavřený celek má vytvářet víra i tam, kde se člověk učí vírou poznávat vyšší skutečnost. Proto Ježíš okamžitě přenesl na učedníky takovou moc, aby bez potíží dělali zázraky, čili dovídali se o vyšší moci. Dokonce, kde učedníkům zázrak nevycházel, Ježíš zjednal nápravu, aby vyšel. Je běžné, že kdo se nachází na nějakém stupni prožívání víry, nevěří v reálnost jiného stupně víry tak dlouho dokud se nezdokonalí na dosavadní úrovni. Převést někoho z nižšího stupně víry na vyšší je někdy těžší než naučit někoho věřit.

28. Víra musí být stejně závazná jako duchovní poznání. Není-li taková, ztrácí se. Bible říká, že víra má být živá. Šavel měl živou víru, když pronásledoval křesťany pomocí svého pojetí víry a svých zkušeností s ní, a ty zkušenosti nebyly malé. Poznání nabyté před Damaškem bylo však ještě větší, a proto se stal apoštolem Pavlem, tedy někým jiným než byl před tím. Víra vytváří nového člověka, pokud způsobuje nové poznání. Naopak nezávaznost víry, respektive formální zbavování se následků jejího neplnění, je hlavním důvodem úpadku metafyzické zkušenosti. Kdybych byl okamžitě neposlechl příkazů poznání (poznání v 17 letech mi bylo příkazem), byl bych ztratil kontakt s nadlidskou schopností vejít do přímé zkušenosti o věcech, o kterých se rozum nic dovědět nemůže. Totéž platí o víře.

Svatý Josef Kupertinský, který dlouho nevynikal poznáním, ale zato vynikal vírou, prováděl skutky, do kterých by se rozumný člověk vůbec nepustil. Ty by se nedaly podle lidského rozumu provést bez pomoci moderních technických prostředků. Živá víra nemusí být správná, jak bylo patrné ze Šavlova případu. Je-li však živá, vede k převrácení lidské osobnosti naruby. Co bylo skryto, začne být zjevné, a co bylo zjevné, ukazuje se být přechodně nepotřebné.

29. Vidíme, že na cestě víry je rozhodující představa, o které předpokládáme, že je správná. Nebylo by tomu tak, kdyby představa neměla aspoň z části tvůrčí povahu, protože je jen vzdálenou odezvou boží činnosti, která se děje bez představy transformačním procesem z nedějového na dějové a zpět z dějového na nedějové, přesně tak, jak je tomu v pravé alchymii. Při těchto procesech vyvěrá energie ze zdroje nebo do něho zapadá beze zbytku. Něco se stává a přestává se dít, jakoby se nikdy nic nestalo. Nepohybové se mění v pohybové a naopak.

Vyvane pohyb a vrátí se do nehnutosti a naopak. Alchymie není filosofickou disciplínou, nýbrž metafyzickou praxí. Úvahy jsou při ní jen přikreslením něčeho, co není postaveno na úvaze, jako víra: Credo quis absurdum.

30. Ježíšovy zázraky jsou pouhou skicou toho, co není třeba dělat, aby se to stalo! Ježíš se přece ani při největším zázraku, jímž bylo odpuštění hříchů, nenamáhal. Např. vstal z mrtvých a nepotřeboval k tomu nejmenšího úsilí, protože se před tím dokonale vzdal svého ducha a zaměnil ho za Ducha božího.

31. Ježíšovy zázraky nám však prozrazují také něco mnohem srozumitelnějšího. Ježíš dával rady, které nebyly v ničem v rozporu s dualistickým řádem, protože pocházely z jeho věčného základu, kde se nic neděje, aby se mohlo v jeho nadstavbě všechno stát.

a) Ježíš věděl, že "syn člověka nemá, kam by hlavy sklonil", čili zde na zemi nemá domova, ale

b) ctil poznání všech lidí, se kterými se setkával. Matce, plačící nad ztrátou dítěte, vrací život dítěte. Ani slovem jí nevyčetl, proč pláče nad ztrátou provizoria. Provizorium pozemského života považoval za ničím jiným nenahraditelný stupeň výchovy, nutný až do doby, kdy se člověk stane učedníkem Páně, tj. počne hledat království boží především. Kdo dobrovolně v sobě nenastolí tento nový řád hodnot, tomu jej nevnucuje, jen doporučuje.

Úroveň poznání běžného člověka je taková, že věří tomu, co poznává, jako nejdůležitějšímu. Věřil-li, byv o tom někým poučen, také na Boha a na věčný život, není to jeho zkušenost, a dokud je tomu tak, jedná správně, že svému pozemskému životu věnuje největší pozornost. Ježíš je pro výměnu domova teprve opravdovým poznáním toho, kde je náš pravý domov. Svým životem do 30 let však dokonce dokázal, že sice musí být v tom, co je jeho Otce, ale nesmí přechodně přestávat mít hmotný domov se svou matkou a příbuznými za něco vedlejšího až do křtu v Jordánu. Tím přesně vymezil, do kdy se zde na světě máme chovat jako doma. Jde o totéž jemné poučení, jak je obsaženo v jeho slovech "dokud nebudete jako děti, nevejdete do království božího." Neřekl, "dokud nebudete dětmi", nýbrž "dokud nebudete jako děti". V tom je velký rozdíl. Naše jednání vůči lidem musí být v souladu s Ježíšovým "cokoliv jste učinili nejmenšímu z bratří svých, mně jste učinili." Dokud nepoznáváme Boha, máme v zastoupení za něho milovat bližního. Ono je ovšem někdy těžší milovat někoho, koho vidíme, než někoho, koho nevidíme, pokud si namlouváme, že ho máme rádi.

32. Na cestě, kterou nám Ježíš ukazuje svým životem, jsou nejtěžší ty části, v kterých se jednoho zříkáme a do druhé jsme ještě nedorostli. Ježíš ukazuje, že těmto mezidobím máme čelit všemi prostředky a rozhodovat se jednoznačně: "Tvá řeč budiž ano ano nebo ne ne," tedy nic mezi tím.

Přechodovým stádiím se však nedá zabránit. Dají se jen zkrátit. Zachováme-li pořadí hodnot a toto pořadí pružně přeskupujeme, nesloužíme nikdy dvěma pánům, nýbrž jen jednomu s ohledem na prostředí, ve kterém jsme se octli.

Toto pořadí Ježíš vždycky uznával jako přirozené východisko zdola a přál si, aby ti, kteří ho chtěli následovat, uznali jako stejně přirozené východisko shora, tedy i jej samého. Vyjadřoval to slovy: "Pojď za mnou, ale hned."

Toto volání jsem slyšel od dvou let do sedmnácti nesčetněkrát, i když jsem nikdy nikoho přítom neviděl ani neslyšel, ani jsem nevěděl, kdo mne volá, bylo to volání vždycky tak mocné, že jsem mu nikdy nedokázal odolat a okamžitě jsem poslechl, protože to byla moc, která byla silnější než má lidská síla a velmi konkrétní. Pomocí ní jsem viděl situaci rozvíjející se přede mnou jako svou vlastní, přestože nenacházející se v prostoru. Cítil jsem se být povolán k tomu, abych pocitovanou silou do té situace zasáhl a pomohl ji řešit. Jakmile jsem to učinil a podřídil svou osobní vůli této ve mně působící neosobní Vůli, vypotřeboval jsem postupně výkonnou moc a vrátil se opět do běžné situace, ve které působíme jen svou chabou lidskou vůlí a schopností. To byl první účinek toho, jak mi lékaři pomohli od dvou do čtyř let, abych vstupoval do prázdnoty, z níž jsem bez své vůle vynášel poklady moudrosti a síly...a postupně z opakované prázdnoty se vynořoval nový člověk s novými tendencemi. Lékaři rozpoutali řetězovou reakci, která pak působila i bez násilí za okolností, které jsem popsal.

33. Z toho se dá obecně vyvodit, že kdokoliv opustí svou vůli a jedná správně třeba jen podle naučené víry nebo představy, bez ohledu na sebe, stává se v té chvíli následovníkem Kristovým se všemi následky po tu dobu, kdy takto jedná. Zachová-li tato "pravidla hry" a jedná ve prospěch bližního, plní přípověď Ježíšovu "Cokoliv jste učinili nejmenšímu z bratří svých, mně jste učinili," a ocitá se mezi spasenými po celou dobu takového jednání, přestože plní zatím jen podmínky první fáze vedení. Chce se pak na něm, aby se osvědčoval soustavně jako milující bližního bez ohledu na sebe až do konce soudu.

Je-li tomu tak, pohlédli jsme do tváře obrovskému milosrdenství božímu např. v okamžiku smrti, ale i dalšímu požadavku Ježíšovu:

34. O tomto soudu vyslovím zkráceně Ježíšova slova: "Dokud nebudeš nenávidět sám sebe, nevejdeš!" Nyní už asi chápete, co Ježíš myslí tou nenávistí. Nenávidět v tomto smyslu je "jako bych nebyl" a byl tu jen můj bližní. Tento stav "nenávidění sebe" u mne vyvrcholil asi po mnoha letech 21. 11. 1939, když mne esesman vybídl, abych si počkal, že mě zabije, přestože začal se svými prvními krůčky vstupovat do mého života, když mě maminka napomenula, abych nemlátil židličkou, že ji to bolí, a já jsem nabyl vztah ke všemu, co existuje, jako k živému. Tehdy ovšem bylo ještě mnoho třeba k tomu, aby se jednou bližní - esesman, stal mým milovaným bližním, poslem božím, který mě přichází odvést k Bohu. Jak kolikrát záleží i na jediném slovu vychovatele, aby napřímilo cestu dítěte. Jak pomalu se vyvíjí správná nenávist k sobě. Tehdy toho 21. 11. 1939 jsem měl ještě jednu milost, že jsem si o sobě nemyslel, že bych si něco zasluhoval. Svatá Terezie by k tomu řekla: "Kdo myslíš, že se snáze odevzdá Bohu? Člověk, který si o sobě myslí, že je aspoň v něčem dobrý, nebo člověk, který ví o sobě, že je hoden toho, aby se nenáviděl? Maří Magdaléna měla před námi vcelku předstih, protože my si o sobě myslíme, že jsme aspoň v něčem dobří. Ale Ježíš, který nebyl jako Maří Magdaléna, v ničem se nenazval dobrým. Je to návod k pravé pokoře." (Psal jsem článek této kapitoly č. 33 až 35 v Ošelíně v noci dne 4. 8. 1988 od 1.30 do 2.00. Přeji si, abyste znaly i ten čas, protože jen tak můžete správně usoudit, v jakém krátkém čase mohl tatínek mnoho učinit.)

Výsledek okamžitého poznání toho, kdo je náš bližní, byl mnohem významnější než výsledek obdobného poznání, které se týkalo především mě a teprve odvozeně bližního, nastalo nečekaně v mých 17 letech. Potom od 21. 11. 1939 po dobu pěti měsíců dalšího pobytu v koncentračním táboře jsem nejen nic nedělal pro sebe, a také ne jen pro bližního, nýbrž pro bližního **jako pro Boha**. Ale toho, že jsem něco dělal, byli svědky jen spoluvězni a zcela trpně esesmani. Já jsem věděl, že za mne jedná Bůh, že ve mně žije Bůh, že ve mně poznává Bůh, a já jsem přitom dokonale mrtev, takže ten, kdo neměl vidět, mě neviděl, kdo mně chtěl škodit, nemohl mi škodit.

35. Teď jste si doufám vyjasnily některé důležité pojmy z učení Ježíše Krista a jak a kdy nepůsobí jako pojmy, nýbrž jako fakta, čili, že nepocházejí z úvahy, nýbrž z Moci boží, které jsme

dovolili, aby námi mohla volně procházet. Tato moc tatínka přemáhala tak, že jasně věděl, kdo je Ten, kdo přitom působí. Říkal mi už před mnoha léty: Člověk se napřed snaží o to, by patřil Bohu, ale pak je jím tak unesen, že sobě vůbec nepatří, a nikdo o tom v okolí ani neví, nýbrž naopak bližší pozorovatel vidí, že člověk dělá něco navíc, co by jen tak každý člověk ztěží a s velkou námahou prováděl a byl by z toho zdecimován a vypotřebován. Jestliže se člověk přesto vypotřebuje jako trpný nástroj, možná že to ukrátká jeho pozemský život, ale jsem si jist, že jeho život byl užitečnější než život jiných lidí." Plně jsem s tatínkem souhlasil, až na to, že člověk musí se naučit tento vnitřní oheň tlumit, jak učí alchymie: "dílo se nesmí ani příliš zchladit, ani připálit." Znal jsem ještě před tím jednoho muže, byl jím ing. František Vačlena, z Brna Na úvoze. Jeho oheň byl studený. Jednou na procházce v Lukově mně řekl: "Jsem už velmi starý, nerozlučuj se se mnou." Ani s tatínkem jsem se nerozloučil. Oba se dostali k významným výsledkům života bez násilí ze strany lékařů nebo prostředí, zcela dobrovolně. Proto je Bůh daleko více stravoval než mě a bral je takové, jací byli. Oba dva případy mně připomínají, abych tento stav braní božího nepropagoval, protože přece dobře vím, že není způsobován lidskou vůlí, nýbrž přirozeným následkem sebeztráty, "nenávisť vůči sobě". (Konec toho, co jsem napsal uvedenou noc a v uvedeném čase.)

36. Ale vraťme se do tzv. reálu. V první fázi vývoje nevíme z vlastní zkušenosti, že vše ustavičně vyzařuje z Boha, že On na ničem z toho není závislý, a proto o Něm nevíme. Prozradí-li nám však On, jak se mi poprvé stalo na jaře 1937, že vše proudí od Něho k nám a zároveň od nás k Němu, podílíme se v té chvíli na Nestvořeném, spatřujeme Jeho moc a víme, že jsme z ní živi. V tomto stavu poznání byl Ježíš ustavičně, a proto mohl říci o sobě "já a Otec jedno jsme". A k tomuto stavu nás vede, abychom nebyli sami, nýbrž s Ním a v Něm.

V první fázi se od nás chce, abychom tomu věřili. Nepotřebujeme si Boha definovat, nebudeme Ho vidět jinak než v jeho Moci a v jeho vedení. Nemá smysl toužit po projevech jeho Moci. Tím bychom se dopouštěli velkého omylu, zaměňovali bychom prostředek za cíl. Jeho moc je jeho prostředkem, ne jím. On je nepostřehnutelný a nedefinovatelný, a musíme se s tím smířit, že v tom spočívá nejdokonalejší poznávání Boha. Vždyť co se dá definovat, není On. Tady je základ pravé trpnosti a metafyzické zkušenosti. Na nás se nechce nic víc, než abychom se snažili jednat správně bez ohledu na to, zda takové jednání

nám je příjemné či nepříjemné. Proto jsem musel napřed aspoň trochu vysvětlit cestu, po které se nedá kráčet.

37. Neměli bychom hledět na záslužnost toho, co děláme. Tím bychom se přestali vracet k Bohu a vraceli bychom se k sobě. Zaměnili bychom velký kruh od Boha k Bohu za malý kruh od sebe zase k sobě.

Připomínám znovu podobenství Ježíšovo o práci služebníka na poli a v domě hospodářově (vysvětleno v knize Úlohy).

Žijeme-li ve světě, pracujeme na poli Hospodářově s jeho nástroji a na jeho pozemcích. Protože všechno máme od Něho, nejsme ještě v pravém smyslu slova užitečnými služebníky a nic si nezasluhujeme. Teprve, když se vrátíme do Hospodářova domu a nežádáme od Hospodáře nic, jsme služebníky užitečnými. Při návratu se musíme chovat, jako bychom nic pro Hospodáře neudělali, jako bychom byli marnotratným synem, který se vrací. Chce se od nás, abychom zapomněli na záslužnost svého počínání. Je tomu tak, protože všechno máme od Hospodáře, jak posléze správně pochopila sv. Terezie, jen díky tomu vědění od té chvíle jejíma rukama pracoval Kristus a jejíma nohama chodil Kristus. Před tím byla na smrt nemocná. Doufám, že chápete smysl té smrtelné choroby, že byla svá a ne boží. Na prvním stupni vedení se nepožaduje, ani není možné tak vznešené pojetí cesty. Tím se však otvírají brány utrpení.

38. Protože bychom se těžko dokázali řídit na prvním stupni vedení jen slovními radami, Ježíš je svým životem rozpracoval tak, aby mohl žít svým osobním příkladem vedle nás. Ale to by také nestačilo. Člověk musí jaksí na vlastní kůži poznávat, že pokud Ježíše v jeho příkladu poznává, jdou mu věci lépe, než když dbá jen na sebe. Na tomto stupni sice není zcela ještě učedníkem Páně, učí ho pořád stejnou měrou svět a zkušenosti v něm, takže jen z polovice platí na něho slova Ježíšova k učedníkům, že jim po tři roky nic nechybělo, ale i tak by měl člověk pozorovat, že podle Ježíšova příkladu mu jdou věci lépe než bez něj. Jeho život se usměrňuje cestou nejmenšího odporu. Bude však třeba v něm učinit, provést obnovu předsevzetí. Já, který jsem od 3 let do 17 nevěřil na Boha, nebyl bych mohl podle příkladu Ježíšova tuto obnovu provést. Vycházelo se mi jiným způsobem vstříc. Když jsem nedokázal prosadit svou vůli, nezůstal jsem klidný, nýbrž jsem se vztekl nad svou bezmocností, asi jako při operacích za vědomí. Můj vztek mě sjednotil do té míry, že jsem nabyl dojem, že jím dále nic nezmožu. Opustil jsem sebe a vyprázdnil jsem se. Co se potom stalo, dobře víte. Stal jsem se dočasně učedníkem Páně,

ale neosobně, tedy s přístupem k moudrosti a ne s přístupem k osobě vůdce, a to byla znamenitá obnova dobrých předsevzetí, obnova vedená shora dolů, neboť ve mně se v těch chvílích dostávalo ke slovu něco nadlidského, co mě porazilo, aspoň na chvíli.

39. První fáze vedení se vyznačuje třicítkou. Jsou to mnohá zaslíbení (3), ale všechna musí být anulována (0), aby nabyla svou pravou duchovní váhu, tj. aby vedla k Nic přirozenosti boží, a nebyla pouhým otáčením se okolo vlastní osy. Nezapomínejte, že veškerá naše činnost je aktivním napojováním na Moc boží, a jak jste asi pochopily z čl. 38, chybí při ní rovnocenný prvek trpnosti, který uvádí člověka do nadlidské moudrosti, čili umožňuje mu metafyzickou zkušenost, silnější než je lidská zkušenost. V této fázi jde tedy vlastně o učení poslepu. Jsme ještě slepá novorozeňátka. Matka, která o nás pečuje, není slepá. Jak jsem napsal už několikrát, ty malé přísliby naplněné velkou Mocí, vždycky se vstřebaly zpět do přírodního průměru, zdánlivě jako by se nic nestalo. Člověk se tu má opakovaně cvičit, jak provést opravdový návrat k Otci. Rozikruciánský obraz: Opětovné vzletání motýlka v uzavřené láhvi až k zátce a opětovný pád ke dnu, kde nachází trochu stravy a posily, aby mohl znovu vzletnout. V symbolice Ježíšova života je to odchod do Egypta a návrat zpět. V Ježíšově životě se všechno vysvětluje jen jediným příkladem. V lidském životě je všechno nutno po něm mnohokrát opakovat. Takto prováděná činnost vede na dalším stupni někdy až k extatickému stavu, v němž se konečně člověk stává trpným a tedy přístupným k metafyzické zkušenosti nebo nadlidské Moci moudrosti.

40. Ocitám se před velmi těžkým úkolem: Dokázat, že i v první fázi vedení Kristem, ve které jeho vedení je zcela neznatelné v úseku vědomí AB, přece jen jsme všichni neomylně vedeni k věčnému cíli Duchem božím. Kdyby tomu tak nebylo, smysl lidského života by nebyl vyšší než smysl zvířecího života.

Důležitým a nepostradatelným prvkem v tomto vedení je, že si ho člověk není vědom. Toto vybavení nevědomostí o vedení umožňuje Bohu, aby nás vedl tak, že jeho vedení svými osobními zásahy ani v nejmenším nemůžeme rušit. Máme pak mylný dojem, že děj našeho života je buď náhodný nebo osudový, až na fyziologické záležitosti (růst, dospívání, vegetování, stárnutí apod.), které máme odpozorována a které můžeme snadno porovnávat s životem rostlin nebo zvířat. Ale děj našeho života ani v nejmenším není náhodný, nýbrž je stále bez mezer upřádán narůstající zkušeností. Mám chuť to dokázat na svém životě, ale z taktických důvodů to činím vždy z krajní nouze. Budu vypravovat

zdánlivě velmi odlehlou pasáž z první knihy Mojžíšovy, kapitoly 37 a dále. Nebojte se, jen ve zkratce (V závorkách nejnmutnější vysvětlivky).

41. (Řekl jsem vám, že nám chybí prvek trpnosti, abychom se mohli stát moudrymi. Není tomu tak úplně. Už v dětství jsme museli poslouchat rodiče, i když jsme nerozuměli, proč nám něco přikazují nebo zakazují. Takhle nám přikazuje a zakazuje i mnohá situace v dospělém věku a ve stáří. Měl jsem tedy říci, že prvek trpnosti není rovnocenným partnerem vedle prvku činnosti. A právě z následujícího vyprávění bychom mohli pochopit, jak se do této rovnováhy dorůstá a jakými prostředky.)

Jákob se usadil v zemi, v níž jeho otec pobýval jako host, v zemi kenaanské. Měl dvanáct synů a jednu dceru. Jeden z jeho synů se jmenoval Josef.

Jákob (tehdy už přejmenovaný Bohem na Izraele, bojovníka božího) miloval Josefa nejvíce ze všech svých synů, neboť to byl syn jeho stáří. Proto mu udělal pestře tkanou suknicí.

Když bratři viděli, že ho otec miluje nade všechny bratry, začali ho nenávidět.

Jednou měl Josef sen a pověděl jej svým bratřím. Řekl jim: "Slyšte prosím, jaký jsem měl sen. Vážeme na poli snop. Tu povstane můj snop a zůstane stát. A hle, vaše snopy obcházel kolem něho a klaněly se mému snopu."

Bratři mu odpověděli: "Ty budeš nad námi kralovat jako král, či mezi námi vládnout jako vladař?"

A nenáviděli ho pro jeho sny a pro jeho slova ještě více. (Obecně: Děj lidského života je urychlovačem duchovního vývoje, ovšem na úrovni dualismu, sporem mezi klady a zápory.)

Měl pak ještě jiný sen a vypravoval jej svým bratrům: "Měl jsem opět sen. Klanělo se mi slunce, měsíc a jedenáct hvězd." (Obecně: Celý vesmír číslem jedenáct se klaní dvanácté součásti téhož vesmíru, lidské tělesnosti, neboť jen ona obsahuje celý vesmír a může mu pomoci z jeho bídy. Všimněte si jen tak mimochodem, jak se děj tohoto snu shoduje s počtem jedenácti učedníků Páně ze dvanácti, neboť Jidáš ho neuznal. To je ve skutečnosti zevní zdání, jako všechno v ději života má svou zevní podobu, která není pravou podobou, ale je obrazem podoby vnitřní všech věcí.)

Vyprávěl to otci a bratřím. Otec ho okřikl: Jaký žes to měl sen? Že i já, tvá matka a bratři půjdeme, abychom se před tebou klaněli k zemi?"

Bratři na Josefa žárlili, ale otec na to nepřestal myslet.

(Jen si vzpomeňte, že ve dvanácti letech, po nalezení Ježíše ve chrámě, jeho Matka, Panna Maria, hluboce uložila v duši své, co řekl Ježíš: "Zdali nevíte, že musím být v tom, co je mého Otce?" Obecně: Člověk se nemůže vymknout z vedení božího, i když o něm neví. Žijeme stále v jeho moci, ne ze své.) (Ježíš o tom ovšem věděl, a my nikoliv, ani Josef tehdy ještě o tom nevěděl. Tato nevědomost na faktech nic nemění.)

Bratři pak odešli, aby pásli ovce svého otce v Šekemu. Tu Jákob řekl Josefovi: "Zdalipak nepasou tvoji bratři v Šekemu? Pojd', rád bych tě za nimi poslal." On mu odpověděl: "Tu jsem." (Člověk Josef poslušností urychlovače usnadňuje duchovní vzestup. Ježíš uposlechl napomenutí matky a tím urychlil své zrání. Nebereme-li svou poslušnost konfliktně, nýbrž jako něco samozřejmého, spějeme rychle k samovolnosti na úrovni prvního stupně vedení. Kdyby byl Ježíš neposlechl rodičů a okolí, nebyl by do třiceti let dospěl do Jordánu, nepřekročil by práh nižší poddanosti, nad kterou bez našeho vědomí kraluje poddanost Bohu, z níž není vymknutí, i když si toho vůbec nejsme vědomi, čímž umožňujeme vládu boží. Zdali by byla např. matka jela se dvěma dětmi na rekreaci, kdyby byla věděla, že tam o jedno přijde? Nevědomostí sice přišla o dítě, ale mnohé urychlila. Během dvou let svého života jsem byl lékaři přivazován k operačnímu stolu, abych se podrobil operacím za vědomí. Byl jsem přitom absolutně nevědomý jako oni o tom, co se tehdy urychlovalo.)

(Nebo zdali jiná matka si přála mít chlapce, kdyby byla věděla, jaké s ním bude mít trápení? Životem, kterým jsme sem na svět přikázáni, plníme úkol od Boha, o kterém nevíme. Tento úkol je v našem životě tím hlavním, co máme učinit. Tato naše nevědomost umožňuje Bohu, abychom se nevymkli z jeho vůle. Vývoj pokračuje tím směrem, že si posléze začneme stále více uvědomovat, že Bůh řídí naše kroky. Ne tak, že bychom také nemohli jednat podle své vůle, ale především tak, že nemůžeme rušit Vůli boží, a to je umožněno naší nevědomostí o Jeho vůli. Porovnejte si v kapitole IX, jak je tomu na cestě existenční nebo na cestě poznání. Dokonce i osvícený Jákob si byl vědom především své vůle a přičítal narození Josefa své vůli. Nevěděl, že má Josefa proto více rád než ostatní své potomky, aby přispěl svou nevědomostí ke splnění Vůle boží způsobem, ke kterému by byl nesvolil, kdyby byl znal ty prapodivné cesty a cestičky Vůle boží už napřed, on, který bojoval s Bohem. Vůle boží není osobní v tom smyslu, jako vůle člověka zatíženého pocitem oddělenosti.

Člověk vždycky ve srovnání s jednáním božím jedná krátkozrace, protože si není vědom celé řady spojitostí. Je zajímavé, že láska Jákobova k Josefovi se přetvořila tak dokonale do snů dítěte Josefa, že sám Jákob tuto proměnu nepoznal, ani Josef nevěděl, že ty sny jsou nejsnazší proměnou lásky boží k člověku do oblasti obrazů. V Jákobovi Bůh miloval Josefa pro jeho úkol širší než běžně lidský. To ovšem nebyla láska v lidském smyslu slova, nýbrž rozdělení božího úkolu po lidech, rozdělení, které probíhá nejroztodivnějším způsobem, řekli bychom nadlidskou vynalézavostí, lépe řečeno s pravou inteligencí, pomocí níž Bůh nepotřebuje něco vynalézat, neboť ví. My ovšem vynalézáme a tím se přibližujeme k vědění. Nevíme, ale přibližujeme se k vědění; právě tak nemilujeme, ale osobní láska, což není pravá láska, nás přibližuje k lásce boží. Jákobova láska k Josefovi byla velmi dokonalým přibližováním se k lásce boží, jak se později ukázalo na průběhu Josefova života!)

Jákob řekl Josefovi: "Jdi a podívej se, je-li vše v pořádku s tvými bratry a s ovcemi, a podej mi zprávu." Poslal ho tedy z chebronské doliny a on přišel do Šekemu.

Jakmile ho bratři spatřili, ještě než se k nim přiblížil, smluvili se proti němu, že ho připraví o život. Řekli si mezi sebou: "Hle, mistr snů sem přichází! Pojďme, zabijme ho!" Pak ho vhodíme do některé cisterny a řekneme: Sežrala ho divá zvěř. A uvidíme, co bude z jeho snů.

Když to uslyšel Rubén, rozhodl se vysvobodit ho z jejich rukou. Zvolal: "Přece ho nebudeme ubíjet!" Dále jim Rubén řekl: "Neprolévejte krev! Vhodte ho do studny, která je na stepi, ale ruku na něj nevztahujte!" Chtěl ho z rukou bratří vysvobodit a přivést ho k otci.

Jakmile Josef přišel k bratrům, strhli z něho suknicí, tu suknicí pestře tkanou, kterou měl na sobě. Vzali ho a hodili do cisterny. Cisterna byla prázdná, bez vody. Pak se posadili, aby jedli chléb.

Tu se rozhlédli a spatřili, jak od Gileádu přichází karavana Izmaelců; jejich velbloudi nesli ladanum, mastix a masti. Táhli k nim dolů do Egypta.

(Vynechal jsem úmyslně malou pasáž z vyprávění, abych ji tím mohl zdůraznit. Než Josef našel své bratry, bloudil po poli. Nalezl ho nějaký muž, jak bloudí a zeptal se ho: "Co hledáš?" Odvětil: "Hledám své bratry." Muž mu řekl: "Odtáhli odtud. Slyšel jsem, jak říkají: Pojďme do Dótanu." Josef tedy šel za svými bratry a našel je v Dótanu. K tomu bych řekl: Neznámý muž urychlil

změnu v Josefově životě. Bezprostředně způsobil velké nebezpečí pro Josefa. Nevěděl, co učinil mnohem důležitějšího. Tato událost mi připomíná mou situaci v Ruzyni 17. 11. 1939.

Možná, že opakuji, co jsem už napsal. Ale nemohu pomlčet o "náhodě", která se tehdy stala. Nějaký esesman mě tak prudce uhodil do pravého ucha, že jsem byl několik hodin úplně hluchý. Neslyšel jsem ani střelbu. V té době se hlásilo, že kdo už není studentem, nýbrž absolventem, má se přihlásit a bude propuštěn. Byl bych se hlásil, ale nic jsem neslyšel. Tak jsem se dostal do koncentračního tábora. Nebezpečí života se vším dohromady mělo za následek největší požehnání, které mne v životě potkalo, přechod do vedení třetího stupně.)

Tehdy řekl Juda bratřím: "Čeho tím dosáhneme, když svého bratra zabijeme a jeho krev zatajíme?" "Pojďme, prodáme ho Izmaelitům, ale sami na něho nesáhneme, vždyť je to náš rodný bratr!" Bratři ho uposlechli.

Když midjanští obchodníci jeli kolem, vytáhli Josefa z cisterny a prodali ho Izmaelitům za 20 šekelů stříbra. Ti přivedli Josefa do Egypta.

Tu vzali bratři Josefovou suknici a namočili ji v krvi. Tu pestře tkanou suknici pak dali donést otci se vzkazem: tohle jsme našli. Pozorně si to prosím, prohlédni; je to suknice tvého syna nebo není?"

Když si ji Jákob prohlédl, zvolal: "Suknice mého syna. Sežrala ho dravá zvěř. Rozsápán, rozsápán je Josef."

(Tady je napovězeno, kdy a za jakých okolností člověk v první fázi vedení se ocitne bezpečně v Egyptě. Nejen se má vnitřně vzdát sebe, ale i jeho protějšek v lásce musí jej ztratit, nebo mít dojem, že jej ztratil.

V dualismu platí, že všechno nové a vyšší začíná ztrátou starého nebo dřívějšího. Tak např. když jsme se narodili, ztratili jsme vědomí ráje, ale i vědomí věčného života.

Když jsme se ocitli na úrovni Josefa v cisterně, uzavřeli jsme jedno základní soužití se světem na dualistické úrovni. Opustil nás nejen nepřítel - ten nás prostě pustil ze zřetele - ale i ten, kdo nás miloval, v uváděném příkladu Jákob. Okolnosti se vždycky utvářejí osobitě, ale jde o jednu a tutéž věc, o dvoustranné uvolnění. Tak se počínají rozvazovat páry dvojic. Ani Ježíš si hned nevzpomněl po narození na svůj věčný domov, nýbrž musel být o něm poučen svatými Třemi Králi. Pak se něco ob-

dobného stalo v jeho životě ve třiceti a znovu ve třiatřiceti letech, ale vždy na vyšší úrovni.)

I roztrhl Jákob svůj šat, přes bedra přehodil žíněné roucho a truchlil pro syna mnoho dní...

Izmaelitě odvěkli Josefa do Egypta a tam ho koupil Egyptan Potifar, faraonův dvořan, velitel tělesné stráže.

S Josefem však byl Hospodin, takže ho provázel zdar; bydlel v domě svého egyptského pána.

Jeho pán viděl, že je s ním Hospodin a že všemu, co on činí, dopřává Hospodin zdaru. Josef proto získal jeho přízeň a posluhoval mu. Potifar ho ustanovil správcem svého domu a svěřil mu všechno, co měl...Žehnal Hospodin jeho domu kvůli Josefovi...Stalo se, že se žena jeho pána do Josefa zahleděla a naléhala: "Spi se mnou." Ale on odmítl.

Jednoho dne přišel do domu, aby vykonal svou práci. Nikdo z domácích v domě nebyl. Tu ho chytila za oděv se slovy: "Spi se mnou", ale on ji nechal svůj oděv v ruce, utekl a vyběhl ven.

Uložila oděv u sebe, dokud nepřišel její muž domů. Potom vyprávěla: "Přišel za mnou ten hebrejský otrok, jehož jsi k nám přivedl, a chtěl se se mnou miliskovat. Když jsem se dala do křiku a volala, nechal svůj oděv u mne a utekl ven."

Jakmile Josefův pán uslyšel ta slova své ženy, vzplanul hněvem, vzal Josefa a vsadil ho do pevnosti, tam kde byli věznění královští vězňové. Tak se Josef ocitl v pevnosti.

Ale Hospodin byl s ním, rozprostřel nad ním své milosrdenství a jednal mu přízeň u velitele pevnosti.

Ten Josefovi svěřil všechny vězně v pevnosti....

(Josef patrně v cisterně zažil osvícení, takže se cítil být na světě ve vyhnanství nebo ve vězení. Aby na toto osvícení nezapomněl, byl občas upamatován událostmi, že ve světě není svobodný. Pokud toto osvícení nemáme, necítíme se ve světě jako ve vězení, nýbrž mylně jako svobodní lidé, jen občas sužovaní událostmi. K duchovně nevědomým lidem sice události nemluví tak jasným hlasem, ale i jejich život je výchovným prostředkem k tomu, aby se jednou dověděli o svém pravém domově. Bylo by dobře, kdybychom i my všechny události považovali za výchovné prostředky, dali se jimi co nejvíce poučit a byli za pozemský život vděčni se vším, co nám přináší, neboť je s námi a v nás nesmrtelná duše. Starý zákon její činnost nazývá Hospodinem, který vždycky ví, jakou vnitřní pravdu obsahuje

veškeré dění. Oznamuje ji však jen nezávazným symbolem, aby se člověk neproviňoval neposlušností. Proto je symbolický sen, i skutečnost prožívaná v bdělém stavu. Kdyby však člověk za dějem poznával pravdu a neřídil se jí, bylo by jeho provinění větší než provinění kterýmkoliv hříchem. Svou nevědomostí jsme tedy ušetřeni tak velkého provinění.

Není pochyby o tom, že Josef ještě nerozuměl svému prvnímu snu o stojícím snopu, ani dalšímu, za který byl naoko otcem pokárán, ale z obou snů získal požehnání, které mu stačilo až do cisterny. Pak se už začala dostávat na povrch Josefova vědomí i znalost událostí skloubená se snovou náповědí, i když se obojí netýkalo přímo jeho samého. Bylo by dobře říci, že nesmrtelná duše se nevyjadřuje jen symbolikou snů, nýbrž i symbolikou lidského života. Kdyby tomu tak nebylo, nemohli bychom nic vyčíst ze života Ježíšova pro náš život. Na prvním stupni vedení jsme sice událostmi vedeni, ale nechápeme jejich význam vnitřní, a tak jsme jejich zevní podobou chybně rozradostňováni nebo zarmucováni. Obojí je známkou naší nevědomosti.)

I stalo se po těch událostech, že číšník egyptského krále a pekař se provinili proti svému pánu, egyptskému králi.

Farao se na oba své dvořany rozlítil, na nejvyššího číšníka a na nejvyššího pekaře a dal je do vazby v domě velitele stráží při pevnosti, kde byl uvězněn Josef. Velitel tělesné stráže Josefa ustanovil, aby jim posluhoval.

Číšník i pekař egyptského krále, uvěznění v pevnosti, měli každý téže noci svůj sen volající po výkladu.

(A teď si dobře všimněte, co věděl Josef o výkladu snů. Nepovažoval výklad za svou schopnost, nýbrž za charisma od Boha, se kterým měl hospodařit bez nároku na odměnu nebo zásluhu.)

Když Josef k nim ráno přišel, viděl, že jsou sklíčení. Zeptal se faraonových dvořanů, kteří s ním byli v domě jeho pána ve vazbě: "Proč jste dnes tak zamklí?"

Odvětli mu: "Měli jsme sen, avšak není tu nikdo, kdo by jej vysvětlil."

Josef jim na to řekl: "Což vykládat sny není boží věcí?" Jen mi jej vypravujte:"...

Zkrátka Josef dorostl k vědomí, že Bůh nejen sesílá sny, ale také je vykládá. V tom je základní pochopení smyslu událostí kolem nás. Bez Boha se nic neděje a nemůže být, ale co zažíváme,

je jako nevysvětlený sen, neboť v našem úseku vědomí AB není vysvětlení. Teprve když se naše vědomí rozšíří za úsek AB, známe vysvětlení událostí a můžeme do nich zasahovat aspoň tak, jak jsem do nich aspoň chvilkově zasahoval od dvou do sedmnácti let. V tomto zásahu musí být obsaženo "zapři sama sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne." Chybí-li třeba jen jedna složka toho doporučení, je sledování událostí bezvýznamné. Pak se dá o události jen usuzovat, tj. pomáhat si úsekem AB, a to je vždycky chybné. Čili z opačné strany vysvětleno: Josef mohl správně vysvětlit sny, protože v nich poznával působení boží; a to platilo i o událostech, které kolem nás probíhají za našeho běžného bdělého stavu vědomí. Nemůže být odstraňováno utrpení z našeho života, dokud se cítíme být odděleni od Boha. Vedení událostmi je v krajním případě vedení Bohem a zůstává jím tak dlouho, dokud se nerozpojíme ve svém vědomí se zdrojem našeho vědomí.

V první fázi vedení je sice člověk veden událostmi k tomu, aby se přiblížil k vědomě žitému věčnému životu, ale je veden jako ve snu, jemuž chybí vysvětlení. Ani toto vedení není bezcenné, dodává mu sílu k další činnosti, ale sílu slepou, tápající. V té první fázi jsem zjistil, že když jsem se chopil duchovní znalosti a moci, vypotřeboval jsem je.

41. Jak tedy vypadá vedení na prvním stupni?

Je veden člověk slepý a hluchý. I on může mít stejně dobrou vůli jako vidoucí a slyšící. Proto Ježíš nepodceňoval toto vedení. Naopak měl mnoho co předvést, aby ho mohli všichni následovat. Měli bychom si všimnout, že mluvil i k velikým zástupům a že právě jim řekl o nejvýznamnějších prostředcích duchovního vzestupu. Symbolem jeho záměru bylo, že ty, kterým kázal, také nakrmil. Způsob, kterým je nakrmil, byl symbolem jeho řeči pocházející z Ducha, symbolem velkého milosrdenství z úrovně, na které běžně lidé nejsou, ale odkud přece jen dostávají pokrm, aniž o tom vědí.

Největším důkazem tohoto milosrdenství, které přicházelo shora, byly Ježíšovy zázraky, konané od jeho 30 do 33 let. Věděl přece o vodě věčného života, kterou měl a kterou po něm téměř nikdo nechtěl, jak ukázal na události se Samaritánkou u studny. Lidé duchovně slepí a hluchí na něm chtěli něco zcela jiného, aby odstraňoval neduhy. Aby se neprovinil proti svému duchovnímu úkolu a přitom zároveň nepohrdl slepými a hluchými, musel je léčit zázračně, musel aspoň ukazovat, že síla, kterou léčí, není z tohoto světa. To mohlo být každému zřejmé. Tak vznikla aspoň v

někom jiskřička poznání: "Zde působí někdo nebo něco, v čem je nebo v kom je obsaženo mnohem více než to, co od něho chci." Ani svým přáním jsme mu nedorostli, což potom svými činy? Snad po takových ukázkách někdo zatouží po spáse, tj. po věčné svobodě, které On je zvěstovatelem.

21. 11. 1939 jsem nabyt posláním uředníka Páně. Z toho též vyplývalo, že se musela projevit i zázračná svoboda, kterou jsem požíval a která nemohla být porušena žádnými zevními okolnostmi, i těmi nejvíce odporujícími svobodě. Proto jsem byl po zbývajících pět měsíců, co jsem ještě byl v koncentračním táboře, absolutně nedotknutelný strastmi, strachem, hladem, bolestmi, nebezpečím a nevědomostí. Viděli to mnozí, a přece z těch mnohých jen čtyři prohlédli a poslední den pátý, budoucí MUDr. Hanzlíček, primář psychiatrické léčebny v Praze v Bohnicích, známý vašeho tatínka. Řekli si jen toto: "Poznali jsme něco pravého, za čím bude muset jít psychiatrie budoucnosti."

Také jsem se dověděl toho 21. 11. 1939, jako uředníci Páně před dvěma tisíci lety, že ta moc, která mne chránila a způsobovala, že i v těch nejbídnějších životních podmínkách jsem si žil bezpečně a nic mi nechybělo, nepocházela ze mně, nýbrž od Boha a že odtamtud prýští bez ustání.

42. Takže se dá říci, že Ježíš žil do 30 let životem velmi podobným životu kteréhokoliv člověka, až na to, že věděl o svém věčném původu a vyvozoval z toho vědění důsledky. O tomto vědění podával zprávu až mezi 30. a 33. rokem svého věku veřejně, a tyto zprávy jsou bohužel jediné, jimž křesťanská tradice jakž takž rozumí a jimiž se řídí. A ještě i v této poslušnosti jsou nedostatky ve vědění.

Ježíš totiž dával rady trojího druhu a kromě toho mluvil v podobenstvích. Sám žil od 30 do 33 let v podobenství druhé fáze vedení. Jinak by byl nemohl příkladem ukázat, co do té fáze vedení patří, na co v té fázi ještě nelze pomýšlet a co se tam nedá uskutečnit.

Myslí-li si někdo, že se příliš lišíme od Ježíše i v té první fázi symbolizované jeho životem od narození až do 30 let, pak se velmi mýlí. Líčil jsem proto případ Josefa, syna Jákobova, že je na něm dobře ukázáno, na které úrovni člověk ví všechno tak jako Ježíš. Bylo by však velmi nemilosrdné, kdyby o tom věděl i v běžném úseku vědomí AB, jak jsem již vysvětlil. Skryté vědění, jehož je každý člověk nositelem, projevuje se tedy napřed nezávazně symbolikou životních událostí a snem. Sen totiž je méně závazný než děj probíhající v našem bdělém stavu, nebo je vůbec

nezávazný. Může však v nás zanechat dojem, který představuje sílu na nás přenesenou snem. Podobně jsou závazné události spojené s představou o jejich důležitosti.

V učení Ježíšově jsou jednak rady pro duchovně nevědomé, jednak pro učedníky a jednak pro pokročilé. Kromě těchto přímých rad jsou v Ježíšově učení obsažena četná podobenství. Ta poučují obrazy jen nepřímo o tom, co je za hranicemi lidského vědomí, ale co se dá vyjádřit obrazy z denního života.

I když např. Ježíš vysvětlil svým učedníkům smysl podobenství o rozsévači, vidíme, že jim toho řekl velmi málo, protože posluchači byli tehdy jen učedníky. Nechtěl je zavazovat více, než jaký závazek unesou. Svým věděním velmi pečlivě odměřoval míru závaznosti.

43. Neznalost skrytého smyslu událostí nás učí především pokoře. Ta pravá pokora se dostaví později a vždycky úměrně s mírou poznání, co všechno v našem životě závisí na Vůli shora.

Od 21. 11. 1939 jsem věděl, že na Vůli boží závisí beze zbytku všechno a jak, a proto jsem mohl odvozeně z této Vůle vykonat více než kdykoliv před tím.

44. Na příkladu Josefa, syna Jákobova, vidíme, že nesmrtelná duše člověka sice vždycky mluví v obrazech, pokud mluví, ale má-li v člověku objekt, který odvozeně intenzivně někoho miluje a je milován, vyjadřuje se srozumitelněji...a dokonce častěji. Důvod: Dotyčný člověk je připraven svou vědomě nebo předpokládaně odvozenou láskou k tomu, aby jejich výzev poslechl. Přítomnost Josefova způsobovala, že se lidem kolem něho začaly zdát prorocké sny, které by se byly nezdály, kdyby nebyl přítomen vykladač.

Je tedy možno už v první fázi rozvázat ústa své nezrozené části, která oplývá moudrostí a není závislá na čase, nýbrž překročuje jeho meze, což je příznak proroctví. Ustrne-li však vedení na úrovni snu a nepřejde-li na úroveň událostí, chyba je na straně člověka, který dává přednost tomu, aby si žil po svém spíše než, aby byl poslušen vedení. Víme, že se podle svých snů a podle jejich výkladu Josefem zařídil faraó a zachránil svou zem od sedmiletého hladu. Obecně řečeno: Převedel bez váhání sen do skutečnosti. Nemusel se mu už potom zdát žádný sen. Namísto nich nastoupily události, kterými se musí člověk dát vést tím, že napomáhá k jejich uskutečnění. V sedmi letech "tučných" se střídal zásoby jen pro sedm let "hubených", a to je vzor, jak máme zacházet s vedením na prvním stupni, a nejen s vedením snovým. Jestliže v něčem nastává prosperita, nemáme se

spoléhat na to, že bude trvat, nemáme všechno spotřebovat, co se vyskytlo a mohlo být upotřebeno ihned.

Kdyby tedy měl člověk dostatek disciplíny, aby jednal spíše správně ne podle toho, co je mu příjemné a snadné, brzy by se dostal z první fáze vývoje do další, v níž už není veden jen symboly faktů, nýbrž fakty samotnými. Do této fáze vývoje se váš tátník dostal poměrně brzo, protože záhy sobě přestal být středem zájmu.

45. Bylo by příjemnější být veden než tápat, ale i to by znamenalo dávat přednost příjemnému před správným, třebaže správné ještě nepoznáváme naplno a nutno je hledat. Hledání správného často velmi nepříjemné má být vodítkem člověka v první fázi vzestupu. Všimněte si, že byl Josef k tomuto rozlišování soustavně veden. Také si všimněte, jak by se byl neobešel bez milujícího otce Jáкова. Když byl Jákov vzdálen, jednou navozený vztah lásky se rozvíjel dál, přestože přes překážky, jakými byla např. cisterna nebo otroctví. Aby se odstranily tyto překážky, doporučuji, aby každý člověk měl sobě nablízku milujícího partnera, i když ani jeden z nich nemá duchovní zájmy. Jde totiž o to, aby člověk byl nucen vycházet ze své ulity, a tím založil začátky odosobňování a zapírání sama sebe, čímž se rozšiřuje vědomí, a takové pak spěje k samovolnému zduchovnění. Ježíš dokonce musel dát svým učedníkům dvojí, jeden od druhého se totálně lišící návod, jak se mají chovat. Pokud je s nimi, nemají si brát ani meč, ani peníze, ani opasek, neboť, rozumí se tím jsou úplně v bezpečí. Až s nimi nebude, mají být mnohem ostražitější, mají si brát meč, opasek i peníze a nemají bezstarostně hazardovat životem. Jaké změněné poměry způsobuje blízkost milujícího, dokonce osobní blízkost! Vždyť jinak byl s učedníky, jak říkal, až do skonání věků. Ale jeho přítomnost byla méně znatelná, pokud s nimi nebyl osobně. Prozradil učedníkům, že budou vláčeni po soudech a ohrožováni na životech apod. Sv. Jan Evangelista podle tradice krátce před smrtí shrnul celé učení Kristovo do jedné věty: "Milujte se vespolek!"

Jak fakticky vypadalo vzdálení Ježíšovo od matky a rodiny po 30 letech, nám dokumentuje první zázrak v Kani Galilejské, o kterém píše Jan. V Kani proměnil Ježíš vodu ve víno, kterého se na svatbě nedostávalo. Kdyby nebylo bývalo vybídnutí Mariino, nebyl by zázrak učinil. Bez přítomnosti milujícího se zázraky nekonají. Maria podepřela Ježíše svou všeláskou v jeho konkrétním projevu lásky. V jednom z partnerů musí být předstih, a může docházet k výměně přednosti.

46. Mohly byste nabýt dojem z mého dosavadního výkladu o snu, že propaguji snění a výklad snů. Uvádím však obojí jen jako příklad z mnoha možných způsobů vedení. Zaručeně důležitější je podtext tohoto výkladu, láskyplný poměr Otce k synovi a syna k Otci. Hluboce jsem uložil ve svém srdci větu, kterou mi řekla Hanička při jediném setkání s ní v Praze za mrazivého jitra: "Jen mi ještě více řekněte o tatínkovi." Nuže pochopení lásky tatínkovy bylo obtížnější než pochopení lásky maminky, ale oba se shodovali v tom, že svým dětem mají poskytnout svobodu v rozhodování co nejširší. To byl jeden z živých příkladů vedení láskou a týká se prvního nebo té první rady ze dvou Ježíšových rad učedníkům, o kterých jsem mluvil v předešlém článku 45.

Vraťme se na chvíli ještě k vedení sny. Byl jsem sice svědkem toho, že někteří lidé jsou vedeni sny, ale při tomto vedení se snadno ustrne na úrovni, kdy sen se přeceňuje a přikládá se mu větší význam, než jaký má, a nerealizuje-li se požehnání snu, pokrok nejde dál. U sebe považuji např. právem sen za trest, že jsem neposlechl daleko jistější způsob vedení. Když se mi něco zdá s duchovním obsahem, vím, že jsem se provinil proti svému vedení. Lze ustrnout nejen na kterékoli fázi vedení, ale i na kterékoli způsobu vedení. Příkladem jak se má jednat na přechodu jednoho prostředku vedení ke druhému, nám může být Ježíšův život. Dokázal se vzdát své rodiny - ale, prosím nikoliv nenávistně - jako se dovedl vzdát svých učedníků.

Při snaze žít správně je člověk veden celým svým životem a pozitivně každým svým činem, při kterém se snaží, aby byl správný.

47. Lidský život je nám zatím jediným trvale nejlepším prostředkem vedení, s jakým se lze setkat v celém vesmíru. Tento fakt je způsoben tím, že tělo váže všech sedm úrovní vědomí, i když žijeme jen na jedné z nich. Vážeme je tak, že je můžeme rozvázat k životu, i tak, že už jsou shora rozvázány. Že jsou rozvázány shora dolů a je třeba je rozvázat ještě zdola nahoru, o tom nám podali svědectví někteří křesťanští mystici.

48. Dalo by se říci, že je v nás všechno dokonale připraveno k tomu, abychom svým osobním vesmírem v malém, pootevřeným zdola, překonali vesmír ve velkém. Nelze však překonat vesmír ve velkém bez překročení hranic vesmíru v malém, lépe řečeno, bez toho, že bychom jím samým překonali jej samého. Pro spojitost mezi vesmírem v malém a vesmírem ve velkém a obou dvou s nestvořeným, dospívá tímto způsobem, touto spojitostí samovolně ke svobodě, aniž o tom víme, aniž o to stojíme.

Svoboda, neboli spása je tedy proces podobný všem procesům zavedeným v nás automatismem (1) a (2), který si ani neuvědomujeme, že tu jsou, tedy nikoliv nějakou náhlou jednorázovou záležitostí, i když pro nedostatek informovanosti se na každém přechodu z jedné fáze vedení do druhé jeví jako dokončená záležitost, třeba jako konec závislosti na rodině a na světě, a musí se člověku občas připomenout, že tomu tak není, jak budu líčit v článku 49.

Považoval jsem se po dobu pěti měsíců od 21. 11. 1939 za dokonale svobodného, osvobozeného či spaseného. Chybělo k tomu ještě mnoho, ale vítězství v jedné bitvě tu přece jen bylo. Ztratil jsem pocit osobní svatosti. Na celé cestě za svobodou jsou ztráty stejně důležité jako nabývání, a vždycky předcházejí nabytí, a musí se tak dlouho opakovat, až nabytí přestane být vlastněním, a začne být něčím propůjčeným a už ne za mzdu, nýbrž z lásky.

49. Získal jsem v koncentračním táboře ještě další velmi cennou zkušenost.

I lidé věřící, tedy na prvním stupni vedení, upadali do úplné beznaděje, když viděli, jak Bůh nezakročuje v ničem proti jejich trýznitelům, jako by se nacházel v sedmém dnu odpočívání, nebo odešel od stvořeného. Chybný názor. Naštěstí jejich chybný názor je na pravou míru přiveden v evangeliích. Jen se umět podívat na děj Ježíšova života. Luk. VIII, 22-25:

Jednoho dne vstoupil on i jeho učedníci na loď; řekl jim: "Přeplavme se na druhý břeh jezera." Když odrazili od břehu a plavili se, usnul. Tu se snesla na jezero bouře s vichřicí, takže nabírali vodu a byli ve velkém nebezpečí. Přistoupili a probudili ho slovy: "Mistře, Mistře, zahyneme!" On vstal, pohrozil větru a valícím se vlnám; i ustaly a bylo ticho. Řekl jim: "Kde je vaše víra?" Oni se zděsili a užasli. Říkali mezi sebou: "Kdo to jen je, že rozkazuje i větru a vodám, a poslouchají ho?"

Na prvním stupni vedení člověk věří (a učedníci byli dokonce už na druhém stupni vedení), ale občas jeho víra je tak zkoušena, že přestane věřit. Člověk uvěřil, a tak snadno podlehně dojmům, že Mistr je jím přiváben k dílu, že je lákán životem víry spíše, než by člověka vedl. Zkouška věřících nastala při bouři na jezeře. Kolik takových bouří dokáže aspoň na čas zkosit víru člověka. Stane-li se to, i kdyby člověk již byl učedníkem Páně až do té chvíle, přestává jím být a utíká se o pomoc k Mistrovi, o kterém má dojem, že spí, zatímco se člověk topí. V horším případě dokonce utíká od Mistra, jako učinil Jidáš. Příklad bouřky na jezeře byl zvolen tak, aby nikdo nemohl utéci, protože byl na jedné lodi s

Mistrem. Jen paluba jedné společné lodi způsobila, že na ní byli všichni přece jen bezpečnější, než kdyby se vrhli do vln. Víra sama však ještě nepasuje věřícího na učedníka, nýbrž teprve vírou přestává zkouška má tu moc proměn, že z obyčejného věřícího se stává učedník. Ježíš vyčítá učedníkům strach, proti kterému vždycky velmi přísně vystupoval, protože ve chvíli strachu člověk přestává být učedníkem a nemůže být dále Mistrem poučován, dokud strach nepřestane. Petr zapřel Ježíše ze strachu o sebe. V okamžiku smrti Ježíšovy ze všech dvanácti učedníků zůstal učedníkem jen jediný Jan. Víte dobře, jaký účinek mělo Mistrovo vedení v té chvíli. Ježíš řekl Janovi z kříže: "Hle, matka tvá," a ukázal na Pannu Marii. A své matce řekl: "Hle, syn tvůj," a ukázal na Jana. Nedospěli jsme ještě svou vírou příliš daleko, nevíme-li, že jsme syny a dcerami nesmrtelné duše. K tomuto poznání se dá dospět také z opačné strany než z pozice víry, sebezáporem. Pak ovšem samotný sebezápor nestačí, musí přispěchat na pomoc velmi nepříjemné vedení událostmi, vyprázdnění a všechno ostatní, o čem ještě bude dále řeč.

VIII. Druhá fáze vedení Mistrem

1. Druhá fáze vedení je vyznačena Ježíšovým životem od 30 do 33 let. Je tedy provázena též životem učedníků, ale také mnohými podobenstvími. K těm třeba říci, že nestačí je pochopit, nýbrž je nutno je prožít, aby se dospělo k podobnosti našeho života k vládě boží nad námi.

2. Ježíš se o této podobnosti vyjádřil slovy: "Abyste byli jedno s Otcem mým, jako já s Ním jedno jsem." To je začátek uvědomělé podobnosti, jejíž zdokonalování nemá konce.

Znáte zajisté věty o podobnosti dvou trojúhelníků. Ne vždy se dá týmiž prvky určit podobnost dvou trojúhelníků, protože jsou udány jiné prvky. Tak je tomu i s člověkem. Každý se přibližuje k trojjedinosti boží odjinud, ale nikdy se nestane trojjediností samotnou, nýbrž se k ní jen přiblíží.

3. Ukážeme si na některém z podobenství Ježíšových rozdíl mezi pochopením podobenství a jeho prožitím. Upozorňuji, že jsem kdysi varoval před touhou něco výjimečného prožívat, a na tom trvám, protože by se mohlo stát, že bychom u prožitku ustrnuli a zaměnili bychom jej za cíl. Prožitek může navozovat nový vyšší stav vědomí, ale není stavem samým, nýbrž projeveným náznakem procesu, kterým se jinak skrytě do stavu dorůstá. Ani kterýkoliv ze stavů není ničím definitivním. Ani nejvznešenější stav by se neměl zaměňovat za svobodu bez omezení stupněm a

časem. Naše svoboda je totiž pro nás u Boha připravena od věčnosti, tedy už je, pouze v našem úseku vědomí se začne objevovat, napřed nesměle a pak stále dokonaleji.

Mat. XIII, 44:

"Podobno je království nebeské kvasu, který vzala žena a zamíchala do tří měřic mouky, až všechno zkynulo."

Napřed pochopení tohoto podobenství. Došel jsem k němu sice z opačné stany, napřed prožitím jeho obsahu, takže jsem nemohl dospět k rozpornému řešení, ale zde vysvětlím napřed pochopení.

V okamžiku našeho narození nesmrtelná duše zadělala do našich tří měřic mouky tolik kvasu, že stačí k tomu, aby celá naše tělesnost se přetvořila na její kvas, tzn. na transformační schopnost, kterou naše tělo obsahuje, a je-li použito všech možností transformace, celá naše tělesnost se ve své substanci přemění na vlastnost kvasu, který náleží nesmrtelné duši.

Tenhle způsob přeměny dokonale reguloval např. Eliáš a potom Ježíš.

Náš prožitek tohoto podobenství může vypadat takto:

Předpokládáme-li - a nemusí jít o nic víc než o předpoklad -, že naše tělo pochází od Boha a jemu náleží, můžeme podniknout potřebné kroky k tomu, aby se k němu vrátilo, aby tato propůjčená hřivna byla vrácena Hospodáři, ať si s ní dělá, co chce. A on si s ní podle naší připravenosti počíná tak, že naši hmotu napřed překvašuje a pak, až je i upečena, ji "pojídá". To je skrytý smysl všech zástupných zápalných obětí ve Starém zákoně a oběti Ježíšovy na kříži. Zatímco ve Starém zákoně se obětovala zvířata, symbolické jednání životem Ježíšovým pokročilo tak daleko, že Ježíš obětoval svou tělesnost namísto zvířecí, též proto, bychom vůbec věděli, k čemu je v nejvyšším smyslu slova lidská tělesnost.

Kvašení se dá, při vědomém odevzdávání těla Bohu, zřetelně pociťovat v celém těle, ale když se na ně člověk svou pozorností upne tak, že zapomene na svou oběť, nepřejde od sebe k Bohu, nýbrž zůstane u sebe, konkrétně u svého pocitu. Měl jsem velkou práci s tím, abych se neupnul pozorností na proces kvašení, protože on začal citelně probíhat při každém odevzdávání těla Bohu. Ale věděl jsem, že kvašení probíhá z moci nesmrtelné duše, i když na ně neupínáme pozornost. V jiném spisu jsem uvedl, jak jsem se vymanil z tohoto pocitu kvašení. Nevymaní-li se z ní člověk, podobá se jeho pozornost šlapání po zasetém poli.

Pečení není uváděno v podobenství, protože už je něčím dalším, braním kříže, které má nastat po sebezáporu, kterým je v tomto případě odstup od pociťování kvašení.

Pak musí následovat ještě taková míra odevzdanosti, že člověk bez jakéhokoli nároku pro sebe, ponechá Boha, "aby jedl." Viz podobenství o služebníkovi na poli a v domě Hospodářově. Tentokrát si všimněte, jak se služebník choval v domě Hospodářově. Připojil se obecně k oběti, čímž se teprve stal **užitečným** služebníkem. Učinil totiž tím, že pro sebe nechtěl nic, něco velmi důležitého. Pomohl k proměně služebníka neužitečného, který celý den poctivě pracoval na hospodářově poli, na služebníka užitečného, který už přestává pracovat za mzdu a začíná pracovat z lásky. Služebník neužitečný se tím proměnil na služebníka užitečného.

Zpět k pochopení téhož. Všechny jmenované procesy probíhají při existenční cestě v těle. Viz desátou kapitolu. Tedy "ve třech měřících mouky". Ne všechny se dají pociťovat, a pokud se pociťují, jsou tyto pocity pouhým následkem hlubších, nepociťovatelných příčin. Důležitější než pocit je změna stavu mysli a jejích tendencí. Přichází samovolně a na rozdíl od pocitů nemůže být ovlivněná lidskou vůlí.

4. Doplňkem vysvětleného podobenství je další. Mat. XIII, 31-31:

"Nebeské království je podobno hořčičnému zrnku, které člověk vzal a zasel na svém poli. Ono je sice nejmenší mezi všemi semeny, ale když vyrostе, je větší než všechny rostliny a stává se stromem, takže přilétají nebeští ptáci a usedají v jeho větvích."

Běžný výklad zní: Vláda boží začíná v člověku tehdy, když člověk zaseje zrníčko víry do svého srdce, stále je zalévá a pak okopává a pěstuje, až vyrostе ve velkou vládu boží, která je útěchou i pro ostatní lidi. Při tomto výkladu se počítá s tím, že víra, i když je naučena lidmi, svým základem odpovídá Vůli boží, aby člověk věřil, a pak se brzy setká se silou boží Vůle, neboť z nepatrného semínka (obdoba špetky kvasu z minulého podobenství), které zasel, vyrostе strom, který je oporou nejen pro věřícího, ale i pro jeho okolí. (Všimněte si alternativy prvního podobenství. Tam zamíchala nesmrtelná duše kvas do mouky, zde člověk zasévá víru, a teolog by řekl, že víra je charisma, které pochází od Boha.)

Tomu materialisté nevěří. Snaží se znemožnit, aby se vyučovalo víře, a tím chtějí dokázat, že víra musí být založena člověkem, jinak hyne; a že není ničím jiným než přežitkem,

kterého se máme zbavit. Podle nich nic nevyroste z boží moci, protože žádná taková moc neexistuje. Říkají: Učiňme z lidí ateisty, a oni se osvobodí z pout víry.

Co k tomu říci? Že tu byli a jsou velikáni víry, kteří tuto fázi vyvracejí svým myšlením a působením. K tomu nám říkají ateisté, že je třeba jiných ještě větších velikánů, kteří by se odhodlali oběti pro pokrok vědy a pro lepší pochopení světa, ve kterém žijeme.

K tomu mám mnoho osobně co říci ze zkušenosti, kterou u mne navodili lékaři bez pomýšlení na náboženství. Měl jsem ve dvou letech jedinou víru, a to víru v pozemský život, a hájil jsem ji všemožným odporem proti lékařským zásahům...a neuhájil jsem ji, protože jsem v rozmezí dalších dvou let čtrnáctkrát nesnesl bolest, kterou mně lékaři způsobovali. Mé smysly a s nimi i můj rozum se od té bolesti distancovaly.

A tu se stalo něco, co se stále opakovalo, kdykoliv jsem se distancoval od situace, která buď ve mně nebo vedle mně existovala. Jakmile jsem se vyprázdnil od světa, ve skutečnosti od své osobní vůle řešit velmi naléhavou záležitost, která si vyžadovala celého člověka, aby mohla být vyřešena, vždycky jsem zjistil, že ve mně povstává Moc, která není lidská, neboť je mnohem dokonalejší, než co člověk zmůže. A ta Moc řeší všechno, co jí přijde pod ruku šmahem jen za pouhého souhlasu a pomoci člověka. Tato Síla v 17 letech povstala tak dokonale, že mne přemohla a zavedla vodu mého života do nových struh.

Vím od té doby, že i základ naučené víry se může setkat s vírou pocházející z věčnosti, která je mocnější než lidská vůle.

S touto Mocí jsem se setkal bez pomoci víry, a to je pro mne důležitým faktem, který vyvrací celý ateismus se vším příslušenstvím.

Přece bylo nutno zasadit seménko, a musel to udělat člověk. Ať už to byli napřed lékaři, kteří nevěděli, co činí kromě toho, že mě operují, nebo jsem to byl v 17 letech já sám, který náhle věděl, že je třeba zasadit seménko tak, aby bylo v dokonalém styku s půdou a aby se zalévalo. To už nebylo seménko víry, nýbrž uzavírání okruhu: všechno od Boha a všechno Bohu, mám k dispozici.

Byla to Moc a je to Moc, která není závislá na ničem, ale její projev v našem vědomí je možný jen tehdy, dáme-li jí k tomu "svolení", a o jehož povaze jsem už mnoho řekl - vyprázdnění, kříž, následování.

5. Jiné podobenství uvedené v Mat. XIII, 1-7:

Hle, vyšel rozsévač rozsévat. A jak rozséval, padlo některé zrno vedle cesty. I přiletěli ptáci a zezobali je. Jiné padlo na skalnatou zem, kde nemělo mnoho půdy, a hned vzešlo, poněvadž nemělo hlubokou prst. Ale když vyšlo slunce, sežehlo je, a poněvadž nemělo kořínky, uschlo. Jiné zase padlo do trní. I vyrostlo trní a zadusilo je. Jiné však padlo do dobré půdy a dávalo užitek stonásobný, jiné šedesát zrn a jiné třicet. Kdo má uši, slyš.

Evangelium sv. Matouše pak pokračuje ve zdůvodnění toho podobenství. Mat. XIII, 7-23: *Ježíš řekl: "Vy tedy slyšte výklad podobenství o rozsévači. Pokaždé, když někdo slyší slovo o království a nechápe, přichází ten zlý a vyrve, co bylo zaseto do jeho srdce; to je ten, u koho se zaseto podél cesty. U koho bylo zaseto na skalnatou půdu, to je ten, kdo slyší slovo a hned je s radostí přijímá; ale nezakořenilo v něm a je nestálý; když přijde tíseň nebo pronásledování pro to slovo, hned odpadá. U koho bylo zaseto do trní, to je ten, kdo slyší slovo, ale časné starosti a vábivost majetku slovo udusí, a zůstane bez úrody. U koho bylo zaseto do dobré země, to je ten, kdo slovo slyší i chápe a přináší úrodu, jeden stonásobnou, druhý šedesátinásobnou, třetí třicetinásobnou."*

A ještě: Mat. XIII, 34-43: *Toto vše mluvil Ježíš k zástupům v podobenstvích; bez podobenství k nim vůbec nemluvil, aby se splnilo, co bylo řečeno ústy proroka:*

Otevřu v podobenstvích ústa svá, vyslovím, co je skryto od založení světa.

Potom opustil zástupy a vešel do domu. Učedníci za ním přišli a řekli mu: "Vylož nám to podobenství o pleveli na poli!" On jim odpověděl: "Rozsévač, který rozsévá dobré semeno, je syn člověka, a pole je tento svět. Dobré semeno, to jsou synové království, plevel jsou synové toho zlého; nepřítel, který jej zasel, je ďábel. Zeň je skonání věku a ženci jsou andělé. Tak jako se sbírá plevel a pálí ohněm, tak bude i při skonání věku. Syn člověka pošle své anděly, ti vyberou z jeho království každé pohoršení a každého, kdo se dopouští nepravosti, a hodí je do ohnivě pece; tam bude pláč a skřípění zubů. Tehdy spravedliví zazáří jako slunce v království svého Otce. Kdo má uši, slyš!"

Berme na vědomí, že učedníci Páně mohli slyšet výklad jen tak daleko, kam až dospěl život jejich Mistra, který jim byl příkladem paralelně jdoucí s jeho slovem. A protože jeho život ještě nedospěl k pozemskému konci, nemohli pochopit např., co říkal o skonání věků. Duch těch slov jim unikal. Ale mělo jim být

nápadné, že nemluvil o Synu božím, nýbrž o Synu člověka, jako na mnoha jiných místech, kdy potřeboval vysvětlit úkol syna člověka, tj. lidského dítěte a ne syna božího v jeho vědomí bez začátku o nestvořeném. Mluvil tedy o úkolu člověka až do skonání věků. Člověk je na zemi, aby v člověku byl dokončen pobyt v čase a v prostoru, aby se z něho přešlo do svobody nezávislé na čase a prostoru. Tuto svobodu Ježíš výstižně nazývá skonáním věků.

Co věky trvá, je nabytím svobody zrušeno, za okolností, které Ježíš neopomíjí zobrazit.

Kdybychom si citovaná podobenství doplnili ještě podobenstvím o rozsévači, který zasel dobré semeno, ale v noci přišel nepřítel a zasel koukol, pak se mělo obojí nechat dozrát až do žní a teprve pak se má oddělit zrno od koukolu a koukol se má spálit (Mat. XIII, 24-30), dostali bychom dokonalý obrázek o tom, co se děje s člověkem od narození až po jeho vítězství nad dualistickým řádem. Zároveň by nám z těch podobenství vysvitlo, že překonání relativního zla není jednorázovou záležitostí, nýbrž záležitostí růstu relativního dobra i zla, protože obojí je až do skonání věků (žní) nutné partnerství na dualistické úrovni.

Ze všech Ježíšových podobenství bychom si měli vzít aspoň tolik, abychom věděli, co má provést na své životní dráze člověk, a co za něj činí Bůh. Kdybychom se pak přiměli k tomu, abychom vykonali, o čem jsme se dali poučit, nabyla by naše cesta podobu druhého stupně vedení bez těžkostí, ovšem bez těžkostí dočasných, jen proto, aby se druhý stupeň dal provést.

Ještě jednou: Člověk je skvěle vybaven tělesností, kterou může přeměnit všechno, co je v něm pomíjející, na věčné, ale musí to provádět disciplinovaně a podle dispozic předvedených Ježíšovým životem. Na prvním stupni vedení si vystačí s automatismem (1), svěřeným od Boha, kterým dokáže uhájit svůj pozemský život; a poslušností společnosti, ve které žije a přírodních zákonů, které ovládá, dospěje k tomu, že se činnost jeho automatismu (1) rozšiřuje. Tomuto rozšířenému automatismu říkám automatismus (2). On, jako ten první, je-li vzbuzen, všechno potřebné poznává za nás, takže nemusíme vědět, kterak se to děje, právě tak jako při činnosti automatismu (1), nemusíme vědět, proč a jak nám tluče srdce, a ono přece klepe dál atd. Bůh tedy do nás vstupuje svým automatismem (1) už od chvíle narození. Proto mohla Eva říci, když se jí narodil syn, že má Boha. Je pochopitelné, že přitom všem můžeme, ale nemusíme věřit na Boha, a všechno se děje stejně bezpečně bez víry jako s ní. Je-li tu však a je-li správná, není-li jen formálním přitakáváním, nýbrž faktickým následováním

článků víry, je skvělým urychlovačem celého vývojového procesu. Především nás uvádí do vývojového procesu i tam, kde rozum zůstává stát buď údivem nebo z neschopnosti. Credo quia absurdum.

Mělo by nám být také jasné, že člověk nevystačí na druhém stupni s prostředky, kterých používal bezpečně na prvním stupni vedení a další nepotřeboval. Proto Ježíš na rozhraní prvního a druhého stupně opustil rodinu, tj. převládající vývojové prostředky prvního stupně.

6. Zřejmě v mém výkladu chybí vysvětlení přechodových prostředků z prvního na druhý stupeň, z nichž jedním z nich byl křest Ježíšův v Jordánu a dalším pobytu na poušti. Tyto vývojové prostředky přechodného rázu se jeví v lidském životě často v podobě k nepoznání pozměněné. Budu muset o nich mluvit až později velmi opatrně, aby si nikdo nemyslil, že stačí být např. pokřtěn ve chrámu nebo když se ten symbol objeví ve snu. Příklad od případu se vnitřně křest projevuje u každého z té strany, odkud člověk přichází. Ježíš k němu přistoupil ze třiceti let ve spořádané rodině a ve společnosti usměrněné Starým zákonem. Říkám tomu přístupu vzestup z dokonale, do všech podrobností stylizovaného života. To není případ nikoho z nás, a podle toho se jeví nová potřeba křtu jinak. Přesto však, že vnitřní křest neprobíhá v obrazu Ježíšova křtu v Jordánu, dá se při trochu poučenosti rozeznat velmi snadno podle následků v našem životě.

Já jsem jej např. prodělal ve dvou fázích, v první v 17 letech, ve druhé stejně nečekaně 21. 11. 1939. Podle účinků jsem jej poznal. Nebylo ani třeba, abych jej odděloval od souběžně probíhající Ježíšovy smrti (neboť on za nás znovu na kříži umírá, jakmile tuto jeho oběť uneseme. Je věčným Spasitelem.) a jeho zmrtvýchvstání (neboť On je první, který vstal z mrtvých, a vždycky bude prvním, i když mezitím mnozí vstanou z mrtvých. V tom je věčnost počínání Kristova) a působení Ducha svatého. Ježíšův život to znázorňuje analyticky, jedno za druhým, kdežto v lidském životě jedno prolíná druhé, tak jak tomu bylo fakticky i u Ježíše. Smrt na kříži probíhá od narození člověka společně se vzkříšením. Nemusíme o tom vědět a nemusíme k tomu přidávat sebeumrtvování vlastními prostředky. Nejsme oddělenými bytostmi ani od Kristovy oběti, ani od jeho vzkříšení, ani od našich partnerů na cestě. Do našeho malého úseku vědomí AB se z toho dostává málo. Mými nejradikálněji působícími partnery byli lékaři se svými operacemi za vědomí a pak esesman, který mne ujistil, že mne zabije. Ale kromě těchto partnerů působících zvnějška, je celá řada těch, kteří působí zvnitřka, a jsou neméně důležití.

Někdy vnější zásah navodí vnitřní proces, jindy naopak vnitřní proces navodí změnu životních podmínek a změnu celého člověka. Obojí působí vzájemně a je to způsobeno tím, že nedokážeme tak dokonale ztrácet, jak jsme dokonale ztratili stav, ve kterém jsme byli před narozením. Z nynějšího stavu se nemůžeme vrátit do matčina lůna, kdežto jinak se můžeme uchýlovat aspoň ve vzpomínkách k tomu, co má být už za námi. Tato smíšenina minulého s přítomným a se sněním o budoucnosti degraduje přítomnost na neskutečný život.

7. I když se tedy nedá stanovit přesně úroveň, na které se ocitá vedení na druhém stupni, přece jen jeho základní konstanty jsou zachovány, protože nepocházejí z průlinčitosti tohoto stavu s jinými nižšími a vyššími stavy, nýbrž z poznání, které se dostavuje na přechodu mezi prvním a druhým stupněm a které se vyznačuje takovou mocí, že ji nemůže přemoci žádný paralelně probíhající stav. Obsah tohoto poznání se dá nejlépe vyjádřit Ježíšovými slovy: "Zvířata mají svá doupata, ptáci svá hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavy sklonil." Opravdu tento rys proměny ve vědění se dá jasně vyčíst z Ježíšova života po 30. roku jeho věku. Zatímco před tím musel být v tom, co je jeho Otce, to můžeme aspoň pochopit, ale nemít zde na světě domov, ani provizorní a dočasný, to dokážeme jen v představě, neodpovídá-li tomu naše poznání.

I my musíme být v tom, co je našeho Otce, jenže o tom nevíme. Proč zároveň říkám, že potřebujeme nabýt zvláštního druhu poznání, abychom přestali mít na světě domov? Víme dobře z podobenství o marnotratném synu, kdy člověk obvykle přestává mít pocit, že má na světě domov. Sice nejen obvykle, nýbrž vždycky dochází k tomu, že promarní všechno, ale způsob promarnění je tak rozsáhlým pojmem, že jej nelze brát doslovně jen podle běžných znaků. Mívá znaky zcela neběžné, takže je zde nedokážu ani vyjmenovat. Většinu těch hlavních vyjmenoval Ježíš svým životem: Při narození, jako my všichni, ztratil vědomí o věčném domově, ve 30 letech opustil rodinu, ve 33 uředníky atd., ale nikdy z vlastní vůle, nýbrž z důvodu nastoupivšího jiného druhu **vedoucího** poznání, které překrývalo poznání minulé, a nejen to, měnilo i účelnost minulého poznání. Všechno ve světě je dočasně účelné. Ježíš svým životem naznačil, že je v lidském životě účelný rozum i cit, ale i různý věk a různý zdravotní stav i únava. Mohli bychom z jeho života stejně dobře vyčíst cestu dítěte jako cestu starce nebo člověka v produktivním věku.

8. Vzestup z prvního do druhého stupně vedení je především změnou ve stavu vědomí člověka. V tom smyslu se

mluví v Bibli o starém a novém člověku, o smrti starého a narození nového. Vědomí, z něhož je živ jen úsek AB, je vědomím starého člověka. Tady se lidé obvykle dopouštějí velkých chyb při následování Krista. Všechny se dají přičíst neznalosti symboliky Ježíšova života. Vizte některé z nich:

a) Láska duše je láska k duši.

b) Vzdálit se všeho stvořeného, abychom snáze přilnuli k nestvořenému, tj. k Bohu.

9. Křesťané, kteří zastávali názor, že pravou láskou je láska duše k duši, obvykle zanedbávali tělesný stav člověka, a tak se stávalo, že touto nedbalostí trpěli nejen nerovnováhu v majetkových poměrech, ale chovali se trpně i k léčení chorých. Všimli si správně, že Ježíš dával přednost duši před tělem, ale nikdy tak, že tělo opomíjel. Příklad: Chromému odpustil hříchy, ale pak ho zbavil i jeho zmrzačení. Přál-li si někdo, aby byl uzdraven, vyléčil jeho nemoc a nevnucoval mu spásu duše. Ani se o ní nezmínil, protože mu bylo přikazem, co si nemocný přál a kam až sahala přirozená touha nemocného. Tu nikdy nepřekračoval.

Tradice dlouho odkazovala chudého chybně na odplatu v nebi, neboť podle slov Ježíšových měla za to, že snáze projde velbloud uchem jehly, než by vešel bohatý do království nebeského. V Ježíšově výroku není chyba, ale je chyba v pojetí chudoby pochopené jen ze slov Ježíšových a ne také z jeho činů a z jeho pojmu blahoslavenství. Další chyba je v nepochopení pojmu království božího a pojmu nebe, které je stavem a ne místem.

Království boží není někde mimo nás, nýbrž je vládou boží v nás, bohužel vytlačenou z úseku vědomí AB. Vláda boží, rozumějte tak království božímu, se v našem vědomí zvětšuje, hledáme-li tuto vládu především a podřizujeme-li se jí. Záležitost trpnosti.

Chudoba nezačíná ani nekončí u majetku, nýbrž u poměru k majetku. Boháčem je stejně ten, kdo po bohatství touží, jako ten, kdo bohatství má!

Vzorem pravé chudoby je chudoba učedníků Páně během tří let učednictví. Nic jim nechybělo, ale věděli, od koho všechno mají. Takový poměr máme mít ke všemu, co v tomto světě užíváme. Má-li být zachováno vedení na úrovni druhého stupně, musíme mít správný poměr ke všemu, čím disponujeme, chovajíce se k tomu ne jako ke svému, nýbrž jako k propůjčenému.

10. V křesťanství dlouho převládala snaha, vzdálit se všeho stvořeného, abychom snáze přilnuli k Bohu.

Panoval názor, že stvořené je pokaženo zásahem d'ábla, a proto je dokonce nebezpečné věnovat se stvořenému. Jako by to byla služba zlu. Stvoření světa a pád z ráje se bralo jako nějaká vzdálená minulost, dopadající krutě až na nás. K této chybě se došlo tím, že Mojžíšovo líčení stvoření se považovalo za historický fakt, zatímco je to neustále platný a do různé hloubky se opakující vnitřní stav s dopadem na zevní poměry, v nichž člověk žije. Mojžíš prožil stvoření světa v době, a mohu říci, že k tomu nepotřeboval ani šest dní, ani nejmenšího času, tak jako já 21. 11. 1939. Převedel-li svůj vnitřní stav do šestidenního děje a sedmého dne božího odpočinu, bylo všechno v nejlepším pořádku, dokud Mojžíšův vnitřní stav byl znám a přístupný. Smím hájit Mojžíšovo poznání, protože je znám, ani nepotřebuji odmítat Mojžíšův obraz, ve kterém buď jeho stav proběhl, nebo jej přejal z obdobných líčení už existujících na Blízkém východě. Ježíš mluví o d'áblu, který zasévá koukol, ale d'ábla také definuje. V podobenství o koukolu jako vývojový stav, ve kterém koukol hraje významnou roli, právě jako noc, ve které přichází nepřítel, a čas, ve kterém dozrává jak zrno, tak koukol. Všechno má svůj nenahraditelný význam až do skonání věků. Jde o nedílnou součást dualistického zákona neustále nás vychovávajícího.

Ježíš se nejen snažil o to, aby z jeho života na zemi jasně vyplynulo, jak velký význam má lidský život prožívaný v dualismu, ale přál si ukázat, jaký obrovský úkol má člověk provést v těle nejen pro sebe, ale i pro bližního. Ten úkol by se dal vyjádřit jednoduchým obrazem: Překonat hranice vesmíru, které se nacházejí v nitru člověka. A nitro člověka je společné nitru všech věcí.

11. Stvoření není pokaženo zásahem zla, nýbrž je vybaveno tak, aby co je stvořené také rozeznávalo podle svých možností a úkolu, co je pro ně správné a co nesprávné. Toto rozlišení mají zvířata vrozeno, člověk na to málo vrozeného navazuje naučeným rozlišováním mezi správným a nesprávným a svou složitější a úplnější transformační soustavou, o které zatím celkem nic neví.

Musím se dokonce usmívat nad poctivou snahou hus, aby mě naučily jíst trávu a rozlišovat zdravou a nejedovatou rostlinu od nezdravé a jedovaté. Tomu mne nenaučily, protože ony jsou vybaveny přírodou tak, že rozeznávají zdravou a nezdravou stravu, pokud se vyskytuje v rostlinné říši. Ale vzbudily ve mně úctu, protože se neproviňují proti svému poznání.

Podobně si počínají rodiče při výchově dětí. Učí je rozlišovat správné od nesprávného, a je dobré, učí-li je dávat přednost

dobrému před příjemným, ale nemají tak snadnou úlohu jako zvířata.

Ježíš měl oproti jiným vychovatelům tu výhodu, že věděl o svých učednících, co oni sami o sobě nevěděli, že dělají také něco jiného, než co si přejí dělat a že nevědí, co nevědomě dělají. A bylo-li něco z toho důležité, podporoval to, třebaže pro něho následky toho byly někdy krajně nepříjemné. Věděl, že žijeme proto, abychom se přiblížili co nejvíce ke svobodě, které se v náboženství říká spása. Věděl dále, že toho nemůžeme dosáhnout, nezbavíme-li se pocitu oddělenosti. Věděl, že nelze dosáhnout svobody, nebereme-li v úvahu i tentýž cíl bližních. Také oni míří ke svobodě a nevědí o tom a netouží po tom, čili nevědí, co vždycky a za všech okolností dělají kromě toho malého, za čím vědomě jdou! Ježíš věděl, že lidé se musí osvědčit napřed v tom malém, aby se vůbec mohli osvědčit ve velkém. O této úměrnosti vychovatelé vědí, ale nemohou ji dokonale využít, protože trpí pocitem oddělenosti od všech ostatních lidí. Toho u Ježíše nebylo. Jen tak se mohlo stát, že Ježíš vychovával učedníky výhradně k lásce k bližnímu, zatímco oni především ze sebelásky šli za osobní spásou, byli však ochotni uznat lásku k bližnímu za nepostradatelný prostředek k nabytí spásy. A tak je musel Ježíš během tří let vychovat.

Nebylo nutno je vychovávat k touze po spáse, protože tehdy na Blízkém východě kolovala panika o blízkém konci světa. Vyskytl-li se někdo, kdo sliboval, že může každého vymanit z nebezpečí hrozící zkázy, měl zajištěn vychovatelský úspěch.

My ovšem i bez paniky o konci světa víme, že umřeme, a na rozdíl od lidí Ježíšovy epochy věříme, že po smrti z nás nic nezůstane, že nepřejdeme ani do nebe, ani do pekla. Věříme tedy také v brzký konec světa, pro nás nevyhnutelný. Zde není překážka pro vstup do učení u Ježíše. Tato nevědomost nám slouží tak jako i jiné nevědomosti a pokorně slouží vedle pravé moudrosti.

Největší překážka je v tom, že i tehdy, kdy se snažíme o skutky lásky, domníváme se, že je konáme jen z vlastní iniciativy a síly, zatímco ke všemu, co konáme, potřebujeme soustavný příkon síly z věčného zdroje. Proto vedl Ježíš učedníky k tomu, aby zázračně léčili. V tom zázračném nemohli spatřovat svou schopnost, neboť věděli, že jsou k zázrakům vybaveni Ježíšem.

12. Učedníci měli milovat bližního bez nároku na bezprostřední odměnu, jen v naději na pomyslnou věčnou odměnu. Vývoj musel jít dál. Jejich dobročinnost vedla k tomu, že se odnaučili čekat i naději na spásu a začli konat dobro pro dobro samo a z

lásky k bližnímu. Vývoj musel jít ještě dál. Až k tomu bodu museli dospět během tří let učednictví, protože je čekalo zřeknutí se i té nejmenší naděje na spásu, když viděli samotného ručitele spásy potupně a bezmocně umírat na kříži. Tohle probíhá u člověka, který touží po osobní spáse, mnohem pomaleji. Člověk stárne a nevidí se už na vrcholu svých sil, a proto nabývá dojem, že něco promeškal, co se už nedá dohonit. Mýlí se, neboť zatím neví, že i tu nejmenší sílu bere z věčného pramene, i v hodinu před smrtí vysílením. Dříve měl třeba více hřiven k dispozici, ale pak má jen jedinou, dohasínající život. Věk ho tedy obírá o iluzi, že více záleží na čemkoliv lidském než na Bohu.

Dokud pocit oddělenosti není dost otupen, je nutná sebeláska, aby dočasně zastoupila poznání jednoty. Ježíš si nedělal iluze o tom, že by snad učedníci se přestali mít rádi, nýbrž počítal s jejich sebeláskou jako s vývojovým prostředkem. Je-li však člověk na druhém stupni vedení podporován zdola sebeláskou, dostavuje se s ní spojená a v ní obsažená duchovní nevědomost. Té se nelze zbavit, pokud má člověk rád především sebe. Dá se vést nepřímá úměra: Čím větší sebeláska, tím menší duchovní poznání. Na základě této nepřímé úměrnosti vážne, obvykle po celou dobu druhého stupně vedení, naše duchovní poznání. Protože duchovní poznání pochází příměji a bezprostředněji od Boha než poznání pomíjivého světa, teprve až Duch převládne rozum, dostavuje se toto přímější poznání. Co znamenají slova, že duchovní poznání pochází příměji od Boha? Naše zření světa pochází také od Boha, ale prochází šesti transformacemi v čakramech. Při každé transformaci se snižuje jeho účinnost. Tímto výkladem jsem si připravil základní stanovisko pro vlastní výklad příkladu Ježíše. Stanovisko, které jsem zaujal bez úvah a nepřipraveně dne 21. 11. 1939. Toto stanovisko pochází tedy z metafyzické zkušenosti, kterou jsem tehdy prošel.

Malou částí této zkušenosti bylo toto:

13. Od té chvíle vím, že Ježíš zpodobnil svým lidstvím a lidstvím svých učedníků obecně jednoho a kteréhokoliv dospělého člověka. V tomto smyslu každý učedník Páně představuje, zatím jen pro mne, určité povahové centrum. Těch center není náhodně dvanáct, neboť jejich počet představuje vesmír ve velkém i v malém, a ten měl v kabbale číslo dvanáct. Podle tohoto pochopení má Panna Maria povahu jak smrtelné, tak nesmrtelné duše a též vládkyně vesmíru. Pannu Marii vždy bez poskvrny počatou atd., zkrátka všechno, co se o ní dočítáme v Bibli. O svých učednících Ježíš řekl, že si je nevybral sám, nýbrž mu je poslal Otec. Tím chtěl říci, že všechny naše lidské schopnosti mohou existovat jen

z Vůle a Moci boží. Z téže Vůle mají též své meze a nemohou působit za těmito mezemi, mají též své pravomoci, které nemohou překročit. Herodes je symbolem rozumu jako vládce, který si osobuje všechna práva na vládu. Svatý Josef je rubem rozumu neobrozeného a nepřístupného domluvám. Budu-li pro svůj výklad potřebovat další paralely, zavedu je postupně.

Původní lidské vlastnosti pocházejí od Boha jakýmsi zrcadlením, procházejí zvykovou modifikací. Pozměňují svou povahu a projev podle výchovy, která vede k návykům nebo k vyšlapání cest a cestiček. Mistr vede učedníka zpět do čistého proudu, který ustavičně vytéká z věčného zdroje.

Ježíš za tím účelem volil nejsnazší cestu, na které se učedníci snadno dovídali, že jejich schopnosti pocházejí z věčnosti a ne z člověka. Ježíš nepohrdal zbytky transformovaných lidských vlastností a říkal tomu osvědčovat se v malém, což považoval za spolehlivý základ budoucího umění, v němž se může člověk osvědčit i ve velkém.

V jednom podobenství hospodář svěruje služebníkům toto málo, jednu, dvě nebo pět hřiven. Nikoliv tedy velké bohatství. Také naše schopnosti jsou jen malá seménka, ze kterých může vyrůst velký strom.

14. Možno zjednodušeně říci, že začátkem druhé fáze vedení je povolání lidských vlastností za hranice jejich normálních projevů. Lidské vlastnosti se vyvinuly tak, aby mohly být především použity k osobnímu prospěchu jejich nositele. Učednictví u Ježíše spočívalo v tom, že hned od počátku byly používány jinak než pro osobnost jejich nositele, jako by nepatřily jejich nositeli, nýbrž byly boží.

Lze si však jen ztěžít představit, jak by dnes mohlo dojít k takovému vedení, jaké prováděl Ježíš, když tu není Ježíše a jeho osobního příkladu. Kdybyste však uvěřily, že jste uvnitř kompletním Ježíšem a učednicemi na povrchu, nebo kdybyste se aspoň na čas přemohly a jednaly se svými vlastnosti jako s propůjčenými hřivnami, které nejsou vaše, a z nichž ani užitek není váš, brzy byste se přesvědčily, že pak je takové vedení nejen možné, ale i přirozenější než cokoliv jiného.

15. Uvedu nyní příklad tatínka, který skvěle dovedl použít ve svém konkrétním životě obecný příklad Kristův. Tatínek uměl sobě nepatřit a věnovat se něčemu, co mu nic nevynášelo, ale co

považoval za potřebné pro lidstvo. Prodával svůj čas jen proto, aby mohl také používat čas, který neprodával.

Jestliže tatínek časem, který prodával, sloužil času, který neprodával, pak tímto sjednocením času mířil k následování Krista. Ten nepodceňoval čas přerůzným způsobem prožívaný. Jen proto byl schopen léčit a zároveň vést lidi do království božího. Všechny složky života mu byly stejně cenné, když jich používal k duchovnímu vzestupu. Nepodceňoval styk s rodinou, když ukazoval, že by se bez ní nemohl obejít do svých 30 let. Pak dával přednost službě bližnímu v širším smyslu slova, ale přitom soustavně dával najevo, že kdo se nachází na úrovni základních rodinných vztahů a genetických vztahů, rozumějte vztahů k národu a lidstvu, tomu se musí posloužit tak, jako by žádné jiné vztahy neexistovaly. Ani slovem se nezmínil slepci, kterého vyléčil ze slepoty, že je ještě jiná slepota, jiná žízeň, které se nedají odstranit tím, že přednostně právě jen je odstraňujeme jako překážky.

Když tatínek léčil, tak jen léčil, když psal pro lidi, o čem oni zatím nevědí a o čem by měli jednou vědět, nepotřeboval myslet na léčení lékařovo, a přesto jedno nepotíralo druhé. Jeho jednání se podobalo smyslu slavného výroku sv. Terezie z Avily: "Když křepelku, tak křepelku." To znamená, že jedla, aby mohla dělat to ostatní za jídlem. Učedníkům Páně také nic nechybělo a nesmělo chybět během těch tří let učednictví.

Všimly jste si jistě, jak se tatínek postupně vybavoval z dualistického řádu tak, jak to ukazoval Ježíš svým učedníkům.

Narážím zde opět na základní požadavek Ježíšův: "Chceš-li kdo za mnou přijít, zapři sama sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne."

Místo "chceš-li kdo za mnou přijít" tatínek dosadil náročnější: "Má-li kdokoliv za Tebou přijít, nesmím čekat, až se on rozhodne to učinit, nýbrž sám sebe budu zapírat a sám budu brát svůj kříž, aby Tě mohl snáze následovat, nebo aby se mohl aspoň rozhodnout Tě následovat."

Jsme jednotou, nemáme podléhat dojmu, že jsme jeden od druhého oddělen. Tatínek o této jednotě věděl, že pocit té jednoty je zkušeností a nikoliv naučeností nebo pouhým uznáním. Má-li člověk tuto zkušenost, není braní kříže utrpením, nýbrž něčím tak radostným, že nic na světě nemůže člověku poskytnout větší radost. Braní kříže pak není trápením nebo sebetrýzněním, nýbrž radostnou vymožeností či uměním něco málo ze jha Kristova brát na

sebe a tím se přibližovat k oné jednotě s Ním, o které Ježíš řekl: "Mé jho je sladké."

Tatínek byl při všech potížích, které měl, člověkem radostným, a řekl mi, že by s nikým na světě neměnil. To nebyl projev pýchy, nýbrž znak pravé pokory, s jakou nesl kříž.

Při léčení si tatínek počínal podle příkladu Ježíšova, kterému vyčítali, že léčí i v sobotu, kdy Zákon přikazoval nic nedělat. Ježíš na to odpověděl: "Padne-li ti v sobotu osel do jámy, zdali hned nepřijdeš a nevytáhneš ho z jámy?"

Takhle prováděná moudrost má jistě další důležitý význam. Nic neodkládat, co se dá provést ihned, jde-li o správný zásah. Máme podniknout vždycky všechno, co je v našich lidských silách. Tohle Ježíš zdůraznil v podobenství o Samaritánu, který ošetřil nepřítele, jenž by bez okamžitého zásahu zranění podlehl. Z tohoto podobenství je zvláště dobře patrné, že Ježíš neuznával jako historickou pravdu stvoření světa za šest dní, po němž následoval sedmý den božího odpočinku. Věděl, že ten "sedmý den odpočinku" je neustálým východiskem k "šesti dnům činnosti" a při této znalosti mohl pomáhat i v sobotu. Ježíš věděl, že tu jde o jeden z nejpochybnějších výkladů Genese jako historického faktu, zatímco v šesti dnech boží činnosti je obsažena jak ustavičná činnost, tak ustavičný odpočinek boží. My této pohotovosti boží máme ve zvyku říkat všemohoucnost boží. Aby šlo o Všemohoucnost, nemůže být Bůh ani chvíli nemohoucí, odpočívající, na nic nedbající. Ježíš o smyslu toho řekl: "Ani vlas z hlavy nepadne bez Vůle boží." Jestli jste správně pochopily Vševědoucnost a Všemohoucnost, pochopily jste zároveň i Všudypřítomnost boží.

16. Má-li jít výklad o vedení Mistrem dále, musíme se vypořádat především s pojmem vůle boží a předurčenosti.

Není těžké vystihnout ze života Ježíšova v období od 30 do 33 let, že na každém kroku bojoval proti tomu, čemu říkáme osud, a že právě při svém prvním kroku do 30 let se vypořádal s osudem, jak si jej sami utváříme. Tento boj byl vítězně dovršen zmrtvýchvstáním. Ale tento vrchol nepatří do druhé fáze vedení, nýbrž až do třetí, takže o něm pomlčím.

Celé dílo Ježíšovo by se bylo zhroutilo, kdyby byl na poušti po výstupu z Jordánu podlehl ďáblu a začal mu sloužit...třeba i v tom nejmenším; a tím se vzdálil lidskému osudu a mohl ukázat, jak se má proti němu bojovat dále, když už ďábla neposloucháme.

Ďábel povstal proti vedení Ježíšovu poprvé na poušti ve třiceti letech. Doba třiceti let je tedy dostatečně dlouhá, aby se ďábel dostal k takové moci, že může žádat, abychom mu sloužili. Jenže my mu opravdu sloužíme od té obrazně označené třicítky mentální dospělosti. Dříve nikoliv, jsme-li poddáni společnosti, ve které žijeme, a není-li na vrchol přiveden náš pocit oddělenosti. Z tohoto vrcholu zralosti pocitu oddělenosti povstává ďábel, tj. něco velitelského, mající všechny znaky samostatné bytosti, které si pro sebe vyžaduje poslušnost, bezpodmínečnou poslušnost. Protože však dvěma pánům nelze sloužit, tou chvílí zavrhneme vedení boží a dosazujeme za ně vedení sebou samým, tj. ďáblem, jak se říká dost nejasně v náboženském způsobu vyjadřování. Při zosobnění Boha nabízí se i toto zosobnění zla. Zosobnění = polidštění. Opačný myšlenkový postup. Místo být stvořen k obrazu božímu, vytváříme si obraz boží podle člověka.

Ani pak vlas nepadne bez vůle boží z hlavy, ale ne za vědomí lidského, nýbrž bez jeho vědomí, protože jsme zavrhlí pohled na moudrost boží zvnitřku a zaměnili jsme ji za moudrost odvozenou, vlastní, přicházející zvnějšku. Tato záměna je jednou z největších překážek na cestě v druhé fázi vedení.

17. Tohle vyžaduje zevrubnější vysvětlení. Člověk se nestává duchovně mentálně dospělým tím, že nabude určitý inteligenční kvocient. Ten je jen jedním ze znaků mentální dospělosti. Stáváme se však mentálně dospělými teprve tehdy, až poznáváme svou mysl v jejím základním stavu. Ježíš toto poznání pravé podstaty mysli ve svých 12 letech vyjádřil slovy: "Což nevíte, že musíte být v tom, co je mého Otce?" Proč tehdy udivil svou moudrostí učence? Protože oni **o bohu usuzovali**, zatímco on byl v tom, co je jeho Otce a nepotřeboval o Otci usuzovat. Být v tom, co je našeho pravého Otce, znamená přestat usuzovat tam, kde lidský soud je už překážkou dalšího poznání za rozumem, je mezí, přes kterou se nemůžeme dostat, pokud tuto mez neodstraníme. Usuzovat tam, kde se nemáme uchýlovat k rozumu, jsem nazval zavržením pravé moudrosti a snahou na její místo postavit úsudek. Této chyby se Ježíš nedopustil ani ve 12 letech, neřku-li později. Tady bych si měl postěžovat na nevědomost lidských vychovatelů, kteří dokáží hodnotit jen aktivní činnost rozumu a nikoliv též jeho trpný stav.

Naštěstí vlivem opakovaných zásahů lékařů do mého vědomí, jsem občas nebyl závislý jen na vychovatelích s poloviční vychovatelskou schopností, nýbrž jakousi řetězovou reakcí na lékařské zásahy, nevyšel jsem nikdy úplně z toho, co je Otcovo, a tím je prázdná mysl, lépe, vyprázdněná tichá mysl. Nevěděl jsem

ovšem, jako věděl Ježíš, že musím být v tom, co je Otcovo, ani jsem nevěděl, že co občas zažívám, přichází přímo z podstaty boží.

Jen tak mimochodem: Váš tatínek hned při prvním našem setkání na rozmezí padesátých let našeho století, poznal u mne, co z mého slovního projevu pochází od Otce a co z mého rozumového úsudku. Z toho bylo jasně znát, že jsme v oboru poznání bratři na úrovni, na kterou většina lidí bez své viny nedosahuje. Vinni jsou nevědomí vychovatelé. Jinak řečeno: Tatínek měl tutéž metafyzickou zkušenost jako já, ale nezískal ji násilím, nýbrž mnohem přirozeněji než já, a také mnohem uvědoměleji, i když ji měl příkrášlenou obrazy, které pak maloval. Právě tento umělecký výraz metafyzické zkušenosti byl **jedním** z přirozených způsobů, jímž se dostával vždy od sebe k Bohu, a nikdy mu nebyl nevěrný. Vždycky si byl vědom nadřazenosti duchovní zkušenosti nad rozumovými vědomostmi (a že jich neměl málo!). U drtivé většiny učenců jeho formátu dochází k uzavření a zavržení duchovní moudrosti. Ti prostě tam, kde končí lidský soud, předpokládají, že už nic dalšího není možné. K takovému názoru tatínek nikdy nedospěl. Hájil kontinuitu poznání. Nikdy mu rozumová schopnost nevstoupila do hlavy a nezaclonila pohled na duchovní moudrost. Měli bychom být jemu vděční za tento jeho znak pravého duchovního bojovníka.

Mně teprve zkušenost z 21. 11. 1939 prozradila, že všechno pochází od Boha, ale něco přímo, a něco nepřímo přes časoprostor, přes vesmír ve velkém nebo přes vesmír v malém, jímž je lidský organismus. Přes vesmír se boží moudrost transformuje tak, že ji nemůžeme poznávat jako boží, nýbrž buď jako přírodní, vesmírnou nebo svou, když naše poznání postupuje z konce a ne ze začátku. Můžeme Boha zavrhnout jako neexistujícího, máme-li k dispozici jen transformovanou moudrost. Je to stejný nesmysl, jako kdybychom tvrdili, že voda v mém džbánu pochází sama ze sebe a ne ze studny nebo z vodovodu. Jsme přitom čistí jako lilie, řekl by tatínek, a proto byl tak tolerantní i vůči ateismu. Mohl říci o ateistech, že i oni slouží Bohu, a někdy lépe než chybně věřící. Kolik škody v minulých stoletích a tisíciletích nadělala víra ve stvoření světa za šest dní, když se nevědělo, že jde o vnitřní zkušenost a ne o historický fakt. Kdyby se vědělo o této a jiných metafyzických zkušenostech, nebylo by došlo k rozkolu vědy a náboženství a nikdy by se nemohlo říci, že náboženská víra je nevědecká a s ní celé náboženství je nevědecké. Je nevědecké, pokud samo neví o zkušenosti, ke které může jen ono dovést. A tak i vědec, popírající platnost

náboženských pravd, je čistý jako lilie, protože rozum mu ty pravdy nezjeví. Říkám nezjeví, protože duchovní pravda přichází náhle bez ohlášení jako zjevení, jak dobře věděl Pascal. A přichází celá, neokleštěná. Jedna z nich zní: "Nikdo a nic, co je ve vesmíru, se nemůže vymknout z této závislosti na původci." Kazisvět rozum mluví do náboženství takto: "Přišel d'ábel, padlí andělé, a ti pokazili stvoření boží." Zatímco existence celého vesmíru, všeho stvořeného, je závislá na párech dvojic, na relativním dobru a relativním zlu a obojí pochází od Boha. Stvořil dobré i zlé. Ježíš o tomto faktu věděl, a proto mohl říci, že jeho učedníky mu našel Otec, i Jidáše. To nebyl boží omyl, nebo boží neschopnost správného výběru.

18. Zkušenost o věčném základu mysli zní:

Činnost mysli, jak ji poznáváme z první úrovně, na které vědomě žijeme, je pouhým povrchovým vlněním nad hlubinou nehnuté mysli. My chybně ztotožňujeme toto vlnění, tj. povrch, s hloubkou, do níž se neodvažujeme ponořit.

Hluboká nebo klidná mysl, zbavená toku myšlenek, ale bez ztráty vědomí, není ještě pravou hloubkou věčného vědomí, nýbrž je jen něčím, co se nachází nehluboko pod zvlněným povrchem pohybové mysli. Až tam mne přece dokázali dovést lékaři opakovanými zásahy do mého povrchového vědomí. Nebyl jsem proto moudřejší než ostatní děti, ale přece jsem měl prošlapanou cestičkou pod povrch vědomí bez své vůle a bez svého přičinění. Toto "bez své vůle a bez svého přičinění" se ukázalo být velmi důležitým faktorem na další cestě za poznáním trpné povahy. I ke chvilkovému pravému poznání bylo třeba něčeho dalšího než uklidnění mysli. A tady se jednoznačně nedá říci co, i když ve svém případě možná vím, co bylo tím nejvíc potřebným. Naštěstí pomocí symboliky Ježíšova života ve spojitosti se symbolikou našeho osobního života se dá obecně říci, co tím dalším potřebným je. V lidském případě, a v jistém smyslu i zvířecím je jím zaujatost, celobytná zaujatost.

Byl jsem zaujat bez svého přičinění při operacích za vědomí, bolestí, kterou mi způsobovali lékaři, obecně vzato životem, který mně podle mého rozumu brali. Až ta zaujatost vyvrcholila, nesnesl jsem další míru bolesti, opustil jsem zaujatost a tím i pocit bolesti.

Při operacích se vždy opakovalo totéž. Místo tělesné bolesti nastoupila duševní bolest, a až se vystupňovala k nesnesení, odstoupil jsem i od ní, a tím od pohybové mysli a ocitl jsem se ve hlubině mysli, která je přímo spojena s moudrostí boží, a odtamtud začla vyplývat moudrost tak značná, že jsem sebral všechny své

lidské schopnosti, abych jí vyhověl. Tam někam podle Ježíšova výroku vede ono "zapři sama sebe, vezmi svůj kříž a následuje mne."

Mám ještě k tomu mnoho co říci, ale napřed zopakuji, že jsem se dostal v 17 letech k tomu, že musím být v tom, co je našeho Otce - a tehdy jsem ještě nevěděl, a to od dubna 1930 do 21. 11. 1939, že všechno je našeho Otce, byť nepřímo, - a proto jsem se přednostně věnoval tomu, o čem jsem věděl, že je od něho, a tím byla vnitřní modlitba, přímo do mě vlitá. Ježíš došel k tomu, že musí být v tom, co je jeho Otce, už krátce po narození za pomoci mudrců, svatých Tří králů. U člověka k tomuto obratu dochází pomalu. Musel jsem poslouchat výzvy k přímému jednání pod vedením boží Moudrosti, vždycky když jsem od dob operací splnil podmínky vyprázdnění od své vůle, bral svůj kříž a v tom následoval Krista.

Do třiceti let Ježíš rozlišoval, co je přímo od Boha a co nepřímo, a dával přednost přímému vedení. Přesto byl rovnou měrou poslušen toho, co jen nepřímo pocházelo od Boha.

Tato poslušnost i toho, co nepřímo pochází od Boha, je velmi účinným prostředkem k tomu, aby mohlo dojít ke křtu v Jordánu, tzn. k zásadnímu obratu v poznání: všechno pochází od Boha, při současném rozlišování relativního zla od relativního dobra a při držení se relativního dobra jako poloviny z toho, co nepřímo pochází od Boha, což bylo součástí rozlišování správného od nesprávného bez přihlížení k příjemnému.

Musel jsem být v tom, co je našeho Otce do 17 let aspoň někdy a za podmínek, o kterých jsem mluvil, vždycky. Od 17 let jsem opět bez své vůle musel být v tom, co je našeho Otce a nemohl jsem jednat jinak. Teprve od 21. 11. 1939 jsem už nemusel být v tom, co máme od Otce, protože jsem v tom prostě byl bez své vůle a natrvalo. Ale ten klasicky popsany křest v Jordánu to přece jen nebyl, protože něco z něho už proběhlo dříve a něco dalšího čekalo na dokončení toho stavu. Popis Ježíšova stavu v Jordánu je něčím obdobným jako líčení stvoření světa za šest dní plus sedmý den odpočinku.

Víme už, že všechny lidské vlastnosti mají věčný základ, ale jím se neprojevují, nýbrž jen po transformaci prostředím, kterým procházejí, se projevují zbytkem po transformaci.

Mám připravenou půdu pro výklad přechodového stavu "křest v Jordánu" do druhé fáze vedení. (Nebudu si v rámci tohoto zkráceného pojednání všimnout dalšího přechodového stavu, naznačeného "pobytem Ježíšovým v hrobě". Řeknu jen, že je to

nejdůležitější transmutace na cestě zpět k Otci. Jenom tedy zopakují :Stvoření světa je symbolické líčení prvních přeměn na cestě od Otce do dualismu. Pobyt v ráji je poslední fází přeměn před pádem do úplného dualistického řádu. Narození na svět je první fází dospívání v dualismu, křest v Jordáně a vítězství na poušti je vnitřním překonáním dualismu, který přetrvává už jen proto, že člověk má v dualismu vykonat svůj úkol. Po něm se vstává z mrtvých atd.)

19. Máme k dispozici z evangelia zprávu o tom, co zažíval sv. Jan Křtitel při křtu Ježíšově v Jordánu. Sám se nacházel na prvním stupni vedení a pomáhal nebo lépe: aby mohl pomoci lidem dovršit tento stupeň vývoje, vedl je ke křtu, který jim měl usnadnit pokání čili mravní nápravu (rozpojení nejdůležitějších párů dvojic). O Ježíši řekl, že ten bude křtít Duchem, tedy nejen silou nějakého dosaženého stupně, kdežto Ježíš vedl z tohoto stupně jen do ukřižování a pak vedl z nadlidského stavu spojení s Otcem a vedl do tohoto stavu, čili z lidství jako z prostředku vedoucího do stavu, v němž už člověk není člověkem, nýbrž Synem božím. Člověk svým narozením na svět k tomuto stavu dokonale je připraven. Ježíš se o tom vyjádřil jen jednou větou "bohové jste," rozumějte, že vnitřně už jsme nositeli Božství.

A tak nám sv. Jan první zachytil zprávu o tom, kam Ježíš vedl. Pomocí lidství k Synovství Božímu. Pomocí synovství lidského k synovství božímu (pomocí syna člověka k Synu Božímu). Ale ani tam vývoj nekončí, jak Ježíš ukázal svou smrtí na kříži atd. V Janově líčení jsou shrnuty známky tohoto procesu do jediné chvíle trpného stavu, ve kterém jediném se může projevit metafyzická zkušenost, od té nejnepatrnější až po nekonečně obsažný stav.

Jak se např. projeví u člověka stav, nazvaný v evangeliu sv. Jana "Tento je syn můj milý, v němž se mi zalíbilo"?

Zažil jsem např. první fázi tohoto stavu (a on se dá rozpitvat analyticky podle vzoru Mojžíšova do šesti dnů a jednoho dne odpočinku i jinak) v 17 letech beze slov a bez svého chtění podle dříve navozeného východiska takto:

Bůh mě nečekaně "začal" mít nadlidským způsobem tak, že jsem se z jeho lásky nemohl vymknout. Tato láska má především za následek nečekanou změnu poměru ke světu a nesmírné povýšení nebo zapálení poměru k Bohu, i když před tím nebyl žádný. Začne to být vztah nejsilnější ze všech ostatních vztahů, takže člověk začne hledat království boží především, ale ne pro sebe, nýbrž prostě proto, že cítí potřebu takového počínání.

Slova "začal" mít rád jsem užil vědomě se stejnou chybou, jako kdybych řekl, že "Bohu se ve mně zalíbilo". Obojí je pouhé přetlumočení do lidských představ metafyzické zkušenosti, která zní: člověk může být do té míry trpný, jak se od sebe vyprázdní a jaké je v něm místo pro vědomí o Bohu.

Proč v mém případě došlo téměř ke klasickému přerodu, obdobnému křtu v Jordánu, zatímco u jiných lidí tomu tak není. Protože jsem neměl lidské představy o Bohu a byl jsem donucen být poddán rodině víc než mnohé jiné dítě, takže jsem prodělal první fázi vedení a nevěděl jsem o tom, nemohl jsem do vedení zasahovat svou vůlí. Pak se i vedení v první fázi jevilo klasicky (jako byl Ježíš po narození obětován v chrámu bez svého vědomí a bez své vůle, i mě matka čtrnáctkrát obětovala Bohu před každou operací za vědomí. Těch operací bylo totiž čtrnáct a před každou mě upřímně znovu obětovala, ovšem bez mé vůle a bez mého nejmenšího přičinění atd. Tak to šlo klasicky dále). Víra v matku potom, co se stalo se mnou od dvou do čtyř let, se stala bezmocnou. (Abyste tu víru pochopily, seznámil jsem vás s napomenutím matky, abych netloukl se židličkou, a já jsem toto napomenutí vztáhl na celou neživou přírodu. Takhle nerozumně generalizovat ovšem dokáže jen malé dítě nebo sv. Josef Kupertinský, který zůstal dítětem až do nabytí moudrosti a pak si zachoval svaté dětství, ne ono zlobivé, kterým jsou mnohé děti tyrany svého okolí.) Věřil jsem všemu, co řekla, pokud se to týkalo světského života, zatímco o duchovním obsahu života neměl nikdo z lidí, ani matka, právo rozhodovat. Pokoušela se o to babička, ale s nečekaným neúspěchem. Znal jsem matčinu pravomoc a rámeček té pravomoci jsem ctil. Matka dobře věděla, že jsem nebyl poslušný v běžném smyslu slova, nýbrž jen výběrově ve světském smyslu slova. Uvedu dva případy poslušnosti vůči matce, u nichž je zvlášť nápadné, jak jsem nepřemýšlel o pravdě jejích rad. To je povahový rys, který mně velmi pomáhal při vyprazdňování mysli od zbytečných myšlenek, se kterými se jiní lidé marně potýkají, zatímco já je odmítám, nebavím se s nimi.

Když jsem si nalil podruhé malou dávku piva, kterou jsem měl pro každý den předepsánu vypít od lékařů, maminka mne varovala: "Vyleze ti šváb na mozek." Dostal jsem takový strach před pomyslným švábem, že jsem se od té chvíle nenapil ani piva, ani jakéhokoliv alkoholu. Tak vytrvalý odpor nelze přičítat jednomu napomenutí matky.

O druhém případě jsem se už zmínil: Maminka mne napomenula, abych nemlátíl židličkou, že ji to bolí. Od té chvíle jsem si myslel, vlastně jsem uvěřil, že všechny mrtvé předměty

jsou živé. Zbyl mně z toho velmi citlivý poměr ke všem věcem. V dětském věku jsem házel kamenem jen do vody, aby nedopadl na tvrdou zem. Vyvinul se u mne rys povahy, který mně později velmi pomohl k tomu, abych snáze překonal pocit oddělenosti.

Jak jsem řekl, věděl jsem ze chvíl vyprázdnění, kdy jsem nadlidskou silou překonával problémy, že stav vyprázdnění je pro mne závazný, jakmile nastane. Povšimněme si zvláštního případu, kdy také nastával. Když mě babička měla k tomu, abych věřil v Boha, ve kterého ona věřila, vždycky se dostavilo vyprázdnění mysli a z té prázdnoty jsem nabyl sílu jí odporovat. Protože se tento případ opakoval, nabyl jsem jistotu, že babiččin Bůh neexistuje. Opět jsem generalizoval v tom smyslu, že Bůh vůbec neexistuje. Zároveň mě maminka požádala, abych babičce neodporoval a abych se denně modlil, nestavil se proti víře kohokoliv a konal všechny náboženské úkony jako mé okolí. Tehdy se u mne objevila síla, abych ctil toto nelogické konání vzhledem k mé nevěře a neschopnosti pochopit, ke komu se modlím. Byl jsem toho poslušen až do chvíle, kdy jsem se dověděl o pravé modlitbě. Přešel jsem tedy v oblasti modlitby k opravdové modlitbě, při které jsem se vzdával věčnému základu mysli hned od samého začátku této modlitby.

Mé východisko bylo navozeno a dost daleko dovedeno od 2 do 4 let mého života, ale pak ta upozornění přicházela už podle naučeného stylu. Napomenutí jednoho typu téměř nikdy nepřicházelo opakovaně. Například napomenutí o alkoholu nebo o životě neživých věcí. Platnost zákazu nebo příkazu nikdy netrvala pořád, až na některé konstanty, které by se daly shrnout v pojem škodlivosti pro zdraví tělesné (alkohol, kouření) nebo duševní (zbytečné a nerozumné myšlenky). Stávalo se, že někdy jsem dostal úplně opačný příkaz, než jak zněl původní, a to byl pro mne těžký oříšek. Nedbal-li jsem na změnu, tvrdě jsem na to doplácel.

Např. věděl jsem, jakou vnitřní modlitbu mám provádět a věděl jsem, že je správná, protože jsem si ji sám neurčil, ani jsem ji nikde nevyčetl, a její účinnost byla maximální. Po osmi letech však jsem byl upozorněn, že ji mám změnit. Vzepřel jsem se i tehdy, když jsem byl upozorněn člověkem, který mě vůbec neznal, topenářem v plzeňské nemocnici, panem Cimrmanem. Tato neposlušnost byla jedním z důvodů, proč jsem se dostal tak snadno do koncentračního tábora dne 17. 11. 1939. Tam jsem propadl panice, že jsem Bohem opuštěn, ale 21. 11. 1939 se dostavil další náhlý a nečekaný převrat po onom před devíti lety, a od té chvíle jsem se uměl modlit celým životem atd. "Dokázal jsem" tuto změnu provést za pomoci boží a esesmana tím, že

jsem bez lítosti odstoupil od svého života. Zase i zde téměř klasickým způsobem u mne došlo ke vzkříšení z mrtvých, tedy náhle a nečekaně. Nebyl jsem ovšem přítom Ježíšem na kříži, nýbrž člověkem se všemi dvanácti povahovými uzly a čekalo mě ještě mnoho vykonat. Proto tu jsem. I to další se dá vyčíst z Ježíšova života, ale vést paralelu s jeho životem se mi podaří do větší hloubky teprve po události, jak se podařilo učedníkům jdoucím s Ježíšem do Emauz. Ježíš vstává vždycky před námi jako první, a vždy znovu jako první vstává z mrtvých, aby nám dodal odvalu a sílu. Takto vstával Kristus už před svým narozením v Ježíši a vstává dodnes za každého z nás a za každého z nás vstupuje na kříž atd.

Uvedu aspoň ještě jeden důvod, proč jsem aspoň ve 27 letech pochopil symboliku Ježíšova života a téměř současně symboliku lidského života a naučil se srovnávat obojí.

Nevstoupil jsem na přímou cestu do věčnosti z vlastní vůle, nýbrž byl jsem po ní veden neobvyklou dávkou trpnosti už od dvou let svého života, bez víry a bez obrazů a představ, jak by věčný život měl vypadat. Všechno mi bylo v pravém smyslu slova dáno a na pokračování dáváno až dodnes bez mé vůle, ovšem s mým přivolením, které bylo trpné, protože mne stále více přemáhala moudrost boží, která vpravdě hýřila mocí. Všechno začalo tím, že jsem proti své vůli splnil blahoslavenství: "Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni." Kdo se tolik naplakal, a ne zbytečně, jako já, a kdo byl tolik potěšen jako já? Neznám takového člověka.

Důležitější však je toto: Ježíš nepotřeboval věřit tomu, čemu učil, protože byl vědoucí. Věděl a miloval, a to stačí k tomu, aby vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa.

Jestliže ho člověk v tom následuje, i když o tom neví, koho a proč následuje, jako se stalo mně, napodobuje Ježíše dokonaleji než věřící, dorůstá jinak do svobody, z jiné strany, bez představ a obrazů, bez úsudku a plánu, užívá lidství nově a nepřekáží Bohu v tom, aby jej Bůh miloval jako svého syna, jako před stvořením světa, jako nestvořeného, ale jsoucího. Tento stav se vymyká všem lidským představám a také všechny předčí svou naléhavostí už od první chvíle, kdy se objeví, jakoby se byl neobjevil, nýbrž prostě byl odevždy; zastře všechno nastavší tím, co je.

20. Ale to už jsem se dostal k dalšímu přechodovému stavu, ke smrti na kříži a ke zmrtvýchvstání. Aby k němu mohlo dojít, musí zmizet i ta nejmenší špetka naděje, i ta nejvznešenější víra a musí být nahrazena odevzdaností, která se neobrací ani k minulosti, ani k budoucnosti, ale vrací nás ke zdroji všeho bez nej-

menších našich požadavků. Lidská touha je dokonale nahrazena věčnou boží touhou, o které člověk před tím nevěděl, že je a přetrvává člověka.

IX. Vedení Mistrem ve třetí fázi

1. Ta je poznamenána tím, co řekl svatý Pavel: "Živ jsem už ne já, ale živ je ve mně Kristus."

Kdo mohl dospět k tomuto vrcholu života? Jen tak velký pronásledovatel Krista, jakým byl Šavel - Pavel.

My však jsme všichni pronásledovateli Krista, ovšem nevědomými a proto nikoliv důslednými ve svém pronásledování.

Z milosti boží jsem se o tom dověděl v 17 letech, a jakmile jsem se to dověděl, tolik jsem se styděl za dosavadní průběh svého života a tolik jsem tím byl zarmoucen, že jsem plakal nepřetržitě dva dny nad svou proradností.

Věděl jsem, že jsem se do té doby dopouštěl největšího hříchu, jakého se může člověk dopustit: Každým okamžikem svého života jsem žil pro sebe a pro své, a nikoliv pro toho, jemuž vděčím jak za sebe, tak za své.

Tak začíná začátek vedení třetího stupně. Člověk se necítí být hoden ničeho za svou proradnost a nakonec i toho pláče nad sebou. Mnoho však ještě neví o tom, co je tou láskou boží.

2. Vedení třetího stupně vštěpuje člověku lásku, ale nejen jednotlivými skutky nebo pocity, nýbrž svou vzrůstající životností a opravdovostí. Svatý Pavel o tom praví: "Musím se zmenšovat, aby ve mně mohl růst Kristus."

Všimněte si toho rozdílu. Na druhém stupni lidské vlastnosti musely dorůst k tomu, aby mohly nezainteresovaně milovat, nyní se musí zmenšovat, aby místo nich mohl přímo milovat Bůh, žít v našem vědomí Bůh a tamtéž poznávat.

3. Prakticky proces tohoto vštěpování lásky vypadá tak, jak řekl Ježíš dvěma větami:

a) Neumře-li semeno, nevydá nový život ze sebe.

b) Neznovuzrodíš-li se z vody a ducha, nevejdeš do království božího.

Slovy se dá o tom říci srozumitelně tak málo, že tomu nerozuměl ani učený Nikodém, ani církevní tradice dodnes. Tento problém se však dá vysvětlit samotným životem člověka. Ježíš

pomlčel v rozmluvě s Nikodémem o trpné stránce lidského života, tu však ukazoval.

4. Všechno pravé na tomto světě začíná ztrátou, která neskýtá ani špetky naděje, že by mohla být něčím lepším vynahrazena nebo vůbec vynahrazena.

Život mne navykl, abych se smířoval vždy s úplnou ztrátou od dvou let až do 27, a to bez naděje na nějakou náhradu. Začnu s výkladem o té předposlední, neboť ta je ztrátou nejpochoptelnější. 21. 11. 1939 mě esesman vybídl, abych počkal, že mne zabije, až dobjí kohosi přede mnou, kterého už měl v práci. Vzdal jsem se života bez lítosti, snad proto, že jsem se před tím musel smířit s tím, že mne opustila i milost boží, která pro mne představovala dar, bez něhož až do 17. 11. 1939 jsem si nedovedl svůj život vůbec představit. Ovšem vzdálenou přípravou nebo tréninkem byly už ty operace za vědomí od 2 do 4 let. Zcela zvláštním druhem ztráty byla ztráta dosavadního způsobu života v 17 letech, doprovázena krutým pocitem promarnění.

Kdo jiný než Ježíš mohl o sobě říci, že od Otce přichází a k Otci se vrací, a mezitím nic lidsky nepromarnil a dobře hospodařil se vším, co mu bylo svěřeno. Vešel do naší úrovně života jen proto, aby ukázal Cestu, Pravdu a Život, aby se s tím trojím v našich očích stal a základem toho trojího i dnes vstupoval do našeho života.

Všimněte si prosím, že Ježíš během svého pozemského života nic nepromarnil, kdežto my vždycky, na každém stupni vedení vše promarníme a tím si začneme vzpomínat na věčné. Viz podobenství o marnotratném synu. Děláme tedy zdánlivě něco zcela jiného než Ježíš, ale jen zdánlivě. Ve skutečnosti Ježíš dohospodařil záměrně vždy s jednou úrovní, aby mohl ukázat, jak se vstupuje bez násilí do další úrovně. Mně se to podařilo jen z první úrovně na druhou v 17 letech, takže tu v mém vědomí byla náhle věčná skutečnost a pak tu ve vědomí znovu byla už jen vzpomínkou, modlitbou a dalšími extázemi. To platí s určitou tolerancí, protože po sedmi letech (r. 1937) začalo přechodové období, které končilo 21. 11. 1939. Nepředvídal jsem, kam vede. Nikdy jsem nedovedl nic předvídat, co přicházelo z jiné úrovně než první, patrně proto, že jsem šel cestou bez představ a obrazů.

5. Události v našem životě **téměř** nikdy neprobíhají tím klasickým stylem, jakým probíhaly v Ježíšově životě, ale přesto se dá dodatečně snadno poznat, která z nich patří k některé fázi Ježíšova života, vyznáme-li se v symbolice jeho života. Já se v ní vyznám teprve od 21. 11. 1939

Události proto neprobíhají tak klasicky, že sebe méně známe než sebe znal Ježíš a protože nedokážeme úplně a bez lítosti se rozejít s fází, kterou jsme právě prošli. K tomu je nutno říci, že pak jde jen o nedokonalou ztrátu předešlého. Toho se týká událost z Ježíšova života: Někdo se k němu hlásil do učení, ale vymíňoval si napřed pohřbít otce. Ježíš mu řekl: "Nechť ať mrtví pochovávají mrtvé. Ty jdi hned za mnou." Jen začátkem svého života jsme dokonale ztratili vědomí o svém věčném životě, a ne vlastním přičiněním. Tehdy jsme na tom byli naposled stejně s Ježíšem. On při svém narození také zapomněl, že přichází od Otce. Ale pak už jsme Ježíšovi jen podobni. Nevíme, že jsme přišli přes ráj na zem z příbytku u Otce. Zapomněli jsme, co jsme měli za sebou. Nikoliv sice bez lítosti, neboť každé dítě se dost napláče, s pláčem se rodí, ale dá se uchlácholit a zapomenutí pokračuje.

Také Ježíš přišel na svět přes ráj, který prožíval v lůně matky Panny Marie, a i na ten ráj zapomněl. Vešel do ráje vdechnutím božím, jak se o tom píše v Genesi při stvoření člověka. Tou chvílí se stal v Panně Marii stvořeným a nezůstal jen stvořeným.

Kdyby se cesta poznání u člověka začala radikálnějším způsobem rozvíjet, ne však tak násilným jako u mě krutými zásahy lékařů, nýbrž přirozeněji, jako tomu bylo při navštívení svatých Mudrců, Tří králů a jak tomu bylo při útěku do Egypta před Herodem, nebyl by se člověk rozešel tak předčasně s cestou nastoupenou Ježíšem po jeho narození. Chyba však není na straně dítěte, nýbrž na straně vychovatele, že např. neutíká před Herodem - neosvíceným rozumem - do Egypta, země plných hrnců. Vychovatelé sice utíkají s dítětem do země plných hrnců, ale ne před Herodem, nýbrž jen proto, aby dítě tělesně nestrádalo. Jejich péče je správná, ale jednostranná pro jejich neznalost nejvyššího lidského úkolu, kterým není jen na světě něco provést a pak umřít, nýbrž na světě se chovat tak, aby se člověk v průběhu pozemského života dověděl, že od Boha přichází a k Bohu se vrací a vyvodil z toho všechny důsledky.

Budu mluvit zase chvíli ze své životní zkušenosti. Lékaři mě čtrnáctkrát operovali za vědomí v rozmezí dvou let. Při každé operaci - v okamžiku, o kterém jsem mluvil či psal - jsem dokonale zapomněl, že jsem se před tím ztotožňoval s tělem, jako bych byl jen jím. Tento výpadek paměti způsobil vznik nového stereotypu, že jsem se i po operacích k tomuto zapomenutí aspoň chvilkově dokázal vracet, když jsem se napřed sjednotil v nějaké touze a pak jsem poznal, že její cíl je nedosažitelný a má snaha zbytečná právě tak, jako bylo zbytečné bránit se lékařům, aby mne

neoperovali. Naučil jsem se odstupovat od vlastní vůle ve chvíli, kdy byla dokonale zapřažena do káry mé mysli. Takhle jsem se sebe odříkal až do 17 let, ovšem občas, jen když jsem poznal, že i přes veškerou svou snahu nedocílím, co chci. Do 17 let jsem nevěděl, že v sobě strádám obrovskou moc, která nakonec přemohla mou osobní vůli. V 17 letech jsem najednou věděl, že jsem těch 17 let promarnil. Vzpomněl jsem si na Otcův dům a nebylo možno té vzpomínce odolat. Čili tak dlouho jsem občas ztrácel svou vlastní vůli, až se samovolně objevil pramen, ze kterého osobní vůle pramení, a to neustále. Pramen osobní vůle má povahu lásky boží k člověku, a ta je neustálá, ale po devět let od sedmnácti jsem pociťoval jen následek té lásky, kdežto od 21. 11. 1939 jsem ji začal pociťovat bezprostředně jako lásku. Tehdy jsem poznal, jak je nutná ztráta všeho i vlastního života, aby se v našem vědomí objevil sám Bůh.

Zopakovalo se ve mně všechno, čemu Ježíš postupně učil napřed svým životem a pak své učedníky, aby napřed ztratili, co měli nejraději a nakonec sebe. Přitom jsem pochopil, jak těžko se člověk vzdává třeba jen toho svého, u mě to začalo občasnou ztrátou vlastní vůle atd. Stal se největší zázrak v mém životě: 21. 11. 1939 bez potřeby jediné vteřiny jsem pomalu prošel celým životem Ježíšovým až k jeho smrti na kříži, ke zmrtvýchvstání a seslání Ducha svatého. Ale nezapomeňme: všechno začalo ztrátou: Při narození samovolnou ztrátou vědomí o věčném původu lidského života a pak už přes drobné ztráty toho, co jsem od narození nabyl až ke ztrátě života. Více člověk nemůže dát než svůj život, řekl Ježíš. Když se to stane, pak v té chvíli začne být veden na třetím stupni.

6. Vedení Mistrem ve třetí fázi vypadá tedy úplně jinak než předešlé. Mistr vstupuje do úseku AB vědomí člověka, takže člověk ví, v čem se mýlil, že vlastně by byl neschopen žít, poznávat a milovat bez síly od Boha, a že tedy vlastně nikdy sám od sebe nemiloval, nepoznával a nežil, nýbrž do té doby skrytě, ale přece jen v něm žil, poznával a miloval Bůh a toto jeho působení člověk mylně považoval za své vlastní nebo lépe řečeno **jen** za své vlastní.

Je skvělou ukázkou Mistrovny svobody, že třeba celý lidský život nevíme o jeho působení v nás a On není závislý na našem uznání toho, že ustavičně působí.

Pro člověka věřícího se praví v Otčenáši: "Otče náš, jenž jsi na nebesích", a člověk věřící neví, že se tam mluví o stavu a ne o

místě. Pro téhož člověka je v Bibli psáno: "Přijdeme k člověku a uděláme si u něho svůj příbytek."

Poznáváme-li, co znamená tento obraz pravdy, víme, že nepřišel, poněvadž už uvnitř člověka je, ale skrytě. A je uvnitř všeho ještě skrytěji. Co tím myslím? Že skrze své lidství se můžeme k této pravdě dopracovat, ale teprve pak můžeme Boha nacházet uvnitř všeho.

Především pro věřícího přišel Kristus na svět v lidské podobě Ježíšově. Jde o stejný obraz pravdy, kterým je nutno zpřístupnit věřícímu fakt, že Kristus nezačal někde být, nýbrž že je "dříve než Abraham byl."

7. Když se dovídáme, že Mistr vstoupil do vědomí člověka, víme též, že není možno něco dělat bez něho. Je tu a konečně může ukázat, že ani vlas z hlavy nepadne bez vůle boží, a ukázat, co je všemohoucnost boží.

U mě to uvědomění nastalo, a nikoliv náhodně, v koncentračním táboře, kde se každý vězeň ustavičně cítil ohrožen. Já jsem se nejen přestal cítit ohrožen, ale po třech krutých dnech nesvobody jsem začal být svobodou boží, kterou jsem si začal uvědomovat.

Byl jsem svobodou, protože on je na všem pomíjícím nezávislý. Není pak rozhodující, v jaké situaci se nacházíme. Jsme tam, kde On nás chce mít, žijeme nebo umíráme, jak On si přeje, strádáme nebo máme nadbytek, jak On si přeje. Tomu "jak On si přeje" rozumějte, že nemáme ani nedostatek, ani nadbytek a víme, že náš pojem vlastnictví je iluzorní.

8. Stav přímého poznávání trval pět měsíců, přesně tak dlouho, dokud jsem byl v koncentračním táboře. Ať jsem pak jeho ztrátu přičítal komukoliv, trval tak dlouho, než jsem nabyl jistoty, že i tento stav v těle je něčím přechodným - pokud nejdeme existenční cestou - neboť naše individualita nedosáhne nikdy úplně stavu Boha, nestane se Bohem, nýbrž vědění o působení božím zvnitřku naší individuality se bude nečekaně měnit v úkol této individuality, prováděný z příbytku u Boha, a tomu se v náboženství říká spása, nebo narůstající míra svobody do nekonečna. Člověk je svobodný tím, že vědomě společně s Bohem miluje, s Bohem žije, s Bohem poznává, a tak překonává postupně stav lidství.

9. Pokud je člověku dáno, aby tento stav prožíval ještě v těle, zjišťuje, že i při úpadku tělesnosti, např. stářím nebo nemocí apod., narůstá svoboda a je potenciálně úplná, až už tělesnosti vůbec není třeba. I tady se stává, jako se stalo vašemu

tatínkovi, že musí být nečekaně odvolán, aby i ta malá překážka "ještě to nebo ono" vykonám z vlastní vůle, už přestala být překážkou.

10. V životě učedníků jde o klasický způsob přípravy seslání Ducha svatého. Kolik se toho muselo opravit a předělat, než učedníci **směli** odejít z tohoto světa.

Velmi krásně mně byl tento lidský úkol ukázán v jednom z prvních, řekl bych v orientačním snu. Ocitl jsem se v tišnovském Předklášteří, kde stojí velký a velmi starý klášter. O něm jsem ve skutečnosti nevěděl, ani jsem v Tišnově nikdy nebyl, ani jsem nevěděl, že mu jednou, po patnácti letech od toho snu, budu fyzicky opakovaně tak blízko. Mniši mně ukázali dohotovenou bránu do kláštera, které se dnes říká Porta Coeli. Na ní byl znázorněn uprostřed nad vchodem Ježíš Kristus, který jednou rukou ukazoval na otevřenou Bibli a druhou vztyčenou vybízel "pohled a následuj". Po stranách stáli sochy učedníků. Mniši mně ukázali ohrazení zdí budoucí stavby kláštera, která ve snu ještě nestála, a řekli mi, že je mým úkolem stavbu provést. Když jsem se potom asi po dvaceti letech dostal proti své vůli před nyní stojící klášter a bránu, zjistil jsem, že na bráně je všechno tak jako ve snu, klášter stojí, ale Ježíš ukazuje nebo drží před sebou uzavřenou Bibli. (Tuto vsuvku o snu bych byl nezapsal, kdyby byl nečekaně nespádl s mého stolu, a to hřmotně, pohled na tišnovskou Porta Coeli, který mi před nedávnem poslali mí přátelé. Je to ukázka, co se v mém životě děje neustále. Nemusím plánovat, nemusím se rozhodovat. Neméně důležité je, že mí přátelé nevěděli, co také způsobují kromě toho, že mne pozdravili z Tišnova.)

Začli s plněním vyššího úkolu než zázračného už zde na zemi a pokračují v něm už netělesně bez nejmenších zábran, ovšem pro smrtelníka, který zachází se životem jako se svým vlastním, s láskou jako se svou láskou, s poznáním jako se svým poznáním, pro takového smrtelníka přichází naprosto neznatelně, čímž nechci říci, že neúčinně. Ale odstraňme překážku "svého a sebe", a uvidíme, co pro nás Bůh ustavičně činí.

11. Nejsou tu však ostré rozdíly mezi stupni vedení. Člověk na nižším stupni může chvilkově plnit podmínky vyššího stupně. Místo Baláma promluvila jeho oslice.

K prvnímu takovému nedobrovolnému plnění podmínek poznání mne donutili lékaři. Tím chci říci, že na nižších stupních člověku připadá, že podnět k poznání přichází zvnějška. I když je

to klamné zdání, přece se mu tu dostavuje nezvratný důkaz o nižším nezastupitelném duchovním smyslu lidského života.

X. Existenční cesta

1. Bylo by potom nejideálnější, kdyby člověk celou svou existenci považoval za ustavičně pocházející od Boha, s povinností se s ní do Boha vrátit, jako učinil Eliáš nebo Ježíš.

2. Ale toto pojetí cesty má četné úskalí, z nichž první je naše víra. Proč taková cesta byla možná právě v Izraeli a ne např. v Indii? Védy o sobě praví, že jsou psány pro začátečníka, že musí být pokročilými překonány. Tohle svatá Písma Židů nikdy netvrdila a podle toho pak vypadala židovská víra v Písmo, bez ohledu na to, že bylo vykládáno a pojato chybně. Ježíš se o tom vyjádřil, že "litera zabíjí, Duch oživuje." Ale litera zabila Eliáše tak dobře, že už za svého života byl živým i tělesně, tedy nikoliv mrtvým, o kterém mluvil Ježíš, aby mrtví pochovávali mrtvé. Jenže smrt Eliáše za živa byla stále řidší výjimkou.

3. Všimněme si ještě jednou nejžehavějšího tvrzení Genese, že svět byl stvořen za šest dní a sedmého dne Bůh odpočíval. Mojžíš však neřekl, že těch šest dnů stvoření byl jeho vnitřní zážitek a netrval ani vteřinu. Tomu osobně nemusím věřit, protože jsem 21. 11. 1939 zažil "napřed" konec světa a pak jeho stvoření, aniž jsem k tomuto poznání potřeboval třeba jen vteřinu. Představte si, co by si o mně lidé mysleli, kdybych prohlásil, že konec světa předcházela jeho stvoření. A přece tomu tak je, ale jak? Tehdy toho 21. 11. 1939 pro mne skončila zdánlivá vláda stvořeného nad nestvořeným, dříve než mohla začít působit v mém vědomí vláda nestvořeného, ono Nic přirozenosti boží. Židé a my po nich jsme ztratili metafyzickou zkušenost, kterou znal Mojžíš a která si činí nárok na trpnost a ne na čas. Toto naše zapomenutí na dávnou zkušenost trvá dodnes, a proto se náboženství dostává do nekonečného konfliktu s vědeckým pokrokem. Těžko říci, komu ta zkušenost více chybí, zdali vědě či náboženství. Vlivem tohoto nedostatku se věda zaprodává více a komukoliv nebezpečněji než náboženství, protože nemá mravních zábran. Zmíněný konflikt není zbytečný. Vyvíjí se jím tlak jak na vědu, tak na náboženství, aby se vrátily ke ztracené metafyzické zkušenosti. Jednou si snad uvědomíme, že metafyzická zkušenost Ježíšova byla větší zárukou správného jednání než rozumová úvaha nebo slepá víra. Zatím jsme na tom tak zle, že na co nestačíme svou zkušeností, to považujeme za zbytečné nebo

dokonce za nesmyslné. Kde se ztratila Ježíšova zkušenost, že kdo mečem zachází, mečem schází?

4. O Mojžíšově líčení stvoření světa a pádu z ráje se dá říci, že u něho samého nešlo o nic víc než o bezčasový stav poznání přizdobený dějovým podáním okolních národů, takže se tím Mojžíšův stav dostal do souladu s vírou tehdejších semitských národů, a ovšem též s obecnou metafyzickou zkušeností, protože všechny jejich obrazy pocházely z jedné a téže metafyzické zkušenosti, z níž se vynášelo na povrch jen kolik unesl tehdejší stav víry. Dá se předpokládat, že Eliáš byl pravověrný Izraelita, a že o ničem z učení Mojžíšova nepochyboval, ani o tom, co psal v Genesi. Mohl se tedy bez výhrad řídit svou vírou, že celý svět i člověk pochází od Boha, že nic na světě nám nepatří a že na Eliášovi se jen chce, aby všechno, co má propůjčeno od Boha zase Bohu vrátil.

Myslel tak prostě jako já v 17 letech po první extázi nebo následkem první extáze. Tento stav vědomí se pak doplňoval dalšími extázemi a pak na jaře 1937 a 21. 11. 1939 daleko dokonaleji v bdělém stavu už bez extáze. Nic se přitom na původním poznání ze 17 let nezměnilo, až na to, že jsem sebe dokonaleji poznával, a proto jsem mohl Bohu vrátet i to, o čem jsem dříve nevěděl, že mám k dispozici a že tím také jsem; respektive, že se s tím ztotožňuji jako by to bylo mé. Vracel jsem se k Bohu od 17 let jen při vnitřní modlitbě, protože jsem si myslel, že jen pomocí ní se mohu vrátit k Bohu, a že ostatní život mě od Boha spíše odvádí. (Tento omyl jsem opravil až 21. 11. 1939, od kdy mne opravdu světský život už nemohl od Boha odvádět.) Do té doby jsem považoval stvořené za překážku na cestě k Bohu, i když jsem nedospěl k názoru, že "celý svět je ve zlu postaven". I tak mělo toto mé počínání ten následek, (o vnitřním nemluví), že jsem býval při vnitřní modlitbě neviditelný a nehmatatelný bez své vůle a bez toho, že bych si toho byl vědom. Ocitl jsem se tedy na izraelské existenční cestě a udělal jsem na ní první kroky. Pak jsem ji z příkazu trochu změnil. Přesto třeba jen zastavení myslí nad nějakým duchovním poznáním mělo ještě v roce 1954 za následek, že jsem byl v té chvíli neviditelný a nehmatatelný pro lidi ve svém okolí. Protože jsem tím vyděsil právě svou rodinu, začal jsem se skrývat např. při psaní duchovních knih před lidmi. Kdybych byl věřící jako Eliáš, a nezměnil funkci vnitřní modlitby, byl bych dospěl k Eliášovým závěrům, to znamená, k celobytnostnímu tažení, kterému se nedá odolat. Eliáš jednoho dne věděl, že bude vzat Hospodinem do nebe i s tělem a upozornil na to svého žáka Elíšu (Elizea). Toho dne se mu všelijak vyhýbal, aby

jeho žák nebyl toho svědkem. (I. Kr. XIX), ale přece se neubráníl jeho pohledu na tu událost. V první Královské se o tom píše:

...Pak šli dál a rozmlouvali. A hle, ohnivý vůz s ohnivými koni je od sebe odloučil a Eliáš vystupoval ve vichru do nebe. Eliáša to viděl a vykřikl: "Můj otče! Vozataji Izraele! A pak ho už neviděl. I uchopil své roucho a roztrhl je ve dva kusy. Pak zdvihl Eliášův plášť, který z něho spadl, vrátil se a postavil se na břehu Jordánu...

S Eliášem se dělo totéž, co se třemi učedníky na hoře Tabor, kde se jim zjevil proměněný Ježíš s Eliášem a Mojžíšem. Ani ten zhozený plášť nechyběl. Měl podobu metafyzické zkušenosti. Ta byla zkušeností, zjevená jen obrazem pravdy. Ježíš nepotřeboval s Mojžíšem a Eliášem rozmlouvat, protože byl na jejich úrovni, kde řeč už není dorozumívacím prostředkem. Toto dorozumívání se bez řeči, pouhou existencí na určité vyšší úrovni, je dokonalejší než řeč, protože není závislé na času a je úplnější.

5. Bude vám asi připadat, že existenční cesta je nejjednodušší a také nejsnazší. Z toho omylu vás musím vyvést.

Víra na této cestě, protože je opravdová a bezvýhradná, kus po kuse se mění v duchovní vědění, a to je závazné (Indové mu říkají viveka) na rozdíl od vědění světského nebo rozumového. Tak např. víra učedníků se okamžitě proměnila na schopnost dělat zázraky. Nebylo třeba žádného zaučování. Dál po celé tři roky nevedla, protože by byli učedníci dalšího uskutečnění víry neunesli. Např. vzbouřil by se proti ní rozum. Vizte Jidáše. Zapochoyboval třeba jen o správnosti jediného Ježíšova počínu, a už spěl rovnou ke zrádčovství a k bídnému konci života, takže se o něm právem Ježíš vyjádřil, že by bylo bývalo lépe, kdyby se byl nenarodil. Přísností této cesty se dají vysvětlit všechny krutosti "ze strany Hospodinovy", jak se o nich dovídáme ze Starého zákona. I celý národ dokázal se na této cestě propadnout v nemilost.

Existenční cesta je zároveň cestou velkých kontrastů. Vedle hrůzných propastí je cestou největší možné milosti, jakou člověk snese a cestou největší pomoci zvnitřka, které se nevyrovná žádná pomoc zvnějška.

Lékaři mě dostali na tuto cestu krutými zásahy do vědomí. Nemohl být nikdo krutější než oni. Mysleli si, že beztak umřu. Co ale způsobili. Nařídili mi, abych denně vypil velmi malou dávku plzeňského piva. Mně pivo zachutnalo. A teď vyšlo něco najevo, co by se bylo tak brzo na povrch nedostalo a co souviselo s existenční cestou. Stačilo jedno matčino napomenutí, když jsem si

bez jejího vědomí nalil podruhé, a já z té nezměrné pokladnice milosti poznal, že pivo a žádný alkohol nemám pít. Už jsem se vícekrát alkoholu nenapil, ani jsem nezatoužil se ho napít. Ještě jednou, asi po čtrnácti dnech od matčina napomenutí, jsem ještě zatoužil se napít piva, ale nejenže mi pivo hořklo a nechutnalo, dostavilo se znovu napomenutí beze slov, které potom v mém životě hrálo velkou roli. Byl to začátek vědění, co je správné a co je nesprávné. Od té doby jsem před nesprávným vždy přímo utíkal, neboť se mne zmocňoval strach, o kterém Starý zákon praví: "Strach před Hospodinem je základem moudrosti." Přitom nic jsem neviděl, nikdo mi nehrozil, nikdo mě nenapomínal. Takovou disciplínu, za kterou jsem nemohl, měl patrně v daleko větší míře Eliáš, o Ježíši ani nemluvě. Nevzepřel se, když ho zatýkali a pak křížovali.

Událost s pivem se stala asi v mých čtyřech letech. Nemyslete si, že jsem měl silnou vůli. Mé vnitřní vedení mělo tu vůli a sílu. V 17 letech jsem se dověděl, že mám žít dvanáct let bezpohlavně ve skutečích i v myšlenkách. Síla tohoto duchovního vedení mne sice nezavala velkých pokušení a zkoušek, ale po 12 rocích jsem už vůbec nemusel bojovat. Den 21. 11. 1939 byl také dnem duchovního programování, které jsem nikdy neprováděl z vlastní iniciativy. Do konce termínu dvanácti roků zbývaly ještě tři roky, a já jsem se dověděl, že se mám po těch třech rocích oženit a mít děti. Tady jsem otálel s uposlechnutím. Pořád jsem si ještě příliš vážil pověsti své čistoty a svatosti. Termín uplynul roku 1942 a já jsem se oženil až roku 1945. Vymlouval jsem se na poměry. Musel jsem si najít manželku, která by se smířila s myšlenkou, že si ji беру jen jako obapolný výchovný nástroj, čili že ji nebudu považovat za svou, ani děti z toho manželství za své, nýbrž za nástroj v rukou božích. Kdyby mně byla manželka nevěrná, nesměl jsem jí to mít za zlé, kdyby mé děti nepřijaly můj způsob života a myšlení, rovněž jsem jim to neměl zazlívat a něco vnučovat. Vždyť jsem je nesměl vlastnit a nesměl jsem mít ani k manželce, ani k dětem vlastnické právo. Věděl jsem, že kdybych vůči komukoliv z nich uplatňoval vlastnické právo, odvolal bych je ze světa, zemřely by. Tohle neplatí pro člověka, který není na existenční cestě, nýbrž hospodaří jen s několika hřivnami a ostatek má pro sebe. Tato přísnost však platila např. pro Ježíše, a proto řekl: "Kdybych cokoliv dělal pro sebe, nevěřte mi." Manželka se o mém rozhodnutí ovšem dověděla dávno před svatbou, a měla z toho velký strach. Když konečně za šest let manželství uznala, že myslím a jednám správně, dostala se do tak strašného psychického stavu, že po čtyři roky sama beze mne nevyšla ani na ulici, žila v ustavičném strachu, že umře nebo spáchá sebevraždu

atd. Po čtyřech rocích této zkoušky léčitel Josef Zezulka tento strach odňal za jediné ošetření. Od té doby byla zase normální. Děti se ani nedověděly, co se s maminkou mezitím dělo, ani čím mi jsou a že je nemám. Řečnická otázka: Měla mě má matka, když mne čtrnáctkrát obětovala Bohu? A přece mě měla tak ráda, že jsem ji musel podle výstrahy mně dané napomenout, aby zase dávala přednost Bohu. Kdyby byla neposlechla, nebyl bych přežil den 21. 11. 1939.

Takhle stroze vypadá existenční cesta. Není na ní kompromisů ani neplatí žádné výmluvy. Co říkám o manželství, platilo ovšem o celém mém životě a o vztahu ke všem lidem a věcem. Platilo dost dlouho, po celou rozhodující dobu vzestupu, že se o mém vztahu k lidem a k věcem nikdo nesmí dovědět. Pro lidi i pro své děti jsem musel zůstat běžně myslícím a jednajícím člověkem. Jen mladší dcera Anička se dověděla, že musím jednat správně, a to proto, abych měl nad sebou kontrolu, která mě velmi povzbuzovala. Rozumějte: Dítě mě kontrolovalo.

6. Vraťme se k Eliášovi a k jeho žáku Elišovi. Eliáš šel existenční cestou až do konce svého pozemského života. Eliáš však zaměnil jeho cestu za pouhý plášť cesty. Eliáš tedy neměl následovníka na této cestě, nýbrž jen na cestě prorocké a dělání zázraků. Ježíš by byl dopadl se svými učedníky zrovna tak, kdyby jim neseslal Ducha svatého. Ale jediná Panna Maria za pomoci Jana Evangelisty vstoupila v těle do stavu nebe právě pomocí existenční cesty. Na existenční cestě hraje nezastupitelnou roli pomocník "zdola", kterým byl sv. Jan.

Váš tatínek našel existenční cestu. Věděl však dobře, že praví alchymisté znali klíč k ní, a nikdo jiný v Evropě (Viz knihu "Jitro kouzelníků". Čte se jako román a tatínek ji v knihovně má. Nedávejte ji z ruky.)

7. Ježíš na hoře Tabor ukázal, jak blízko má jeho cesta k Mojžíšově a Eliášově, také proto, abychom dokázali snadno zařadit jeho učení do staré tradice. Jenže Mojžíš se na existenční cestě provinil, a proto ho minul slavný konec Eliášův. Také všichni učedníci Páně až na sv. Jana se provinili občasným způsobem ve chvíli umučení Mistra, takže jediný Jan ve společenství s Pannou Marií na konci své cesty nezažil násilí a jeho láska společně s láskou Panny Marie vstoupily do stavu nebe už v těle.

Konec dopisu.

V Ošelíně 8. 8.

1988

(Přiložen obsah všech článků jednotlivých kapitol, abyste se naučili tomu nejtěžšímu: Ptát se.)

OBSAH Otázky a odpovědi V.

I. Vznik vědomí....._B3 str. 13

1. Vědomí jest i porůznu se projevuje
2. Převod vjemu do vědomí a zpět
3. Podstata existenční cesty
4. Omezený přístup k následkům neomezené existence a k neomezenému vědomí
5. Fantastické překonání rozměru času a prostoru v těhotenství
6. Meze pocitu oddělenosti
7. Vědomí se rozšiřuje zvnitřku navenek
8. Vývoj se nezastavuje u sledování následků

II. Rozšíření mysli....._B3 str. 15

1. Podstata mysli
2. Začátky rozšíření vědomí výběrovou metodou
3. Důležitost soustředění mysli
4. Cesta představou k rozšíření mysli
5. Dosah klidné mysli ve spojitosti s představou

III. Tělo lidské....._B3 str. 18

1. Tělo viděné zvnitřku
2. Zrak vnější a vnitřní
3. Vnitřní nazírání
4. Smysly jednostranně informují o těle
5. Pouť dostřednými kruhy
6. Postavení logiky
7. Přejme si znát možnosti rozumu
8. Meze filosofie

9. Tělo je nositelem i netělesných drah smyslů
10. Představa jako souhrn smyslových pamětí
11. Představa z nás dělá činné tvory
12. Pocit oddělenosti není konstantní
13. K akupunktuře nestačí jen znalosti o drahách
14. Nedostatečně využíváme schopnosti spojovací
15. Naše jednota s vesmírem
16. S čím se můžeme spojit dále?
17. Žijeme ve spodní části vědomí
18. Lidský život je vesmírovým jhem, které bereme na sebe
19. Rytmus v poznávání sama sebe
20. Hřích vzniká ze zdokonalování poznání
21. Skrytá touha po sebepoznání
22. Příkaz: Měnit se, kdy a dokonce ve spánku
23. "Bděte, neboť nevíte dne ani hodiny!"
24. Slovo pochází z vnitřní síly
25. Hranice vesmíru jsou také v nás

IV. Transformační schopnost lidského těla....._B3 str. 24

1. Jsme narození i nenarození zároveň
2. Hledání věčného života je možné jen v teamové práci
3. Záminka: Alchymie
4. Dějiny Izraele před Kristem jsou opakovanou destilací vody
5. Klíčem k poznání je lidské vědomí
6. Život Ježíšův je ukázkou vnitřní alchymie
7. Eva věděla, že člověk je také nenarozen v narozeném
8. Pouhá rozumová poučenost je zmatením jazyků
9. Používejme rozum, kde se má použít a kde je nezbytný
10. Pouhý úsudek je nemocí vědomí

11. Bůh je život, cesta a pravda
12. Lidský život je zamícháním kvasu do mouky
13. Nevíme-li o nenarozeném, nehřešíme proti němu
14. Obrazy pravdy nás mají získat pro pravdu

(Budu pokračovat v rozpisu obsahu hlavně proto, abyste věděly, kam z každého článku vede nit dál a kolik toho musím vynechat, abych se dostal dál. Rozum má jít, kam až může. Mám zkušenosti, že většina čtenářů se neumí ptát a myslí si, že jsem ze zapomětlivosti co chvíli utekl od předloženého argumentu.)

V. Cesta, po které se nedá kráčet....._B3 str. 34

1. Při sledování pozemských cílů je osobní vůle nepostradatelná
2. Na duchovní cestě musíme povýšit trpnost na úroveň aktivity
3. Nevědomost o závislostech v nás vzbuzuje pocit opuštěnosti
4. Úcta k řádu
5. Nemáme podceňovat život
6. Neumíme využít citlivost dítěte a podceňujeme jeho hry
7. Být milosrdný k živému i k neživému
8. Vesmír je ovládán zvnitřku ne zvnějšku
9. Co máme, není pravý majetek
10. Jsme obsaženi ve všem jinak než vědomě
11. Uvnitřněním se dostaneme k vědomí o pravé vládě
12. Pomoc Mistrova nepřichází zvnějška

VI. Cesta, na které jsme vedeni Mistrem....._B3 str. 39

1. První ctností je nestranné sledování správného
2. Uvnitřnění má být prostředkem vývoje ne izolací
3. Výklad Kristova učení musí být stále zdokonalován
4. Výklad Kristova učení lze vést na různých úrovních

5. Co Ježíš věděl, o tom máme předpokládat,
že je správné
6. Je nutno zvyšovat úroveň výkladu
Ježíšova učení
7. Vyjít z ulity
8. Skutečnost, kterou zažíváme, je opisem pravdy
9. Náš hmotný život je hnětení hlíny
10. Nehledat odděleně jen pro sebe
11. Při modlitbě musíme vědět, co říkáme a
co děláme
12. Pak se v nás může osvědčit Mistr
13. Důležitý je obsah obětí
14. Cesta shora dolů je otevřena i pro toho,
kdo jde zdola

VIII. První fáze vedení Mistrem....._B4 str. 1

1. Mistr opravuje zvnitřku
2. Do dualistického řádu jsme uváděni Mistrem,
tj. z věčnosti
3. Vlastnění života je přechodně správnou chybou
4. Pomocí nabývání a ztráty se dostáváme k
vedení Mistrem
5. Řádnými vztahy ke světu se učíme osvědčovat
se v malém
6. Nároky pravého domova jsou stále větší
7. Ježíš ukazoval cestu do nebe v lidském těle,
ne mimo ně
8. Proces vývoje začíná tím, že relativní
dobro se odpojí od relativního zla a potře je
9. Vymaňujme se z párů dvojic také rozpojováním
párů dvojic
10. Ztráta předchází nabytí
11. Celý Ježíšův život je metafyzická zkušenost

vyjádřená dějem

12. Do nevědomosti vcházíme bez své vůle
13. Smrtelná duše rozvíjející pozemský život je pozitivní stránkou nesmrtelné duše
14. Člověk je dokonale připraveným transformátorem dvojnosti na neduálnost
15. Ochrana dvojího druhu: pozitivní a negativní
16. Příprava stáje, ve které se rodíme
17. Pomoc v souhře smrtelné a nesmrtelné duše
18. Jak se zve nesmrtelné, aby jednalo v našem životě
19. Malé dítě má blíže k Vůli boží, protože se dokáže sjednotit
20. Čtrnáct znamená dokonání určité vývojové fáze, ne číslo
21. Do našeho časného života je vložen věčný úkol
22. Pravdu poznáváme jen obrazně
Dary Tří králů má i ten, kdo o nich neví
23. Svým životem se všichni vracíme do věčnosti
24. Východisková regulace
25. Vědomí o věčném životě se rodí pomalu
26. Alchymisté nedělali rozdíl mezi Kristem a Kamenem mudrců
27. Víra má stupně
28. I živá víra může vést k chybným následkům
29. Stálý koloběh mezi něčím a ničím
30. Co se neděje, je za vším, co se děje
31. Co se děje, je příkrývkou toho, co je bez děje
32. Naše duchovní úroveň se mění podle realizovaného úmyslu
33. Život lidský se co chvíli může dotýkat nebe
34. My nemilujeme, ani nejsme dobří

35. Vesmír má začátek i konec ve věčnosti
36. Každý pokrok začíná vírou, ať už jen v tento svět nebo v jeho ideály
37. Pomýšlíme-li na záslužnost, vracíme se k pomíjejícímu
38. Líčím paralelní vedení shora dolů s vyřazením lidského úsudku
39. Učíme se trpnosti a moudrosti nulou a jedničkou
40. Povýšit prvek trpnosti na rovnocenného partnera s prvkem aktivity
41. Josef, syn Jákobův, předchází v mnohém příklad Ježíšův
42. Neznalost symboliky života je milosrdná, ale přináší utrpení
43. Člověk roste v pokoře, nedokáže-li si sám pomoci
44. Ustrne-li vedení na nějaké úrovni, je to známka naší neposlušnosti
45. Ve dvou se to lépe táhne
46. Vedení tu není k tomu, abychom v jeho stínu odpočívali
47. Vedení rozvazuje shora, my zdola, když zapíráme sebe
48. Ztráty pomáhají k přeměně vlastního za propůjčené
49. Víra musí být zkoušena

VIII. Druhá fáze vedení Mistrem....._B4 str. 33

1. Člověk se vědomě dává vést Mistrem
2. Podobnost vlády boží s pozemskými poměry
3. Na existenční cestě kvašení probíhá pomalu a je pocíťováno
4. Vyprázdnit se od sebe znamená také vzdát se osobní vůle, na existenční cestě těla

5. Skonání věků má nastat v těle
6. Na tomto stupni už nemá člověk domov na světě a přestává mít své partnery
7. Přítomný okamžik nemá být ochuzován sněním
8. Rodí se nové vědomí
9. Smysl chudoby
10. Ve svém nitru jsme nestvoření a tam nás stvořené neohrožuje
11. Strach pochází z pudu sebezáchovy a ze sebelásky
12. Duchovní poznávání je snazší než smyslové a rozumové vnímání
13. Podobnost Ježíšova života s naším
14. Jsme povoláni k tomu, abychom sebe překročili
15. Pravá moudrost: Umět skloubit činnost s nečinností
16. Kde jsou užitečné meze zosobnění neosobního?
17. Základ našeho vědomí je věčné podstaty
18. Jak člověk přichází od Boha a k Bohu se vrací
19. Cesta bez představ se blíží klasické ukázce podané Ježíšovým životem
20. V nebi víra a naděje jsou nahražovány láskou

IX. Vedení Mistrem ve třetí fázi....._B5 str. 11

1. Ježíš řekl: "Plačte nad sebou a nad svými dětmi!"
2. Pravým poznáním roste pravá pokora
3. Člověk se může znovuzrodit jen po ztrátě všeho
4. Neztrácíme-li beze zbytku, začneme hromadit vlastnictví
5. Důležitost ztráty všeho
6. Začínáme si pak uvědomovat věčný život
7. Jsme svobodni svobodou boží

8. Jak se překonává potřeba stavu lidství
9. Vlastní vůle padá až s lidstvím
10. Už dříve si uvědomíme, co činí Bůh
11. Stupně vedení se prolínají, protože nic neděláme dokonale

X. Existenční cesta....._B5 str. 17

1. Člověk by se měl už v těle vrátit do zdroje tělesnosti
2. Úskalí víry a její výjimečné přednosti u Eliáše
3. Věda bez metafyzické zkušenosti umožnila vést války
4. U víry je důležité, by nebyla pouhým formálním uznáním něčeho
5. Kombinace vlité disciplíny a poslušnosti
6. Nejít sám je třeba, protože cesta se opírá o dualismus
7. Stará tradice se vždy křísí v nové podobě

Závěr

Váš tatínek mi řekl:

"Spočinul jsem pozorností svého ducha u mnoha starých myšlenek hlavně proto, že by nebylo správné, aby se naše doba ohradila v dosažených výsledcích. Ochuzovala by se.

Spolu související generace, které si říkají přítomné, dělají zbytečnou práci, vynalézají-li, co už bylo dávno nalezeno, pachtí-li se za poklady, které už byly dávno objeveny a je o tom zápis. Není nebezpečné objevovat staré, známe-li svou cestu a svůj cíl. Zjistíme-li, že žijeme daleko za starými, nesmíme se bát přiznat, že se od nich učíme.

Mohl jsem se mýlit. Možná, že něco z toho, co jsem objevil, a co pro mne bylo opravdu objevné, dávno do naší doby nepatří, ale kdož ví, zda zase nebude patřit. Dá-li se poznat v něčem už odloženém spár ducha, odložil jsem ten šat pravdy jen proto, že zatím nežijeme ve dnu svátečním, když držíme opravdový svátek.

Takových svátků jsem zažil ve svém životě mnoho. Obvykle to bylo setkání s lidmi, s knihami a myšlenkami. Měli mi co říci už třeba jen tím, že u mne postáli nebo jsem se směl s nimi setkat. Toho nejvzácnějšího se ani nedotýkáme, ale jsme s tím a ono je s námi. Takhle jsem nebyl nikdy sám a nešťasten samotou. Pravdu je nutno stále hledat, aby s námi nepřestala pobývat. Nemá ráda nevšímačné lidi. Mám svůj pojem pekla: Ztratit veškerý zájem a především o dobré věci. Mám svůj pojem nebe: Kotvit svým životem v nekonečném oceánu pravdy.

Máte jiné definice nebo je nemáte. Cesta každého člověka je nová a neopakovatelná. Ale všechno nové se zrodilo ze starého, ke kterému bychom měli zachovat úctu.

Naštěstí máme něco v sobě, co nemá věk, a s tím jsme stále přes hranice zrození a smrti. Ono není závislé na naší úctě nebo na našem opovržení či nezájmu. Je tichou oasou všech žíznících a hledajících. Jestliže jsme ji jednou v sobě našli, jsme vědomě nezrození a nejsme mrtví. Přidá-li se k nám někdo tímto poznáním, budeme s ním dokonaleji než tělesnou přítomností!"

Jak vidíte, přidal jsem se během dvou měsíců aspoň po chvilkách k Vašemu tatínkovi a jsem rád, že jsem směl. Mám doma originál psaný tužkou, takže mohu snadno odpovědět na všechny Vaše dotazy, udáte-li kapitolu a článek. Budu vám zvlášť vděčen, když mě upozorníte na nesrovnalosti, které se mohly do dopisu vloudit. Se srdečným pozdravem

Karel Makoň

(Příklad jiného vhledu do obsahu)

V. Cesta, po které se nedá kráčet....._B3 str. 34

1. Pokrok za úsekem AB našeho vědomí se nedosahuje osobní vůlí
2. Nic nevíme o poslání vesmíru
3. Nevědomost způsobuje pocit opuštěnosti
4. Úcta k mezilidské dohodě
5. Vnitřní prázdnota ustavuje nový řád
6. Vnitřní smysly kráčí za nás
7. Pravá vláda je předem nezjistitelná
8. Většina pochodů v těle i mimo ně není

- odvozena z naší vůle
9. Setkání na cestě je dvoustrannou záležitostí
 10. Božství na rozdíl od Boha = Tao na rozdíl od osobního Boha
 11. Nelze kráčet tam, kde není pohybu
 12. Lidství je nejvýznamnějším článkem vesmírového pokroku

VI. Cesta, na které jsme vedeni Mistrem....._B3 str. 39

1. Milost za milost
2. Skrze jedince jsou vedeni mnozí. Sůl země
3. Ztráta metafyzické zkušenosti je velkým úpadkem
4. Mírou trpnosti se prohlubuje vedení
5. Správné východisko: Do jaké míry se náš život podobá Ježíšovu
6. Všechno je připraveno v člověku k tomu, aby mohl být veden
7. Láska boží má být přiváděna do života
8. Začněme láskou z celého srdce
9. Jsme vyslanci lásky, života a pravdy
Cesta je schůdná a bezpečná, protože ji láska bez našeho vědomí osvěcuje
10. Tento úkol je v našem nitru celý připraven
11. Pravá trpnost
12. Ježíš překročil zmrtvýchvstáním rámec lidství
13. Překročení lidství je připravováno na třech úrovních
14. Lidství je nepostradatelným pomocníkem, ale ne cílem, ani Mistrem

(Rozlišení správného rozjímání od nesprávného usuzování: Při správném rozjímání, které nás vrací okruhem k Bohu, rozum zůstává údivem stát. Při nesprávném způsobu rozjímání rozum

vede. Vně modlitby by rozum neměl být používán až v druhé řadě
nebo dokonce vyřazován z provozu.)
